

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Att våga se och agera

Samverkan mellan verksamheter i länet som arbetar för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Rapportnr: 2012:86
ISSN: 1403-168x

Utgiven av Enheten för social hållbarhet, Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Kontakt: 010-224 40 00, esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se
Upplaga: 400 ex

Tryck: Davidsons Tryckeri AB
Papper: Artic Volume highwhite (omslag 250 g, inlaga 100 g)
Text: Disa Hansson
Omslagsfoto: Linnéa Pettersson/Bildarkivet.se

Förord

Denna rapport är ett resultat av en enkätundersökning som Länsstyrelsen i Västra Götalands län genomfört med syfte att undersöka hur arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ser ut i länet. I enkäten undersöktes även hur samordning och samverkan fungerar, vad som är bra och vad som behöver förbättras. Rapporten ger en tydlig bild av det arbete som pågår i länet och är en god utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att stödja samordningen.

Länsstyrelsen fick 2007 ett förstärkt samordningsuppdrag med anledning av regeringens *Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer*. Sedan 2011 innebär uppdraget att Länsstyrelsen ska stödja samordningen av insatser som syftar till att motverka mäns våld mot kvinnor, vilket innefattar våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Att stödja samordningen av insatser är Länsstyrelsens bidrag i arbetet med att ge alla individer som drabbas av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer hjälp och stöd oavsett var i länet de bor.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället med målet att samordna och driva statens insatser i Västra Götalands län och bidra till trygghet för den enskilde medborgaren. Den sociala dimensionen av hållbarhet handlar om att bygga ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och där inga grupper missgynnas av formella eller informella strukturer. För att nå dit är arbetet med jämställdhet mycket viktigt. Det fjärde jämställdhetspolitiska målet är att *mäns våld mot kvinnor ska upphöra*. Länsstyrelsen använder sin regionala förankring och kunskap om länet som ett verktyg i detta viktiga arbete. Förhoppningen är också att arbetet med att stödja samordningen ska leda till ett förbättrat förebyggande arbete, vilket är en förutsättning för att mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska upphöra.

Talieh Ashjari
Enhetschef
Enheten för social hållbarhet
Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
1 Avskaffandet av mäns våld mot kvinnor – ett delmål för svensk jämställdhetspolitik	7
<i>Rapportens syfte</i>	9
Frågeställningar	9
Avgränsning	9
<i>Länsstyrelsens uppdrag att motverka mäns våld mot kvinnor</i>	9
<i>Kartläggningen 2007 – genomförande och slutsatser</i>	10
<i>Våldsförståelse</i>	11
Begrepp	13
<i>Vikten av en väl fungerande samverkan</i>	14
Förkunskap om samverkan i länet	15
2 Enkätundersökning 2011	16
<i>Genomförande av enkäten och resultatsammanställning</i>	16
Svarsfrekvens	17
3 Resultat 2011 och jämförelse med 2007	18
<i>Del I – Förutsättningar för samverkan</i>	18
Kontakt med problemområden och utsatta grupper	18
Strategiskt arbete	23
Kompetensutveckling	29
Sammanfattande diskussion: Förutsättningar för samverkan	32
<i>Del II – Samverkan</i>	34
Omfattning av samverkan	35
Upplevelse av samverkan	37
Nyckelaktörers samverkan med varandra	38
Hinder för samverkan	41
Vinster med samverkan	43
Sammanfattande diskussion: Samverkan	45
<i>Del III – Länsstyrelsens insatser</i>	46
Deltagande i Länsstyrelsens insatser	46
Effekter av Länsstyrelsens insatser hos aktörerna	49
Aktörernas behov av fortsatt stöd från Länsstyrelsen	50
Sammanfattande diskussion: Länsstyrelsens insatser	51
4 Avslutande diskussion	53
5 Källförteckning	56

Figurförteckning

<i>Figur 1 Översikt över hur Länsstyrelsens uppdrag grundar sig i internationella konventioner och nationell politik.....</i>	<i>8</i>
<i>Figur 2 Områden som omfattas av begreppet mäns våld mot kvinnor.....</i>	<i>12</i>
<i>Figur 3 Andel av samtliga respondenter som kommer i kontakt med olika områden.....</i>	<i>19</i>
<i>Figur 4 Nyckelaktörers kontakt med respektive problemområde</i>	<i>20</i>
<i>Figur 5 Nyckelaktörers kontakt med grupper särskilt utsatta för våld (2011).....</i>	<i>21</i>
<i>Figur 6 Aktörer som inte kommit i kontakt med något av problemområdena.....</i>	<i>22</i>
<i>Figur 7 Andel som för statistik över våldsutsatta uppdelat på problemområde (2011).....</i>	<i>23</i>
<i>Figur 8 Förekomst av generella och/eller specifika handlingsplaner per problemområde (2011)</i>	<i>24</i>
<i>Figur 9 Systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet inom olika problemområden</i>	<i>25</i>
<i>Figur 10 Arbetar förebyggande i åtminstone viss utsträckning</i>	<i>26</i>
<i>Figur 11 Andel som arbetar med förövare inom respektive problemområde</i>	<i>27</i>
<i>Figur 12 Områden som aktörer haft kompetensutveckling inom 2010-2011 samt ser behov av kompetensutveckling framöver</i>	<i>29</i>
<i>Figur 13 Översikt av andel som tagit del av kompetensutveckling 2010-2011</i>	<i>32</i>
<i>Figur 14 Översikt andel som kommit i kontakt med respektive problemområde samt olika former av strategiskt arbete</i>	<i>33</i>
<i>Figur 15 Samverkansbredden med genomsnittligt antal aktörer rörande samtliga problemområden av maximalt 32 stycken.....</i>	<i>35</i>
<i>Figur 16 Svar per problemområde rörande formell och informell samverkan</i>	<i>37</i>
<i>Figur 17 Illustration av grad av samverkan mellan fyra nyckelaktörer samt hur samverkan uppges fungera sammantaget alla problemområden</i>	<i>39</i>
<i>Figur 18 Samverkansgraden mellan nyckelaktörer inom respektive problemområde</i>	<i>40</i>
<i>Figur 19 Upplevt stort hinder för samverkan kring olika problemområden.....</i>	<i>42</i>
<i>Figur 20 Upplevda vinster med befintlig samverkan kring olika problemområden.....</i>	<i>44</i>
<i>Figur 21 Deltagande i Länsstyrelsens insatser 2010-2011.....</i>	<i>46</i>
<i>Figur 22 Aktörers deltagande 2010-2011 i Länsstyrelsens insatser i minst viss utsträckning, per verksamhetstyp</i>	<i>48</i>
<i>Figur 23 Länsstyrelsens insatsers effekt på aktörernas verksamheter</i>	<i>49</i>
<i>Figur 24 Aktörers behov av insatser från Länsstyrelsen framöver.....</i>	<i>50</i>

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har regeringens uppdrag att stödja samordning i länet när det gäller att motverka mäns våld mot kvinnor. Denna rapport är en lägesbeskrivning av arbetet och den utgår från en enkät som genomfördes senhösten 2011. Rapporten är därtill en uppföljning av en liknande studie som genomfördes 2007 i samband med att regeringen tilldelade Länsstyrelsen ett samordningsuppdrag. Sedan dess har Länsstyrelsen genomfört ett flertal insatser inom området.

Syftet med rapporten är att kartlägga arbetet med att motverka mäns våld mot kvinnor i länet samt skapa ett underlag för Länsstyrelsen i Västra Götalands län att prioritera kommande insatser utifrån.

Resultatet visar att det skett en positiv utveckling i länet sedan 2007 när det gäller kontakter med våldsutsatta, kompetensutveckling och strategiskt arbete samt att förutsättningarna för samverkan är bättre 2011 än 2007. Samtidigt visar enkäten att mycket arbete kvarstår innan mäns våld mot kvinnor är ett område som samtliga berörda aktörer arbetar aktivt med.

Det framkommer ett tydligt mönster, där fyra problemområden kan rangordnas utifrån hur mycket aktörerna uppger att de arbetar med dem. Området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer framstår som det problemområde där klart flest uppger att de arbetar strategiskt, att de har tagit del av kompetensutveckling samt att de samverkar och kommer i kontakt med våldsutsatta. Arbetet med övriga tre problemområden kan rangordnas enligt följande i fallande skala: barn som bevitnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Polis, socialtjänst, vårdcentral samt kvinno-/tjejjourer är nyckelaktörer i arbetet med våldsutsatta; Dessa aktörer har central betydelse för stöd och hjälp till våldsutsatta. Det framkommer stora skillnader mellan nyckelaktörerna, och mellan aktörernas arbete med olika problemområden.

Länsstyrelsens insatser efterfrågas i högre utsträckning än respondenterna uppger att de tagit del av dem hittills. Informationsspridning och kompetensutveckling framstår som särskilt viktiga områden för Länsstyrelsen att arbeta vidare med. Det framkommer att de aktörer som haft mycket kompetensutveckling även är de aktörer som kommit i kontakt med problemområdet i högst utsträckning. Samtidigt efterfrågas, i hög utsträckning, ytterligare kompetensutveckling på basnivå för att fler ska få grundläggande kompetens inom samtliga problemområden. Aktörerna efterfrågar även kompetens på spetsnivå för att kunna specialisera sig på något problemområde eller få fördjupad kunskap om arbetsmetoder. Detta stärker bilden av att kunskap är kärnan för att utveckla samverkan på området.

Avslutningsvis kan konstateras att Länsstyrelsens satsningar behöver fortstätta, för att den positiva utveckling som skett ska kunna upprätthållas.

1 Avskaffandet av mäns våld mot kvinnor – ett delmål för svensk jämställdhetspolitik

Sedan slutet av 1970-talet har FN och det internationella samfundet formulerat mäns våld mot kvinnor som ett allvarligt brott mot kvinnors och barns mänskliga fri- och rättigheter. Våldet har också lyfts som ett folkhälso- och demokratiproblem.

År 1993 antog FN *deklarationen om avskaffande av våld mot kvinnor* men redan 1979 hade FN antagit *konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor*, även kallad *kvinnokonventionen*. Dessa konventioner utgör tillsammans grunden för arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor. FN slår bland annat fast att våld mot kvinnor utgör en kränkning av kvinnors mänskliga rättigheter och är ett hinder för jämställdhet, och i kvinnokonventionen tydliggörs dessutom att alla stater har ett ansvar att motverka stereotypa föreställningar om män och kvinnor och att frihet från påtvingade könsroller är en förutsättning för ett jämställt samhälle. Det framhålls också att föreställningar om kön påverkar maktbalansen, vilket i förlängningen riskerar att leda till mäns våld mot kvinnor.

Sverige har antagit båda ovan nämnda deklARATIONER, vilket avspeglas i de nationella jämställdhetspolitiska målen där huvudmålet är att män och kvinnor ska ha samma makt att forma samhället och sina liv. Ett av fyra delmål är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, och regeringen betonar att mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem som berör både kvinnor och män. Mäns fysiska, psykiska och sexuella våld mot kvinnor anses utgöra ett allvarligt hinder för jämställdhet och kvinnors fulla åtnjutande av de mänskliga fri- och rättigheterna. Regeringen betonar, i linje med kvinnokonventionen, vikten av att förändra de bakomliggande värderingar och attityder som bidrar till mäns överordning och kvinnors underordning, vilka i förlängningen riskerar att leda till mäns våld mot kvinnor.

Jämställdhetsminister Nyamko Sabuni har flera gånger betonat att mäns våld mot kvinnor är den mest angelägna jämställdhetsfrågan och regeringen framhåller i sin skrivelse *Jämställdhetspolitikens inriktning 2011–2014* att: ”Mäns våld mot kvinnor är regeringens mest prioriterade jämställdhetsfråga på nationell nivå, vilket också innebär ett aktivt deltagande i denna fråga i EU-samarbetet och i olika internationella organisationer.”

Sedan 1994 har jämställdhetsintegrering varit regeringens strategi för att uppnå jämställdhet, vilket innebär att integrera ett jämställdhetsperspektiv i samtliga politikområden och vid behov genomföra särskilda insatser för att uppnå jämställdhet. Inom området mäns våld mot kvinnor har regeringen satsat på fler särskilda jämställdhetsinsatser, bland annat genom tre handlingsplaner:

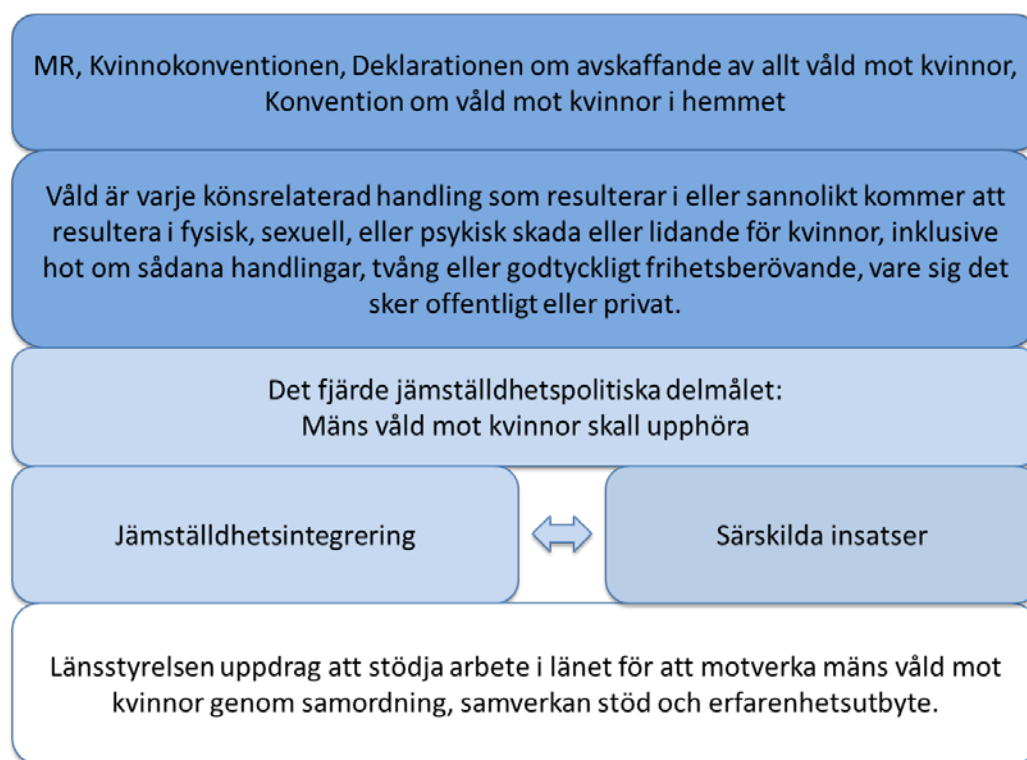
1. handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer
2. handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål
3. handlingsplan för att förebygga att unga blir gifta mot sin vilja.

I den första av dessa tre framhåller regeringen att det råder en ”bred politisk enighet om att mäns våld mot kvinnor är ett högt prioriterat område”. Syftet med handlingsplanen är att skapa förutsättningar för en långsiktig ambitionshöjning på nationell, regional och lokal nivå – av statliga myndigheter, landsting och kommuner.

Handlingsplanerna har – tillsammans med de utvecklingsmedel som tilldelats kommuner och organisationer i syfte att förbättra bemötande av och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld – lett till en positiv utveckling av arbetet och till att kunskapsnivån har höjts. Utvecklingsmedlen syftar också till att våldsutsatta kvinnor och barn som upplever våld ska få den hjälp och det stöd de behöver, oavsett var i landet de bor. Kärnan i regeringens satsningar är ökad kunskap och samverkan. I handlingsplanen för att motverka våld framgår det därtill tydligt att frivilligorganisationer är viktiga för helheten och behöver finnas som komplement och alternativ till statlig och kommunal verksamhet.

Länsstyrelserna har sedan 2007 haft ett särskilt uppdrag att stödja samordning och samverkan i länen i syfte att motverka mäns våld mot kvinnor, vilket inkluderar våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Regeringsuppdraget att stödja samordningen av arbetet mot mäns våld mot kvinnor är ett led i arbetet med att föra ut regeringens nationella jämställdhetspolitik på regional nivå.

Figur 1 Översikt över hur Länsstyrelsens uppdrag grundar sig i internationella konventioner och nationell politik

Kommentar: Bilden visar hur de internationella konventionerna ligger till grund för den nationella politiken och i förlängningen Länsstyrelsens uppdrag att motverka mäns våld mot kvinnor.

Rapportens syfte

Syftet med denna rapport är att skapa ett underlag för Länsstyrelsen i Västra Götalands län fortsatta insatser vad gäller arbetet med insatser mot mäns våld mot kvinnor. Underlaget bygger på en kartläggning av det arbete som bedrivs av kommuner, statliga myndigheter samt frivilligorganisationer i länet med särskild inriktning på samverkan mellan berörda aktörer. Här ligger fokus på att synliggöra nyckelaktörerna – det vill säga socialtjänst, polis, vårdcentral samt kvinno-/tjejjourer – och hur dessa samverkar.

Rapporten är en uppföljning av Länsstyrelsens enkätstudie från 2007.

Frågeställningar

Sammanställningen och analysen av enkätsvaren utgår från följande frågeställningar:

- Hur ser förutsättningarna för samverkan ut mellan berörda aktörer när det gäller upptäckt av våldsutsatta, strategiskt arbete och kompetensutveckling?
- Hur ser den faktiska samverkan ut mellan berörda aktörer?
- Vilka hinder och vinster upplevs när det gäller samverkan? Vilka önskemål om att samverka uttrycks?
- Hur har samverkan och förutsättningar för samverkan förändrats sedan 2007?
- Vilket stöd har aktörerna fått från Länsstyrelsen?
- Vilket stöd uttrycker aktörerna att de behöver i framtiden?

Avgränsning

I rapporten redovisas främst fyra problemområden inom området mäns våld mot kvinnor:

1. våld i nära relationer
2. barn som bevittnat våld
3. hedersrelaterat våld och förtryck
4. prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Även könsstympning, personer som blivit gifta mot sin vilja och våld i samkönade relationer berörs kortfattat. Det finns fler dimensioner av våld. Avgränsningen är gjord utifrån regeringsuppdraget i regleringsbrevet 2011. Rapporten baseras på en omfattande enkät om arbetet med att motverka mäns våld mot kvinnor och den har avgränsats till fyra nyckelaktörer – socialtjänst, polis, vårdcentral samt kvinno-/tjejjourer.

Länsstyrelsens uppdrag att motverka mäns våld mot kvinnor

Länsstyrelserna har regeringens uppdrag att verka för att de nationella jämställdhetspolitiska målen implementeras på regional nivå, vilket bland annat innebär insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor. Sedan 2007 har länsstyrelserna tilldelats flera uppdrag som rör mäns våld mot kvinnor, bland annat vad gäller förstärkt tillsyn inom socialtjänstområdet samt fördelning av utvecklingsmedel.¹ Dessa uppdrag utförs sedan 2010 respektive 2012 av Socialstyrelsen.

I dag har länsstyrelserna regeringens uppdrag att ”stödja den samordning och samverkan som pågår eller att driva på och få till stånd samordning där sådan inte fungerar tillfredställande” rörande mäns våld mot kvinnor, vilket inkluderar våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella

¹ Från 2012 bistår Länsstyrelserna vid bedömningen av ansökningar.

ändamål. I uppdraget ingår även att följa upp och redovisa resultaten av de samordnande insatserna samt identifiera framgångsfaktorer.

Länsstyrelsen har även ett särskilt uppdrag att fördela utvecklingsmedel till verksamheter som arbetar med förebyggande insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck. De tre storstads-länen fördelar dessutom utvecklingsmedel till insatser vad gäller skyddat boende. Från 2012 har länsstyrelserna därtill ett gemensamt uppdrag tillsammans med Socialstyrelsen där länsstyrelsernas uppdrag är att ge kompetens- och metodstöd till kommuner och ideella organisationer.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län arbetar med dessa uppdrag som en del av sitt jämställdhetsarbete, vilket samordnas inom Enheten för social hållbarhet. Arbetet omfattar länsövergripande nätverk och kompetenshöjande insatser samt kontakt med enskilda kommuner som ett stöd i det lokala arbetet.

Kartläggningen 2007 – genomförande och slutsatser

År 2007 genomförde Länsstyrelsen i Västra Götalands län en kartläggning utifrån sitt dåvarande regeringsuppdrag att ta initiativ till och stödja samordningen i länet av frågor som syftar till att motverka mäns våld mot kvinnor och att barn bevittnat våld. Kartläggningen bestod av en webbenkät som i oktober 2007 skickades ut till drygt 300 aktörer som kom i kontakt med mäns våld mot kvinnor. Enkäten innehöll ett fyrtiotal frågor rörande kontakt med våldsutsatta och förövare, samverkan, strategiskt arbete, kompetensutveckling och behov av stöd från Länsstyrelsen.

Webbenkätens svar sammanställdes i en delrapport där det konstaterades att ett stort antal aktörer i länet samverkade i arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Det var dock mindre vanligt att aktörerna samverkade i frågor rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål.² Av svaren framkom att samverkan främst beskrevs utifrån betydelsen för personalen inom respektive verksamhet; det var mindre vanligt att samverkan beskrevs utifrån ett brukarperspektiv.

Resultatet visade att endast hälften av respondenterna regelbundet utvärderade och förde statistik över arbetet med våld i nära relationer och svaren visade tydligt att upptäckten av utsatthet för våld har ett starkt samband med personalens kompetens inom området. Verksamheter som uppgav att de hade haft kompetensutveckling inom ett särskilt område upptäckte i större utsträckning utsatta personer inom just det området.

I rapporten ställdes frågan om sambandet kunde vara det motsatta, det vill säga att upptäckt kunde leda till större efterfrågan på kunskap och därmed mer kompetensutveckling. Svaret kom delvis vid en samverkanskonferens 2008, med anledning av 2007 års webbenkät, där konferensdeltagarna bekräftade den förstnämnda bilden – att det snarare handlade om att ökad kunskap lett till större uppmärksamhet på våldsutsatthet.

Slutsatserna från kartläggningen 2007 och konferensen 2008 har fungerat som underlag för Länsstyrelsens prioritering av insatser inom våldsområdet. Bland annat har Länsstyrelsen fortsatt att verka för att arbetet mot mäns våld mot kvinnor integreras i övrigt jämställdhetsarbete och som en del av Länsstyrelsens interna arbete med mänskliga rättigheter.

² I 2007 års kartläggning användes begreppet *trafficking*, vilket i denna rapport har justerats till *människohandel för sexuella ändamål*.

Länsstyrelsen har även lyft in frågan i nätverk som rör jämställdhetsarbete. De nätverk som samordnas av Länsstyrelsen och som rör våld har breddats till att inbegripa fler samverkansaktörer. Därtill har ett nätverk bildats på området prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Slutsatserna har även inneburit ett större fokus på förövare och det förebyggande arbetet för att förhindra våld. Bland annat har kunskapshöjande insatser på temat *Killar, män och maskulinitet* genomförts.

Flera insatser har handlat om att sprida kunskap och information. Ett exempel är webbportalen www.valdinrarelationer.se, som är ett samarbete mellan Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV) och Göteborgs stads kunskapscentrum om våld i nära relationer (Dialoga). Portalen innehåller bland annat kunskap om arbete mot våld i nära relationer, centrala aktörers uppdrag samt kontaktuppgifter till aktörer i länet som arbetar mot våld i nära relationer.

Våldsförståelse

Grunden i regeringens jämställdhetspolitik är insikten att bristande jämställdhet handlar om obalans i maktförhållandet mellan män och kvinnor. Att mäns våld mot kvinnor uttrycks som en jämställdhetsfråga innebär att synliggöra att våldet är en fråga om ojämlik tillgång till makt och sexuellt självbestämmande. Värde av att använda begreppet mäns våld mot kvinnor ligger i att betona att det är underliggande strukturer där män generellt har mer makt än kvinnor och där handlingar som innefattar våld kopplas till manlighet. Där till anser regeringen att det är viktigt att förtydliga att det bakom det våld som kvinnor utsätts för oftast finns en manlig förövare. Begreppet synliggör alltså att den som använder våld oftast är en man och att den som blir utsatt för våld oftast är en kvinna. Begreppet utgår från att det finns strukturer/attityder i samhället som är en central förklaring till detta.

Länsstyrelsen följer regeringens formulering av området där *mäns våld mot kvinnor* är ett paraplybegrepp som innefattar flera olika delar.

Det händer även att män utsätts för våld utövat av kvinnor. Forskningen visar dock att detta sker i mindre utsträckning, att det rör sig om olika former av våld samt att kvinnor och män upplever våldsutsatthet olika. Kvinnor utsätts oftare för grovt fysiskt våld medan män rapporterar olika former av psykiskt våld. Oavsett vad den våldsutsatta personen har för könsidentitet, sexuell läggning, fysisk eller intellektuell förmåga, etnicitet, ålder, religion eller trosuppfattning eller annan identitet är det alltid den enskildes behov av stöd och hjälp som ska styra.

Figur 2 Områden som omfattas av begreppet mäns våld mot kvinnor

Kommentar: Mäns våld mot kvinnor som begrepp omfattar fler aspekter av våld än vad orden gör rent språkligt. Begreppet bygger på en strukturell förståelse där män som grupp har mer makt än kvinnor som grupp. Länsstyrelsen använder begreppet i linje med internationella konventioner och den nationella jämställdhetspolitiken. Figuren är tagen från Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), som på uppdrag från Regeringen sprider kunskap om våld.

Det är patriarkala maktstrukturer som möjliggör våldet, oavsett om det utövas i en hetero- eller homosexuell relation eller kan kategoriseras som hedersrelaterat. En traditionell över- och underordning kan exempelvis prägla såväl homosexuella som heterosexuella relationer, vilket kan åskådliggöras genom en *könsmaktsanalys*.³ Könsmaktsstrukturer verkar på en samhällelig nivå och påverkar alla i samhället. Maktrelationer är beroende av fler faktorer än kön och sexualitet, till exempel etnicitet, klass, ålder eller kroppsfunktionalitet. Dessutom är det viktigt att ta hänsyn till sociala sammanhang som till exempel geografisk plats, tid och rum.

Sedan början av 2000-talet har regeringen och centrala myndigheter arbetat med att synliggöra vissa grupper som är särskilt utsatta för våld. Det handlar exempelvis om kvinnor med fysiska eller intellektuella funktionsnedsättningar, där utsattheten kan vara större på grund av svårigheter att tillgodogöra sig eller förmedla information, fysiskt förflytta sig eller klara sig på egen hand. Därtill utövas våldet på fler arenor. Andra grupper som brukar benämnas som särskilt utsatta är kvinnor med missbruksproblem, äldre kvinnor, kvinnor med utländsk bakgrund och unga kvinnor. Insatser riktade till särskilt utsatta grupper har bland annat

³ Könsmaktsperspektivet etablerades i svensk politik på 1990-talet, i samband med kvinnofridsreformen och innebär en förståelse av att det råder en maktordning i samhället mellan kvinnor och män, där män som grupp är överordnade kvinnor som grupp.

inneburit en ökad medvetenhet om att mäns våld mot kvinnor är en komplex fråga och att alla kan drabbas, oberoende av bakgrundsfaktorer.

År 1999 kriminaliserade Sverige som första land i världen köp av sexuella tjänster och frågor om utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål blev en tydlig del av mäns våld mot kvinnor i och med kvinnofridsreformen 1998.

Begrepp

Nedan redogörs för några centrala begrepp som används i rapporten.

Barn som bevittnat våld och barn som upplever våld: Med ”bevittna” avses att barnet hör eller ser våld. Detta är det begrepp som används i regeringsuppdrag och lagtexter. Forskare har dock problematiserat begreppet, eftersom det riskerar att uppfattas som att barn är ett ”distanserat ögonvittne” och att det medför att barnets upplevelse av våld underskattas. Ledande forskare på området förespråkar i stället begreppet *barn som upplevt våld*, eftersom det gör barn till en självständig aktör. I rapporten kommer båda begreppen att användas, eftersom ”bevittnat” är den formulering som används i Länsstyrelsens regeringsuppdrag.

Gift mot sin vilja: En person som påverkats att gifta sig genom straffbart tvång eller andra påtryckningar. Skalan rör sig mellan arrangerade äktenskap, tvångsäktenskap och barnäktenskap och är en form av hedersrelaterat våld. I enkäten avsågs endast personer under 18 år.

Hedersrelaterat våld och förtryck: Hedersrelaterat våld och förtryck har många likheter med andra former av våld i nära relationer. Det skiljer sig dock från övriga våldsformer genom dess kollektiva karaktär, vilket innebär att det kan finnas fler förövare av båda könen och att offren kan vara både kvinnor och män samt flickor och pojkar.

Kvinnlig könsstympning: Det finns olika former av könsstympning av flickor och kvinnor med det gemensamma att det handlar om kontroll av kvinnors sexualitet. Detta är en form av hedersrelaterat våld.

Mäns våld mot kvinnor: Begreppet inkluderar våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Nära relation: Med nära relation avses inte enbart en kärleksrelation, närståendebegreppet handlar om att det finns en nära och förtroendefull relation vilket gör att exempelvis även vuxna barns våld mot föräldrar eller gode män eller personal på boenden utövar våld.

Prostitution och människohandel för sexuella ändamål: Prostitution innebär försäljning och byte av sexuella tjänster i utbyte mot exempelvis droger, pengar, boende, acceptans och bekräftelse. Människohandel för sexuella ändamål innebär att en person till exempel rekryteras eller transporteras genom tvång, våld eller hot om våld i syfte att utnyttjas för till exempel pornografi, prostitution eller andra former av sexuellt utnyttjande. Problemområdet prostitution och människohandel för sexuella ändamål inbegriper även barn och unga med erfarenhet av sex mot ersättning.

Särskilt utsatt: Att vara särskilt utsatt innebär att man kan vara beroende av andra i vissa situationer och med det beroendet följer en särskild utsatthet.

Våld: Varje handling som genom att den skrämmer, smärtar eller skadar får en person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill.

Våld i nära relationer: Alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom olika familje- och släktrrelationer.

Våld mot kvinnor: Varje könsrelaterad handling som resulterar i eller sannolikt kommer att resultera i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, inklusive hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker offentligt eller privat.

Vikten av en väl fungerande samverkan

En väl fungerande samverkan är en förutsättning för att aktörerna ska kunna komma i kontakt med våldsutsatta och säkerställa att dessa får det stöd och den hjälp de behöver och har rätt till. Att systematiskt och upprepat vara utsatt för våld påverkar den utsattas livssituation och hälsa, vilket kan medföra att våldsutsatta söker hjälp hos olika aktörer.

Genom samverkan skapas kunskap bland aktörerna om vilket stöd olika aktörer kan ge. Socialstyrelsen poängterar särskilt vikten av samverkan mellan socialtjänsten, hälso- och sjukvården, polis, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Migrationsverket, Kronofogdemyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt frivilligorganisationer. Dessa skapar tillsammans utifrån sina olika roller och uppdrag ett grundläggande stöd för våldsutsatta.

Samtidigt som många aktörer har en viktig roll i arbetet med att upptäcka och ge stöd till våldsutsatta har några aktörer nyckelroller:

- Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att alla som vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver.
- Polisen kan ge stöd och skydd och är den myndighet som tar emot brottanmälningar.
- Hälso- och sjukvården är en viktig aktör för att upptäcka våldsutsatthet när våldsutsatta söker sig till vården på grund av fysiska skador eller psykiska besvär som orsakats av det våld de lever med.
- Kvinno-/tjejjourer är framför allt viktiga för att de kan erbjuda akut boende för våldsutsatta kvinnor och deras barn. De erbjuder också råd och stöd.

För en väl fungerande samverkan krävs tydliga mål och strukturer samt kunskap hos de olika aktörerna om respektive aktörs uppdrag och kompetens.⁴ Samverkan kräver även tilltro mellan samverkande aktörer samt ett tydligt mandat. Samsyn och gemensamma begrepp är förutsättningar för samverkan.

Samverkan är inte ett självändamål. Det handlar om att i större utsträckning upptäcka våldsutsatta och ge stöd och hjälp som svarar mot de hjälpsökandes behov samt att arbetet fungerar effektivt. Den våldsutsatta måste alltid vara i centrum för de insatser som genomförs.

Regeringen skapar förutsättningar för samverkan genom att reglera myndigheters skyldighet att samverka. I sin *Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer* betonar regeringen även vikten av att utveckla samverkan för området:

⁴ Samverkan inom de olika aktörernas verksamheter belyses inte i denna rapport. Samtidigt är det en viktig förutsättning för att den externa samverkan fungerar att det är klart vem som gör vad internt.

Ett ökat samarbete mellan de olika aktörerna är nödvändigt för att arbetet mot denna typ av våld ska bli kraftfullt och effektivt. (...) Genom ett professionellt bemötande, rutiner och dokumentation, samt kunskap om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer, ökar förutsättningarna för att en våldsutsatt person eller en person som lever under hot om våld får rätt hjälp.

Förkunskap om samverkan i länet

I dag finns etablerad samverkan i Västra Götalands län rörande mäns våld mot kvinnor på olika platser. Nedan följer exempel på aktörer som arbetat medvetet och strukturerat för att utveckla samverkan och kunskapsutveckling inom och mellan kommuner samt med olika myndigheter.

Trollhättan stad driver ett kriscentrum för kvinnor med skyddat boende där en ideell kvinnojour kompletterar verksamheten. Dessutom finns i samma lokaler som Kriscentrum ett Barnahus, vilket har etablerad samverkan med polis, åklagare, hälso- och sjukvård samt socialtjänst. De närliggande kommunerna Vänersborg, Lilla Edet och Orust tar del av delar av verksamheten.

Göteborgs stads kunskapscentrum om våld i nära relationer – Dialoga är en del av Social resursförvaltning och därmed en del av socialtjänsten i Göteborg. Verksamheten vänder sig till kommunanställda som i sitt arbete möter barn, kvinnor och män som lever med våld i nära relationer i Göteborgs stadsdelar. Närliggande kommuner kan teckna kontrakt med Dialoga – för närvarande finns kontrakt med Stenungssund, Tjörn, Ale, Partille och Öckerö.

Utväg är en myndighetssamverkan mellan Polis, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, kommunernas socialtjänst samt hälso- och sjukvården. Utväg finns på tre orter i länet och arbetar med kvinnor, barn och män. De är självständiga i relation till varandra och kan ha olika fokus och arbetssätt.

- *Utväg Skaraborg* omfattar 15 kommuner: Essunga, Falköping, Gullspång, Grästorp, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara.
- *Utväg södra Älvsborg* omfattar 10 kommuner: Alingsås, Bollebygd, Borås, Herrljunga, Lerum, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.
- *Utväg Göteborg* är en del av Social resursförvaltning i Göteborgsstad och erbjuder sina tjänster till alla stadsdelar i Göteborg.

Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV)

omfattas inte av rapporten men är ändå en viktig aktör i länet. VKV samlar, skapar och sprider kunskap inom hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen.

2 Enkätundersökning 2011

Rapporten baseras på delar av en webbenkät som genomfördes senhösten 2011. Enkätfrågorna är formulerade utifrån Länsstyrelsen i Västra Götalands läns regeringsuppdrag att stödja samordningen i länet rörande mäns våld mot kvinnor. Resultatet ställs där det är möjligt mot resultatet från en liknande undersökning som genomfördes 2007.⁵

Enkäten 2011 inleds med bakgrundsfakta samt en del som rör erfarenheten av att möta respektive problemområde och särskilt utsatta grupper. Därefter är enkäten uppdelad i fyra problemområden: *mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck* samt *prostitution och människohandel för sexuella ändamål*. Inom varje område ställdes ett tiotal frågor. Antalet frågor som respondenten besvarade varierade utifrån hur många områden de uppgav att de kommer i kontakt med. Frågor om kompetensutveckling samt erfarenheter av Länsstyrelsens insatser på området ställdes till samtliga respondenter. För att ta del av enkäten i sin helhet, se bilaga 1.

Uppdelningen i problemområden ska inte tolkas som att arbetet ska ske uppdelat utan den är metodmässig för att synliggöra arbetet inom respektive problemområde. I ett praktiskt arbete bör de inte separeras från varandra.

I enkäten användes *våld i nära relationer* som övergripande begrepp och mäns våld mot kvinnor som en underkategori. I rapporten har detta justerats till *mäns våld mot kvinnor* som övergripande begrepp – i linje med regeringsuppdrag och internationella konventioner (se vidare rapportens inledande del). Anledningen är att prostitution och människohandel för sexuella ändamål inte innefattas av begreppet *nära relationer*. Detta får till följd att i resultatdelen används *mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer* – där frågor formulerats i enkäten som *mäns våld mot kvinnor*.

Genomförande av enkäten och resultatsammanställning

Enkäten skickades ut under oktober 2011 via e-post till drygt 430 respondenter inom 20 verksamhetsområden i Västra Götalands län, som kommer i kontakt med mäns våld mot kvinnor (se bilaga 2). Urvalet av aktörer gjordes utifrån de aktörer som vanligtvis en våldsutsatt person kommer i kontakt med utifrån sin våldsutsatthet. Urvalet av respondenter var något större 2011 då Arbetsförmedlingen och Skatteverket ingick, än i motsvarande undersökning från 2007. Dessutom har fler respondenter inom polis, hälso-och sjukvård och försäkringskassa fått ta del av enkäten 2011.

Enkäten skickades i möjligaste mån till personer som identifierats som ansvariga för arbetet på kontor och enheter som verkar på kommunnivå, eftersom syftet var att få kunskap om det arbete som bedrivs såväl i länets kommuner som i hela länet.

Enkätens resultat redovisas utifrån de fyra problemområdena (mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål) samt utifrån de fyra nyckelaktörerna (polis,

⁵ De två enkäterna rör samma områden men inför 2011 års enkät omformulerades ett flertal frågor och nya frågor har tillkommit. Därtill är uppdelningen av problemområden olika i de två enkäterna, vilket delvis begränsar möjligheterna till jämförelse.

socialtjänst, vårdcentral samt kvinno-/tjejourer). När samtliga respondenters svar lyfts i resultatdelen redovisas de i grupperna *hälso- och sjukvård, rättsväsende* samt *övriga statliga myndigheter*. I gruppen *hälso- och sjukvård* ingår akutvård, särskild mottagning för våldsutsatta kvinnor, ungdomsmottagning, vårdcentral, psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, barnvårdscentral/mödravårdscentral och annan primärvård. I gruppen *rättsväsendet* ingår Åklagarmyndigheten, kriminalvård, polis samt tingsrätt och hovrätt. I gruppen *övriga statliga myndigheter* ingår Försäkringskassan, Skatteverket, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Svarsfrekvens

En vecka innan enkäten skickades ut informerade Länsstyrelsen om enkäten. Enkäten skickades ut den 10 oktober 2011 till drygt 430 aktörer via ett e-postmeddelande. Svaren inkom mellan 11 oktober och 30 november 2011. Det gick ut påminnelser via e-post och per telefon.

Svarsfrekvensen var drygt 50 procent (230 aktörer). Detta innebär ett betydande bortfall men är ändå underlag för analys. Resultatet kan troligtvis påverkats genom att det som framkommer i rapporten ger en överskattning av resultaten, då de som generellt sett svarar på en enkät är de som känner sig berörda av den.

Svarsfrekvensen var totalt sett lägre 2011 än 2007, då den uppgick till knappt 70 procent. En anledning till skillnaden är att polis, primärvård⁶ och försäkringskassa 2007 svarade med en representant för hela sin verksamhet, vilket gav dessa verksamheter en svarsfrekvens på 100 procent. I 2011 års enkät har fler representanter från dessa verksamheter svarat men deras svarsfrekvens blir ändå lägre eftersom fler enkäter skickades ut.

Socialtjänstområdet utgör nästan hälften av de svarande respondenterna 2011. Även vårdcentraler utgör en betydande andel – en knapp femtedel av respondenterna. Ingen från hovrätten eller mansjouren har besvarat enkäten. För en fullständig redovisning se bilaga 2.

Närmare 330 respondenter påbörjade enkäten och 230 avslutade den. Några av de som valde att inte svara på hela enkäten har framfört synpunkter via e-post till Länsstyrelsen om enkätens omfattning, själva frågorna samt säkerhetssystem.

⁶ I 2007 års enkät svarade en person för hela primärvårdens område. I 2011 års enkät skickades enkäten ut till ett flertal vårdcentraler varpå vårdcentraler används som begrepp i 2011 års sammanställning och inte primärvård.

3 Resultat 2011 och jämförelse med 2007

Resultaten i denna rapport redovisas utifrån de frågor som är ställda i enkäten. Svaren analyseras ur ett jämförande perspektiv mellan dels problemområdena *mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck* samt *prostitution och människohandel för sexuella ändamål*, dels utifrån resultaten i 2007 års undersökning.

Resultatdelen består av tre delar: *Del I – Förutsättningar för samverkan, Del II – Samverkan* och *Del III – Länsstyrelsens insatser*, vilka i sig är indelade i olika avsnitt. Varje avsnitt avslutas med en sammanställning av huvudresultaten och varje del avslutas med en sammanfattande diskussion. Resultatet diskuteras löpande och där motsvarande fråga ställdes i 2007 års enkät redovisas detta, så att jämförelse mellan de två tillfällena blir möjlig.

Del I – Förutsättningar för samverkan

I denna del av rapporten ingår *kontakt med respektive problemområde,⁷ strategiskt arbete och kompetensutveckling*. Tillsammans skapar de förutsättningar för samverkan.

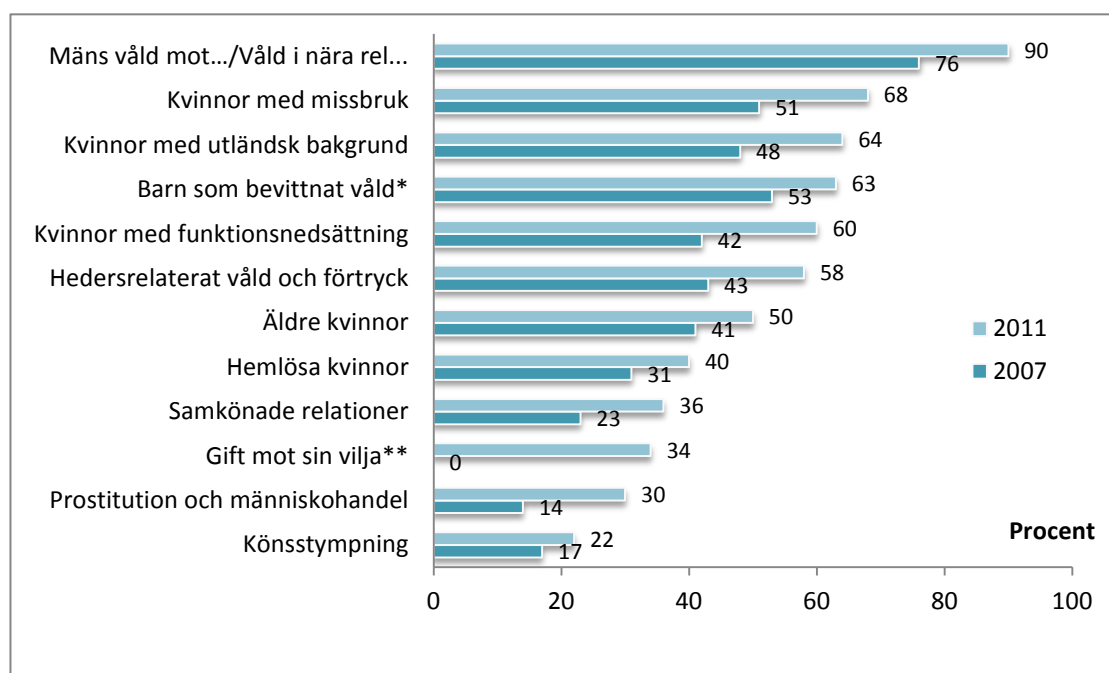
Kontakt med problemområden och utsatta grupper

När det gäller mäns våld mot kvinnor/våld in nära relationer förekommer stora mörkertal; uppskattningsvis anmäls cirka 25 procent av brotten. Att komma i kontakt med de våldsutsatta är ett första steg för att kunna erbjuda samhällets stöd. Frågorna i enkäten rörde kontakt med respektive problemområde samt kontakt med särskilt utsatta grupper.

Av samtliga 230 respondenter som besvarat enkäten uppger 90 procent att de kommer i kontakt med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Detta är en ökning från 2007 då motsvarande siffra var 76 procent. Ökningen gäller samtliga problemområden. Störst är ökningen (relativt sett) vad gäller prostitution och människohandel för sexuella ändamål, där kontakten med problemområdet ökat till det dubbla.

⁷ Begreppet *kontakt* är något missvisande, då frågorna i själva verket rör *upptäckt* av våldsutsatta (det vill säga fall som verksamheten fått kännedom om). Alla aktörer som omfattas av enkäten kommer statistiskt sett i kontakt med våldsutsatta, vilket även en respondent framhåller i ett öppet svar i enkäten. I rapporten används ändå *kontakt* så som frågorna ställts i enkäten.

Figur 3 Andel av samtliga respondenter som kommer i kontakt med olika områden

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på samtliga 230 respondenter.

* Detta område innefattade även sexuella övergrepp mot barn i 2007 års enkät.

** Detta område omfattades inte av enkäten år 2007.

De respondenter som uppger att de *inte* kommer i kontakt med problemområdet mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer kommer nästan uteslutande inte i kontakt med andra problemområden heller.⁸

Det är stor variation mellan aktörerna vad gäller i hur stor utsträckning de uppger att de kommer i kontakt med olika problemområden. De fyra nyckelaktörerna polis, socialtjänst, kvinno-/tjejjour samt vårdcentral, vilka rapporten har extra fokus på, kommer i stor utsträckning i kontakt med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Övriga statliga myndigheter⁹ uppger i minst utsträckning att de kommer i kontakt med de olika problemområdena. Migrationsverket utmärker sig genom att i högre utsträckning än övriga statliga myndigheter uppger att de kommer i kontakt med områdena könsstympning, gift mot sin vilja och hedersrelaterat våld och förtryck. Se bilaga 3 för samtliga aktörer och problemområden.

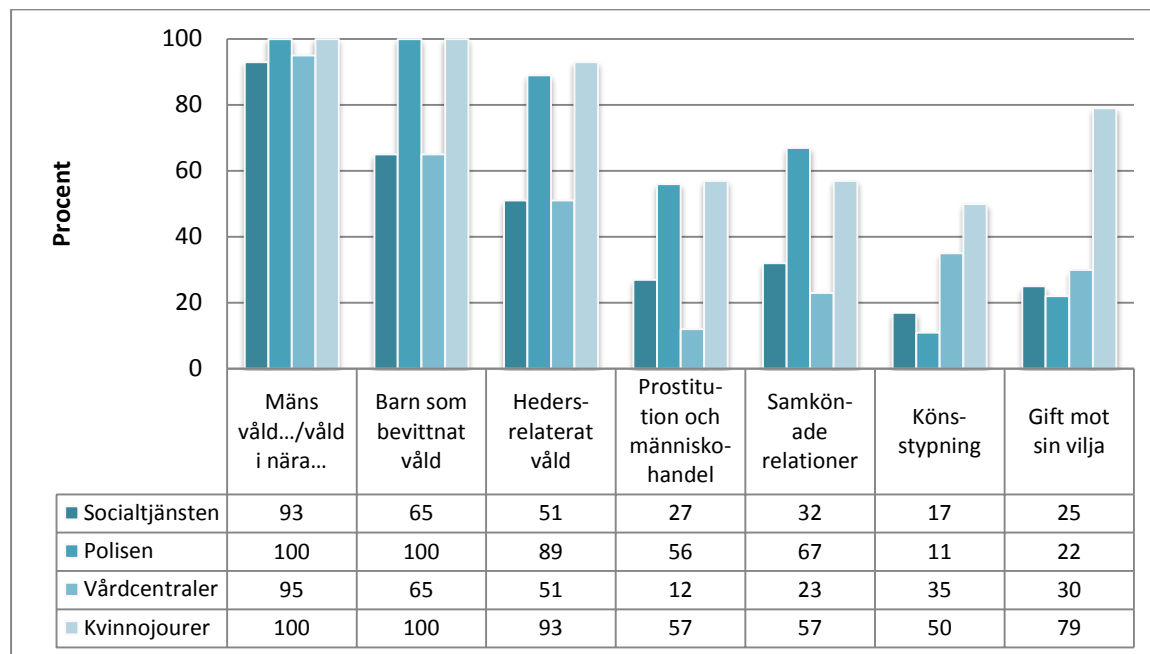
De fyra nyckelaktörernas kontakt med respektive område följer i stort sett samtliga respondenter, med undantag för kvinno-/tjejjourer som i större utsträckning uppger att de

⁸ Det finns tre undantag: en arbetsförmedling har kommit i kontakt med hedersrelaterat våld och förtryck samt personer gifta mot sin vilja, en enhet som arbetar med funktionshinderomsorg har erfarenhet av prostitution och människohandel för sexuella ändamål och en enhet inom Skatteverket har erfarenhet av personer som varit gifta mot sin vilja.

⁹ Övriga statliga myndigheter innefattar Försäkringskassan, Skatteverket, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

kommer i kontakt med samtliga problemområden och polis som i större utsträckning uppger att de kommer i kontakt med samtliga problemområden förutom områdena könsstympning och gift mot sin vilja.

Figur 4 Nyckelaktörers kontakt med respektive problemområde

Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på svar från samtliga nyckelaktörer som besvarat enkäten: socialtjänst 114, polis 9, kvinno-/tjejour 14, och vårdcentral 43 stycken.

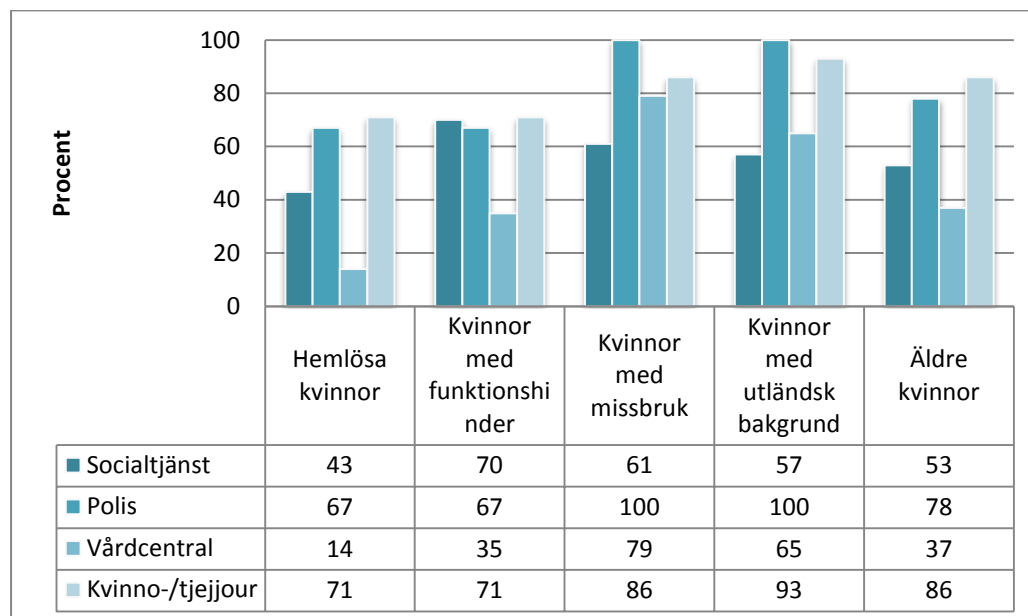
Inom socialtjänsten finns en relativt stor spridning där individ- och familjeomsorg (IFO) i klart större utsträckning än äldreomsorg (ÄO) och funktionshinderomsorg (FO) uppger att de kommer i kontakt med de olika problemområdena. Störst skillnad är det mellan IFO och ÄO rörande barn som bevittnat våld, där skillnaden är 84 enheter. Detta kan till viss del förstås genom att deras verksamheter riktar sig till grupper där barn förekommer i olika utsträckning. Samtidigt uppger 97 procent av respondenterna från ÄO att de möter mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och även om de möter äldre personer som är utsatta för våld är det viktigt att ha med ett barnperspektiv. Juridiskt sett är barn personer under 18 år, men detta att vara barn handlar om en livslång relation. Barn som utövar våld mot sina föräldrar kan ha erfarenhet av våld från sin uppväxt till exempel. Detta är ett exempel på att ett helhetsperspektiv måste finnas med i arbetet med dessa frågor.

Störst andel av samtliga 230 respondenter uppger att de kommer i kontakt med våldsutsatta kvinnor med missbruk, av de särskilt utsatta grupper som lyfts i enkäten.¹⁰ Den grupp som minst andel uppger att de kommer i kontakt med är våldsutsatta hemlösa kvinnor. Svaren tyder på att respondenterna i 2011 års undersökning i större utsträckning än 2007 kommer i kontakt med våldsutsatta med särskild utsatthet.

¹⁰ Särskilt utsatta grupper innefattar: kvinnor med missbruk samt kvinnor som är hemlösa, har utländsk bakgrund, är över 65 år eller har nedsatt intellektuell eller fysisk förmåga. För vidare resonemang se rapportens inledande del.

De fyra nyckelaktörerna polis, socialtjänst, vårdcentral samt kvinno-/tjejjour uppger samtliga att de kommer i kontakt med våldsutsatta kvinnor med särskild utsatthet. De uppger att de i störst utsträckning kommer i kontakt med våldsutsatta kvinnor med missbruk eller med utländsk bakgrund. Samtidigt är variationen stor när det gäller i vilken utsträckning nyckelaktörerna uppger att de kommer i kontakt med våldsutsatta med särskild utsatthet.

Figur 5 Nyckelaktörers kontakt med grupper särskilt utsatta för våld (2011)

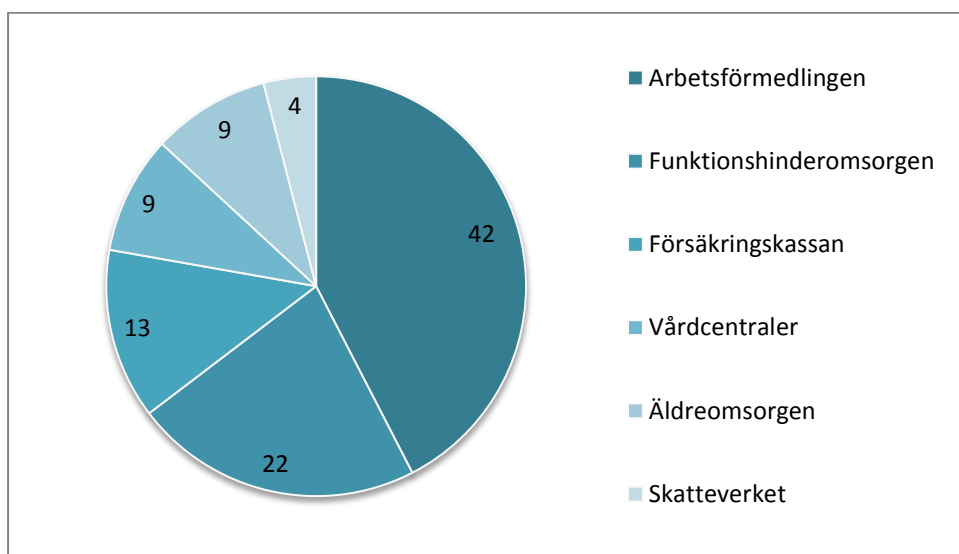
Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på svar från samtliga nyckelaktörer som besvarat enkäten: socialtjänst 114, polis 9, kvinno-/tjejjour 14, och vårdcentral 43 stycken.

Inom socialtjänsten uppger individ- och familjeomsorg (IFO) att de möter våldsutsatta kvinnor med missbruk och våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund i störst utsträckning. Funktionshinderomsorg (FO) möter våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning och äldreomsorg (ÄO) möter främst äldre våldsutsatta kvinnor, vilket är logiskt utifrån deras respektive verksamhetsinriktningar. För både FO och ÄO har andelen som uppger att de möter våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning respektive våldsutsatta äldre kvinnor ökat markant sedan 2007 – för FO från 61 procent till 87 procent och för ÄO från 57 procent till 88 procent.

Aktörer som inte kommer i kontakt med något problemområde

Av samtliga respondenter uppger 10 procent (23 respondenter) att de inte kommer i kontakt med något av problemområdena. År 2007 var motsvarande siffra 17 procent (drygt 30 respondenter). År 2007 bestod 94 procent av dem som inte kom i kontakt med något problemområde av ÄO och FO. Motsvarande siffra 2011 är 31 procent, vilket tyder på att FO och ÄO som uppger att de inte kommer i kontakt med något problemområde har minskat i både antal och andel. Arbetsförmedlingen, Skatteverket och Försäkringskassan är de aktörer som i minst utsträckning uppger att de kommer i kontakt med något av problemområdena. Arbetsförmedlingen och Skatteverket var inte inkluderade i undersökningen 2007 och därför är ingen jämförelse möjlig sen 2007. Försäkringskassan återfanns även 2007 bland de som inte kom i kontakt med våldsutsatta i särskilt stor utsträckning.

Figur 6 Aktörer som inte kommit i kontakt med något av problemområdena

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på 23 respondenter, 10 procent av samtliga respondenter.

Huvudresultat: Kontakt med problemområden och särskilt utsatta

Följande huvudresultat framkom vad gäller kontakt med problemområden och särskilt utsatta:

- Det har skett en ökning av kontakt med våldsutsatta inom samtliga problemområden sedan 2007.
- Det område där störst andel uppger att de kommer i kontakt med våldsutsatta är mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer i fallande ordning följt av områdena barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.
- Kvinno-/tjejjourer och polis kommer i kontakt med problemområdena i större utsträckning än genomsnittet.
- Verksamheter som vänder sig till grupper som även är särskilt utsatta för våld (exempelvis funktionshinderomsorg och äldreomsorg) är de som i högst utsträckning även möter våldsutsatta med den typen av utsatthet.
- Arbetsförmedlingen, Skatteverket och Försäkringskassan kommer i kontakt med problemområdena i minst utsträckning.
- Inom socialtjänsten kommer individ- och familjeomsorg i kontakt med flest grupper av våldsutsatta. Samtidigt har aktörerna äldreomsorg och funktionshinderomsorg markant ökat sin kontakt med våldsutsatta äldre kvinnor respektive våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning jämfört med 2007.

Strategiskt arbete

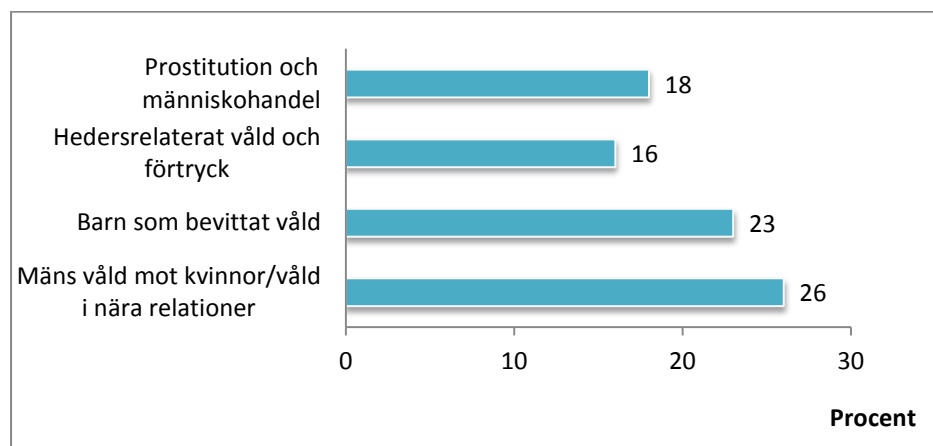
Strategiskt arbete innebär här att kartlägga det interna arbetet med målgruppen, arbeta med strategier för att över tid utveckla verksamheten och att genomföra insatser som leder till minskat våld. Dessa frågor var i enkäten uppdelade på de fyra problemområdena och frågorna har besvarats av de respondenter som inledningsvis uppgav att de kommit i kontakt med respektive problemområde. För problemområdet mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer var antalet respondenter 206, för området barn som bevittnat våld var antalet 145, för området hedersrelaterat våld och förtryck var antalet 133 och för området prostitution och människohandel för sexuella ändamål var antalet 69 respondenter.

Kartläggning av kontakt med målgrupper

Genom att kartlägga den egna verksamhetens kontakt med våldsutsatta genom att föra statistik uppdelat på grupper skapas ett underlag att planera verksamheten från.

Som mest uppger en dryg fjärdedel av aktörerna att de för statistik över antalet våldsutsatta. Vanligast är att föra statistik beträffande mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, men det är nästan lika vanligt att föra statistik över barn som bevittnat våld. Rörande områdena hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel förs statistik mer sällan.

Figur 7 Andel som för statistik över våldsutsatta uppdelat på problemområde (2011)

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken.

I 2007 års undersökning uppgav 21 procent att de förde statistik rörande våld i nära relationer. Även om en jämförelse mellan de två enkätundersökningarna inte är möjlig fullt ut går det att dra slutsatsen att det är vanligare med statistik 2011 än 2007, eftersom omfattningen vad gäller områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och barn som bevittnat våld är större 2011 än 2007.

Bland dem som 2011 uppger att de systematiskt för statistik utmärker sig kvinno-/tjej- och brottsofferjourer inom alla problemområden, där nästan samtliga aktörer för statistik, vilket även var fallet 2007. Inom socialtjänsten uppger individ- och familjeomsorg i klart större

utsträckning än äldreomsorg och funktionshinderomsorg att de för statistik och då främst rörande mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Polis och vårdcentral uppger att de främst för statistik inom områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och barn som bevittnat våld.

I enkäten fanns en fråga rörande antal våldsutsatta som aktörerna mött inom respektive problemområde uppdelat på våldsutsatta med särskild utsatthet. Störst antal kom aktörerna i kontakt med inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och minst antal kom de i kontakt med när det gäller prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Dock svarade flera respondenter att de inte för statistik uppdelat på grupper. Andra ifrågasatte huruvida man alls borde föra statistik uppdelat på grupper av våldsutsatta.

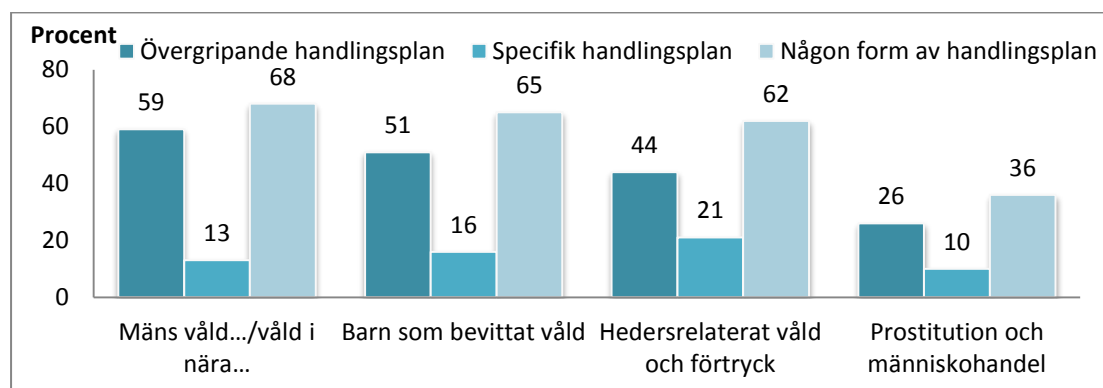
Strategier för att utveckla verksamheten

Handlingsplaner och systematisk uppföljning är båda viktiga förutsättningar för att utveckla verksamheten efter målgruppens behov. Det är också en förutsättning för en evidensbaserad praktik.¹¹ Utöver detta behövs engagemang och stöd från både politisk- och förvaltningsledning.

Av de aktörer som uppger att de kommer i kontakt med respektive problemområde är det inom samtliga områden vanligare med ha en generell handlingsplan som inkluderar flera problemområden än en specifik plan för ett avgränsat område. Vanligast är att handlingsplanen omfattar mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Därefter följer (i fallande ordning) handlingsplaner för områdena barn som bevittnat våld samt hedersrelaterat våld och förtryck. Specifika handlingsplaner för området prostitution och människohandel för sexuella ändamål uppges förekomma i klart mindre utsträckning.

Problemområdet hedersrelaterat våld och förtryck utmärker sig som det område där det oftast förekommer specifika handlingsplaner, både relativt sett och totalt sett.

Figur 8 Förekomst av generella och/eller specifika handlingsplaner per problemområde (2011)

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken.

¹¹ Med evidensbaserad praktik avses att i ett praktiskt arbete väga in den professionellas kompetens, brukarens önskemål och forskning. För att arbeta evidensbaserat krävs en systematisk dokumentation och att insatserna kontinuerligt följs upp.

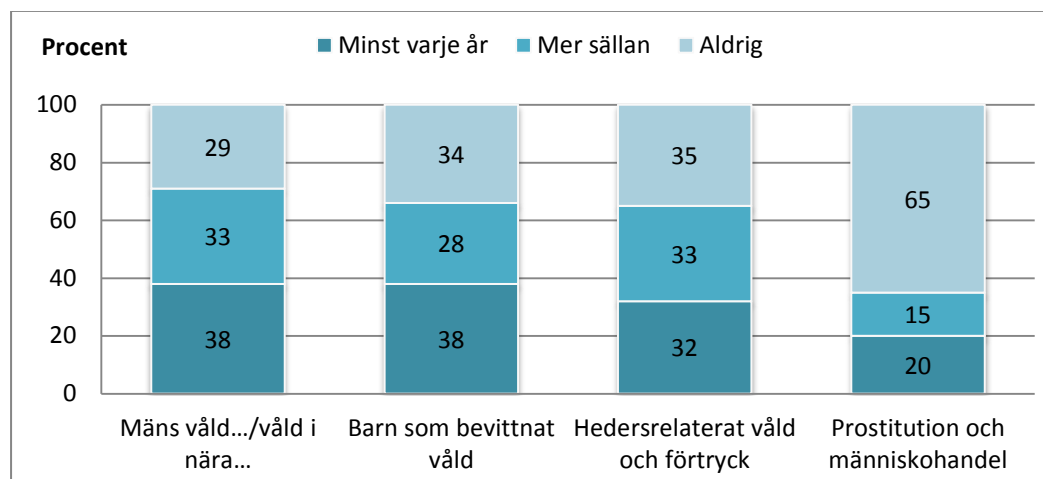
Handlingsplaner är vanligast bland aktörer som Utväg och kvinno-/tjejjourer, vilka är verksamheter som riktar sig mot målgrupperna specifikt. Bland övriga statliga myndigheter uppger Migrationsverket att de i viss omfattning har handlingsplaner. Skatteverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan uppger att de inte har det. År 2007 uppgav totalt 49 procent att de hade en handlingsplan i någon form, varav 16 procent för ett specifikt område. Antalet handlingsplaner tycks således ökat inom vissa områden sedan 2007.

Bland socialtjänsten är det vanligare med handlingsplaner 2011 än 2007. Det gäller särskilt funktionshinderomsorg där antalet handlingsplaner har ökat med två tredjedelar vad gäller området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Polis uppger att de har handlingsplaner vad gäller områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och barn som bevittnat våld och till viss del vad gäller området hedersrelaterat våld och förtryck. Dock saknas handlingsplaner för området prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Vårdcentraler uppger att de har handlingsplaner i samma utsträckning som genomsnittet medan kvinno-/tjejjourer genomgående uppger att de har handlingsplaner i större utsträckning än genomsnittet.

Det krävs regelbunden uppföljning och utvärdering av en verksamhet för att kunna arbeta strategiskt och utvecklande. Enligt enkätsvaren förekommer uppföljning i lika stor omfattning inom områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld och hedersrelaterat våld och förtryck. Årlig uppföljning och utvärdering av området prostitution och människohandel för sexuella ändamål uppges ske i mindre utsträckning.

Figur 9 Systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet inom olika problemområden

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken. Svaren som omfattas är "viss utsträckning", "ganska stor utsträckning" och "mycket stor utsträckning".

Bland samtliga aktörer utmärker sig kvinno-/tjejjourer där 11 av 14 som besvarat enkäten uppger att de utvärderar sitt arbete årligen. Även rättsväsendet uppger att de utvärderar arbetet i relativt stor utsträckning. Polis uppger att de följer upp arbetet med prostitution och

människohandel för sexuella ändamål i klart mindre utsträckning än de gör inom övriga områden.

Inom socialtjänsten är bilden splittrad. Representanter från individ- och familjeomsorg återfinns bland de som uppger att de utvärderar handlingsplanen årligen medan äldreomsorg återfinns främst bland de representanter som uppger att de aldrig följer upp sitt arbete. Även vårdcentral, tingsrätt, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Skatteverket är aktörer som inte systematiskt följer upp arbetet i särskilt stor utsträckning, eller inte alls.

I enkäten från 2007 uppgav 40 procent att de systematiskt följde upp och utvärderade det övergripande arbetet mot våld. Här går det inte att se om det skett någon förändring sedan 2007 eftersom frågorna i 2011 års enkät utgår från olika begrepp och tidsintervall.¹²

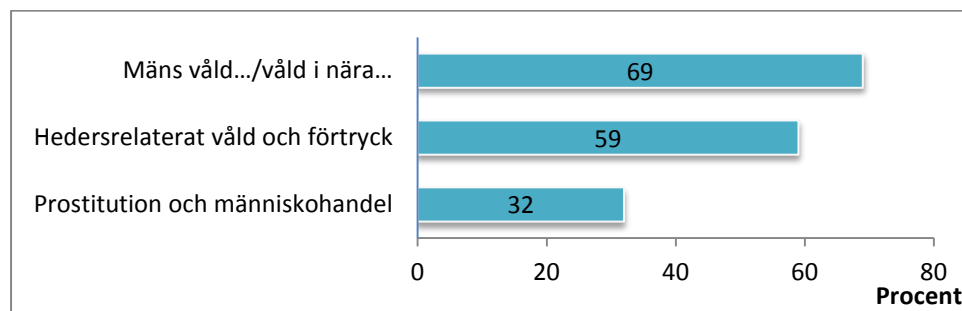
Insatser som syftar till att minska våld

Arbete som syftar till att minska våld inkluderar förebyggande arbete samt arbete med personer som använder våld. Med förebyggande arbete menas exempelvis informations- och kunskapsspridning. Arbete med personer som använder våld avser insatser som ger den våldsutövande hjälp att ändra sitt beteende till att sluta använda våld.

Inom respektive problemområde ställdes frågorna till dem som inledningsvis uppgett att de kommer i kontakt med området.

Flera aktörer uppgav att de arbetar förebyggande *i viss utsträckning*, medan få uppgav att de arbetar förebyggande *i mycket stor utsträckning*. Totalt sett sker förebyggande arbete hos aktörerna inom två tredjedelar av området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, följt av området hedersrelaterat våld och förtryck. Minst förebyggande arbetet sker vad gäller området prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Figur 10 Arbetar förebyggande i åtminstone viss utsträckning¹³

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken. Svaren som omfattas är viss utsträckning, ganska stor utsträckning och mycket stor utsträckning.

¹² Frågan 2007 var formulerad: Följer ni regelbundet upp och utvärderar ert övergripande arbete gällande våld i nära relationer? I 2011 års enkät ombads respondenterna besvara i vilken omfattning de följde upp arbetet inom respektive problemområde.

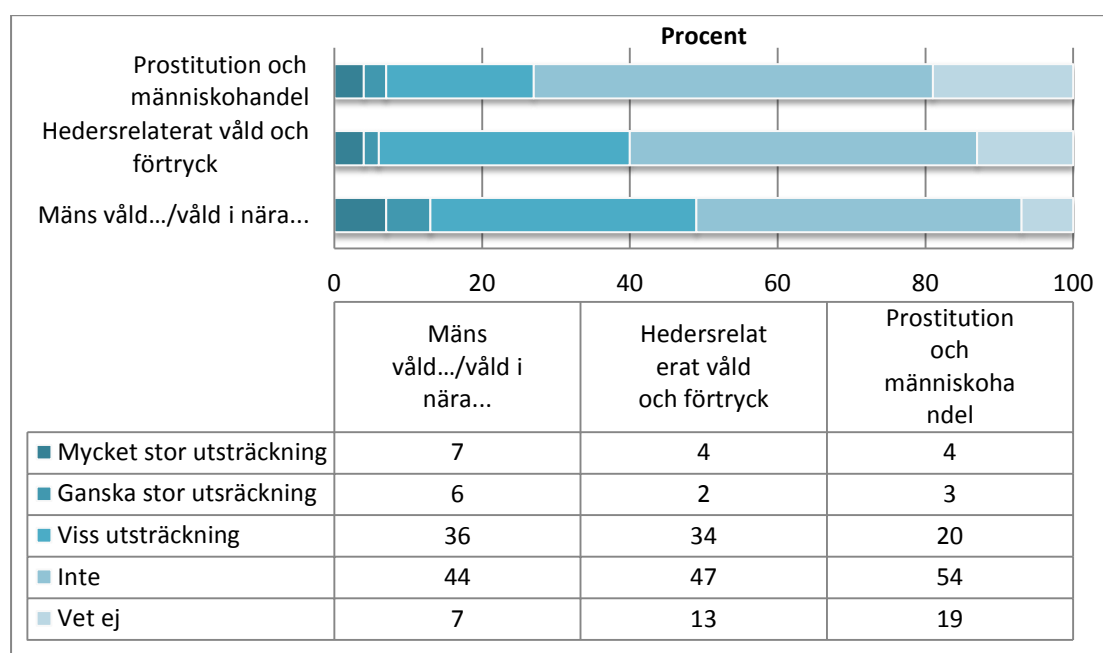
¹³ Denna fråga ställdes inte i enkäten inom problemområdet barn som bevittnat våld.

År 2007 uppgav 42 procent av respondenterna att de arbetade förebyggande inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Inom två av tre områden har respondenterna 2011 uppgett att de arbetar förebyggande i större utsträckning än 2007 och det kan antas att det har skett en ökning totalt sett.

Förebyggande arbete genomförs i varierande omfattning bland de fyra nyckelaktörerna polis, kvinno-/tjejjour, socialtjänst och vårdcentral. Mönstret följer det övergripande resultatet. Polis och kvinno-/tjejjour utmärker sig genom att i ganska stor utsträckning arbeta förebyggande när det gäller området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Inom socialtjänsten finns stor spridning bland de olika aktörerna och det är främst individ- och familjeomsorg som uppger att de arbetar förebyggande, och då inom områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Kvinno-/tjejjour uppger att de arbetar förebyggande i någon utsträckning vad gäller området prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

När det gäller arbete med våldsutövare uppger knappt hälften av aktörerna som kommer i kontakt med området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer att de ”arbetar med förövare”. Andelen som uppger att de ”arbetar med förövare” inom området hedersrelaterat våld och förtryck är något mindre. Inom området prostitution och människohandel för sexuella ändamål uppger ungefär en fjärdedel av de aktörer som möter målgruppen att de ”arbetar med förövare”. Inom samtliga problemområden uppger enstaka respondenter att de gör detta i *ganska stor* eller *mycket stor* utsträckning.

Figur 11 Andel som arbetar med förövare inom respektive problemområde¹⁴

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken.

¹⁴ Denna fråga ställdes inte i enkäten inom problemområdet barn som bevittnat våld.

Det är främst aktörer inom rättsväsendet, brottsofferjourer och Utväg som uppger att de ”arbetar med förövare”, det vill säga de aktörer som möter våldsutövare i rättsprocesser eller aktörer med särskild verksamhet riktad mot målgruppen.

Aktören kvinno-/tjejour uppger i något fall att de ”arbetar med förövare” medan vårdcentral gör det i viss utsträckning. Inom socialtjänsten utförs arbetet i störst utsträckning av individ- och familjeomsorg inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Funktionshinderomsorg ”arbetar med förövare” i viss utsträckning inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Av de respondenter inom äldreomsorg, som uppger att de som kommer i kontakt med området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer uppger ungefär en tredjedel att de i viss utsträckning ”arbetar med förövare”.

I 2007 års undersökning svarade en tredjedel att de ”arbetade med förövare” och inom två av tre områden 2011 uppger respondenterna att de gör det i större utsträckning än 2007.

Ökningen tycks dock inte särskilt stor. Samtidigt är det viktigt att göra en åtskillnad mellan aktörer som erbjuder behandling till våldsutövare och aktörer som möter förövare i en rättsprocess. För att hindra att personer från att utöva våld i framtida relationer är det viktigt att våldsutövaren får stöd i att ändra sitt beteende, utöver att lagföras för själva brottet. Det är även viktigt att stödet anpassas efter personens behov och förutsättningar. En stor del av svaren rörande ”arbete med förövare” kommer från rättsväsendet och verksamheter där det inte utförs behandlande arbete. Det gör att andelen som arbetar med att i behandling möta våldsutövare är mindre än vad som framgår av svaren.

Huvudresultat: Strategiskt arbete

Följande huvudresultat framkom vad gäller strategiskt arbete:

- Det har skett en positiv utveckling sedan 2007 gällande strategiskt arbete, särskilt vad gäller antalet handlingsplaner och förebyggande arbete.
- Det område där respondenterna uppger att de genomför mest strategiskt arbete är mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, följt av områdena barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (i fallande ordning).
- Strategiskt arbete inom nyckelverksamheterna utförs i störst utsträckning av kvinno-/tjejour samt individ- och familjeomsorg.
- Äldreomsorg och övriga statliga myndigheter¹⁵ uppger i minst utsträckning att de utför strategiskt arbete.
- Enstaka respondenter uppger att de i stor utsträckning arbetar med förebyggande insatser.
- Få arbetar behandlande med våldsutövare.

¹⁵ Med övriga statliga myndigheter avses: Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Skatteverket och Försäkringskassan.

Kompetensutveckling

Vikten av kunskap poängterades inledningsvis i rapporten och kompetensutveckling är en förutsättning för samverkan, inte minst eftersom framgångsrik samverkan förutsätter gemensamma begrepp. I enkäten ställdes frågor om kompetensutveckling rörande de fyra problemområdena och särskilt utsatta grupper samt om behovet av allmän kunskap och metodkunskap. Frågorna ställdes till samtliga 230 respondenter.

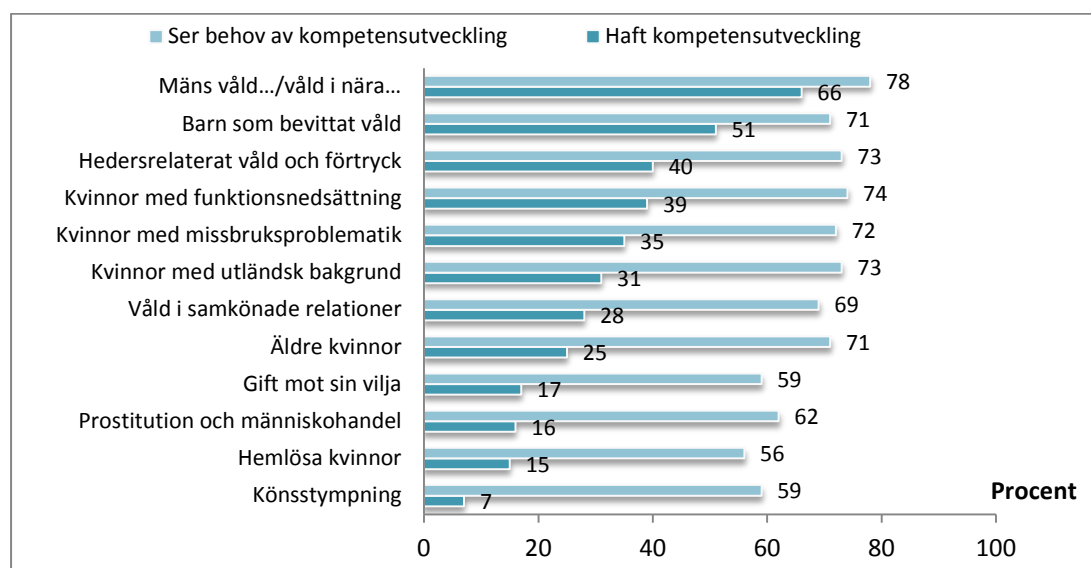
Kompetensutveckling rörande problemområden och särskilt utsatta grupper

Kompetensutveckling har förekommit i större utsträckning perioden 2010–2011 än respondenterna uppgav 2007. Detta gällde både rörande problemområden och särskilt utsatta grupper.¹⁶ 2007 var dessutom frågan öppen så till vida att det inte fanns en tidsmässig avgränsning till när kompetensutvecklingen hade genomförts.

Inom samtliga områden är andelen som efterfrågar kompetensutveckling större än andelen som tagit del av kompetensutveckling. Det område där flest efterfrågar kompetensutveckling är samma område som flest uppger att de tagit del av kompetensutveckling inom, nämligen mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Områdena prostitution och människohandel för sexuella ändamål, våldsutsatta hemlösa kvinnor samt våldsutsatta äldre kvinnor är de områden där respondenterna uppger att de har tagit del av kompetensutveckling i minst utsträckning. Samma mönster framkom 2007. De tre nämnda områdena, tillsammans med området våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund är de områden där störst andel önskar kompetensutveckling i relation till hur många som har fått det.

Figur 12 Områden som aktörer haft kompetensutveckling inom 2010-2011 samt ser behov av kompetensutveckling framöver

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på samtliga 230 respondenter.

¹⁶ Med problemområden avses: mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål. I detta avsnitt avses även våld i samkönade relationer, könsstympning samt gift mot sin vilja. Med särskilt utsatta grupper avses kvinnor med missbruk, äldre kvinnor, kvinnor med utländsk bakgrund, hemlösa kvinnor, samt kvinnor med funktionsnedsättning.

Kompetensutveckling efterfrågas i nästan lika stor utsträckning (omkring 70 procent) inom åtta av tolv områden. Det finns tydliga samband mellan kompetensutveckling och kontakt med respektive problemområde. Respondenterna uppger att de kommit i kontakt med samtliga problemområdena i större utsträckning än de haft fått kompetensutveckling inom dem 2010–2011. Exempelvis uppger 90 procent av respondenterna att de kommit i kontakt med området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, medan 66 procent uppger att de fått kompetensutveckling inom detta område 2010–2011. Färre upplever behov av kompetensutveckling rörande områdena våldsutsatta hemlösa kvinnor samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål, vilket även är de områden som minst andel uppgett att de kommer i kontakt med. Detta tyder på ett samband mellan kompetens inom ett område och kontakt med det området.

Samband mellan kompetens inom och kontakt med respektive problemområde blir även tydligt när de som möter respektive problemområde ställs mot de som fått kompetensutveckling inom området. Andel som kommer i kontakt med respektive område är betydligt högre inom de områden där flest uppger att de fått kompetensutveckling.

Området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer framstår som det mest etablerade problemområdet när det gäller kontakt, kunskap och strategiskt arbete, samtidigt som det är det område där respondenterna önskar kompetensutveckling i störst utsträckning. Det tyder på att det finns en ständig efterfrågan på kunskap, och så länge mäns våld mot kvinnor inte är väl integrerat i utbildningar i stort måste arbetet med särskild utbildning fortgå för att frågan inte ska försvinna.¹⁷

Nästan samtliga aktörer som besvarat enkäten uttrycker behov av kompetensutveckling när det gäller särskilt utsatta grupper. Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och vårdcentral utmärker sig genom att ha tagit del av kompetensutveckling i minst utsträckning eller inte tagit del av kompetensutveckling alls. I 2007 års enkät uttryckte Försäkringskassan behov av utbildning och man hade varken tagit del av eller planerade att genomföra någon sådan. Bland dem som efterfrågar ökad kompetens 2011 utmärker sig Polis, Åklagarmyndigheten, funktionshinderomsorg (FO) och individ- och familjeomsorg (IFO). IFO och kvinno-/tjejjour återfinns även bland de som 2007 hade fått ta del av kompetensutveckling i hög grad.

Fler respondenter uppger att de har behov av både allmän- och metodkunskap än av enbart metodkunskap. När det gäller problemområdena som få respondenter uppger att de varit i kontakt med efterfrågas främst allmän kunskap medan efterfrågan vad gäller metodkunskap ökar inom problemområden där fler respondenter uppgett att de kommer i kontakt med problemområdet. Behovet av allmän kunskap minskar dock inte. Även 2007 önskade respondenterna mer av både metodkunskap och allmän kunskap.

I 2007 års enkät uttryckte knappt tre fjärdedelar av respondenterna från funktionshinderomsorg (FO) att de behövde kompetensutveckling och i 2011 års undersökning uppger cirka två tredjedelar av respondenterna från FO att de fått utbildning rörande kvinnor med funktionsnedsättning utsatta för våld. Dessutom har antalet handlingsplaner inom FO ökat

¹⁷ Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) gjorde en sammanställning 2010 över program vid universitet och högskolor som leder till yrken där man i någon form kommer i kontakt med våldsutsatta. NCK kom fram till att endast vart tredje program undervisar på grundutbildning om mäns våld mot kvinnor. Rörande hedersrelaterat våld och förtryck och våld i samkönade relationer var siffrorna ännu lägre.

med 67 procent. Sammantaget innebär detta att FO är det område i enkäten som uppger att mesta utveckling skett mellan 2007 och 2011. Detta kan hänga samman med allmänna satsningar som skett inom området mäns våld mot kvinnor och dels på de specifika satsningar som skett nationellt och regionalt gentemot den specifika målgruppen våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning. Här kan verksamheten *Dubbelt utsatt* inom Bräcke Diakoni samt regeringens utbildningsmaterial *Sällan sedda* nämnas.¹⁸

Ett flertal respondenter från äldreomsorg (ÄO) har i öppna frågor i slutet av enkäten synpunkter på Länsstyrelsens insatser som, enligt dem, haft ett bristande fokus på äldre. Detta kan exemplifieras med följande citat:

Vi har sett era informationsdagar på nätet men har inte möjlighet att gå, eller så har det inte varit något inriktat på äldreomsorgen eller funktionshinder. Tyvärr satsas det för lite på äldre!

Därutöver uppfattas våldsdefinitionen som allt för snäv, eftersom det våld respondenterna inom äldreomsorg menar att de möter oftast består av vuxna barns våld mot äldre föräldrar samt våld som grundar sig i sjukdomar, vilket de menar inte omfattas av definitionen och därmed inte heller våldsarbetet.

Det område där respondenterna uppger att de får kompetensutveckling i minst utsträckning är området våld mot äldre kvinnor. Av dem som tagit del av kompetensutveckling inom detta område kommer knappt två tredjedelar från socialtjänsten, medan endast 13 av de 31 äldreomsorgsverksamheter som svarat på enkäten återfinns där. Den slutsats man kan dra av det är att det genomförs utbildningar som innefattar våld mot äldre kvinnor men att äldreomsorg deltar i dessa i låg utsträckning samtidigt som det framgår tydliga önskemål om utbildning på just det området.

I öppna svar om Länsstyrelsens insatser samt kommentarer om själva enkäten har enskilda respondenter uppgett att de önskar kompetensutveckling rörande hot- och riskbedömningar, anmälan och sekretess samt om metoder för arbete med våldsutsatta. Önskemål om kunskap rörande våld utövat av gode män kvarstår sen 2007 års enkät. Ett antal respondenter betonar vikten av baskunskap inom hela organisationen och vikten av kontinuerlig utbildning. Även 2007 var efterfrågan på basutbildningar stor, särskilt inom äldreomsorg. Det uttrycks också önskemål om stöd från Länsstyrelsen till kommunerna kring kompetensutveckling och att Länsstyrelsen bör hålla i övergripande satsningar och stå för basutbud samt kontinuerliga utbildningssatsningar. Dessutom efterfrågades den spetsutbildningen rörande hedersrelaterat våld och förtryck som tidigare genomförts i Länsstyrelsens regi.

Huvudresultat: Kompetensutveckling

Följande huvudresultat framkom vad gäller kompetensutveckling:

- Fler respondenter uppger att de tagit del av kompetensutveckling 2010–2011 än vad som uppgavs 2007.

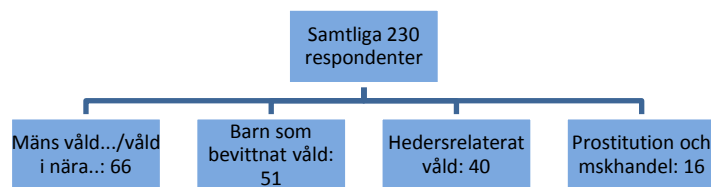
¹⁸ *Dubbelt Utsatt* är en projektverksamhet inom Bräcke Diakoni som startade 2007. De utvecklar och förmedlar kunskap om mäns våld mot kvinnor med funktionsnedsättning och har genomfört en mängd utbildningsinsatser i Västra Götaland (www.dubbeltutsatt.se). *Sällan sedda* är ett utbildningsmaterial som tagits fram av Socialstyrelsen på uppdrag av regeringen. Materialet stod klart 2011.

- Det framkommer ett samband mellan aktörers kompetensutveckling inom problemområden och deras kontakt med området, vilket i sin tur tycks generera efterfrågan på mer kompetensutveckling.
- Aktörerna önskar kompetensutveckling i större utsträckning än de uppger att de haft kompetensutveckling.
- Kompetensutveckling önskas främst vad gäller allmän kunskap inom samtliga områden.
- Behovet av metodkunskap ökar med ökad kontakt med respektive problemområde. Behovet av allmän kunskap är lika stor oavsett omfattning av kontakt med respektive problemområde.
- Kvinno-/tjejjourer har tagit del av kompetensutveckling i störst utsträckning.

Sammanfattande diskussion: Förutsättningar för samverkan

Förutsättningarna för samverkan har förbättrats mellan 2007 och 2011 – fler aktörer har haft kontakt med våldsutsatta, fler arbetar strategiskt och fler har haft kompetensutveckling. Särskilt kan det nämnas att det inom handikappomsorg ökat mest bland de aktörer som tagit del av enkäten, både vad gäller kontakt med våldsutsatta och antal handlingsplaner, sen 2007. Andelen som tagit del av kompetensutveckling 2010–2011 inom respektive område sammanfattas nedan.

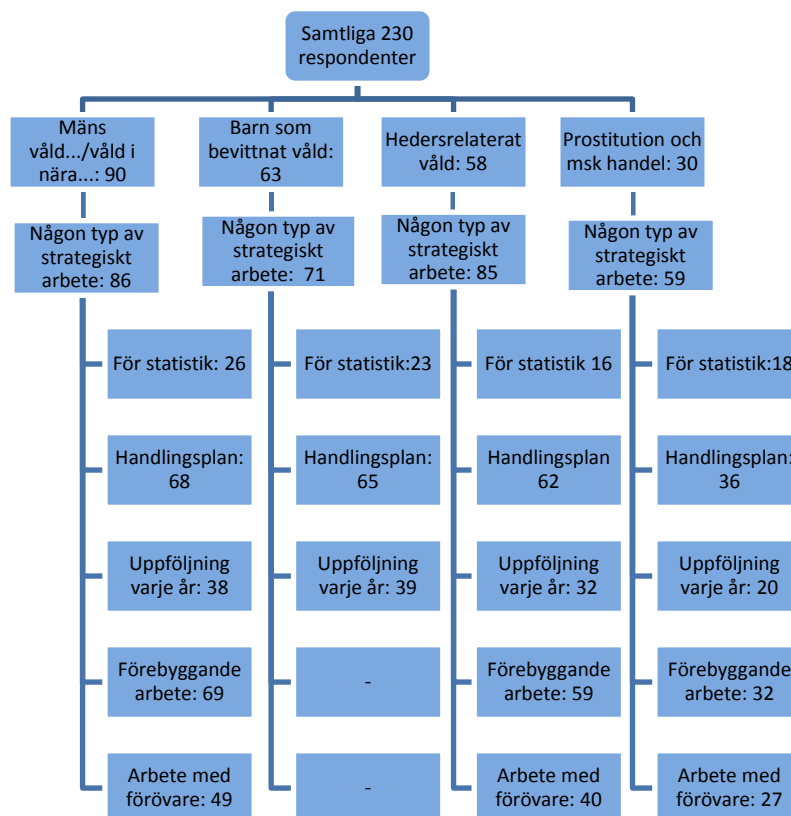
Figur 13 Översikt av andel som tagit del av kompetensutveckling 2010-2011

Kommentar: Figuren visar andel i procent respondenter av samtliga 230 som svarat att de tagit del av kompetensutveckling inom respektive område 2010–2011.

Sambandet mellan kompetensutveckling och kontakt med problemområdena blir ytterligare ett sätt att synliggöra hur aktivt arbete hänger samman med antalet våldsutsatta som aktörerna kommer i kontakt med. Det område där mest kompetensutveckling skett och där flest aktörer tagit del av insatserna är området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Det är även det område som flest uppger att de kommer i kontakt med.

Figur 14 Översikt andel som kommit i kontakt med respektive problemområde samt olika former av strategiskt arbete

Kommentar: Figuren ger en översikt av andel i procent som svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde, där baseras Resultaten på samtliga 230 respondenter. Figuren visar även andel i procent som svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde (mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken) och i vilken utsträckning dessa svarat att de utför olika former av strategiskt arbete. Respondenterna har kunnat uppge att de utför flera typer av strategiskt arbete, därför kan andelen överstiga 100 procent.

I 2007 års enkätsvar efterfrågades långsiktighet kring samverkan, samsyn rörande problemområdena, gemensamma riktlinjer för arbetet och att aktörers olika ansvar skulle tydliggöras. Mellan 2007 och 2011 har förutsättningarna för samverkan förbättrats genom att fler haft kompetensutveckling och fler arbetar strategiskt. Samtidigt framkommer det att förhållandevis få 2011 uppger att de regelbundet följer upp och utvärderar arbetet inom den egna organisationen och har handlingsplaner som täcker in samtliga problemområden.

För att utveckla arbetet, och på sikt även samverkan, krävs kunskap om vad insatserna inneburit för aktörerna och för de våldsutsatta, vilket i sin tur ökar kunskapen om vilket arbete som är framgångsrikt och huruvida insatserna når ut till våldsutsatta. En annan vinst med att regelbundet kartlägga insatser och synliggöra behov inom den egna verksamheten handlar om att veta vilka styrkor den har samt vilka utvecklingsområden som finns. Detta skapar bättre förutsättningar för samverkan. Det kan exempelvis visa sig att andra aktörer har erfarenheter som de kan dela med sig av eller att flera aktörer har samma behov av kunskapsutveckling.

Här kan gemensamma utbildningar vara ett möjligt sätt att svara mot behoven. Ett annat sätt kan vara gemensamma informationsmaterial om vilket stöd våldsutsatta kan få av olika aktörer lokalt.

För att nå det övergripande målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra krävs förebyggande arbete. I resultatet framkommer att endast enstaka aktörer arbetar förebyggande i stor utsträckning. Därtill har arbete med våldsutövare, vilket är en form av ett förebyggande arbete, troligtvis tolkats som *kontakt* med de samma, vilket har medfört att ett flertal respondenter inom polis och domstol uppgett att de "arbetar med förövare". Detta arbete bör skiljas från arbete som syftar till att ge våldsutövare stöd i att ändra sitt beteende.

Några respondenter ifrågasatte syftet med att föra statistik uppdelat på grupper och menade att detta leder till att kategorisera våldsutsatta. Anledningen till att föra statistik uppdelat är att det har visat sig att stöd ofta är utformat efter normerande bilder av vem en våldsutsatt person är och vilka behov denne har. Här är det viktigt att betona att det är nödvändigt för att skapa underlag som beskriver vilka våldsutsatta verksamheten möter och vilka behov de har. Att föra statistik uppdelat ska alltså ses som en metod för att nå målet att hjälpa våldsutsatta utifrån deras förutsättningar och behov.

Inom äldreomsorg har en delvis motstridig bild framkommit. Fler respondenter uppger 2011 att de kommit i kontakt med våldsutsatta äldre kvinnor jämfört med 2007 och kompetensutveckling rörande våldsutsatta äldre kvinnor efterfrågas i högre utsträckning än vad respondenterna från äldreomsorg uppger att de haft kompetensutveckling 2010–2011. Detta kan tolkas som att det är mäns våld mot kvinnor är en fråga som upplevs aktuell för äldreomsorg att arbeta med och att det finns behov av att ytterligare utveckla arbetet på området. Samtidigt ifrågasätter några respondenter från äldreomsorg relevansen i att alls arbeta med frågan. En bild som ges till att området inte uppfattas aktuellt hänger samman med hur de uppfattar att området beskrivs och vad det inkluderar. Vid sammanställning av svaren framstår detta främst som ett missförstånd kring vad området innefattar. Grupper som barn som utövar våld mot sina äldre föräldrar och utnyttjar dem ekonomiskt är en del av arbetet med mäns våld mot kvinnor.

Del II – Samverkan

Inledningsvis i rapporten beskrevs vikten av samverkan för att uppmärksamma våldsutsatta samt ge dem det stöd de behöver och har rätt till. För att samverkan ska fungera effektivt behöver den utgå från den hjälpsökandes behov. Dessutom behöver samverkande aktörer känna tilltro och tillit till varandras förmågor och uppdrag.

I enkäterna 2007 och 2011 besvarade respondenterna vilka andra aktörer de samverkade med, om samverkan var formell eller informell¹⁹ samt hur samverkan uppfattades: som mycket bra, ganska bra, ganska dålig eller mycket dålig. Frågorna som gällde hinder och vinster med samverkan baserade sig på de svar rörande samverkan som framkom i 2007 års enkätundersökning.

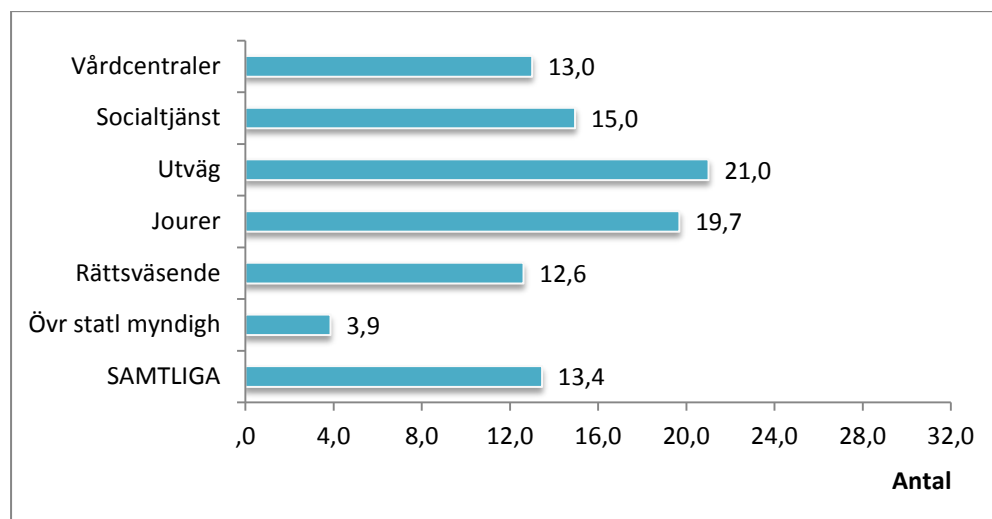
¹⁹ Formell och informell samverkan definierades i enkäten enligt följande: *Formell samverkan* – formella sätt att organisera sig, till exempel i nätverk, referens- eller arbetsgrupper. *Informell samverkan* – informella och spontana kontakter som tas när ett aktuellt ärende skapar ett direkt behov.

Frågorna i enkäten var uppdelade på problemområdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Frågorna besvarades av de respondenter som inledningsvis uppgav att de kom i kontakt med respektive problemområde. Antalet respondenter var 206, 145, 133 respektive 69 för de olika problemområdena.

Omfattning av samverkan

De respondenter som uppger att de kommer i kontakt med något av problemområdena uppger att de i genomsnitt samverkar med mellan 4 och 21 aktörer av maximalt 32 listade aktörer i enkäten. Utvägs verksamheter och kvinno-/tjej- och brottsofferjourer uppger att de samverkar med flest aktörer – 21 respektive 20 aktörer. Även 2007 hade dessa aktörer relativt många samverkanspartners.

Figur 15 Samverkansbredden med genomsnittligt antal aktörer rörande samtliga problemområden av maximalt 32 stycken

Kommentar: Resultaten avser antal aktörer och avser både formell och informell samverkan. Svarsunderlaget är uppdelat på aktörer och varierar stort: vårdcentral 43; socialtjänst (inkl. ett kommunalförbund) 15; Utväg 3; Kvinno-/tjej-/brottsjourer 19; rättsväsende 21; övriga statliga myndigheter 29. De som hoppat över frågan/delfrågan om samverkan ingår i procentbasen.

Samverkan sker i störst utsträckning inom problemområdet mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Sedan följer (i fallande ordning) problemområdena barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Detta följer samma mönster som 2007.

Utvägsverksamheterna samt kvinno-/tjejjourer uppger i störst utsträckning att de samverkar med varandra samt med andra aktörer inom samtliga områden (hälso- och sjukvård, rättsväsende, socialtjänst och statliga myndigheter). Samtliga aktörer samverkar i större utsträckning inom sitt eget verksamhetsområde; polis samverkar med rättsväsendets aktörer, socialtjänst med kommunala aktörer och vårdcentraler med hälso- och sjukvårdsaktörer. Undantaget är Utväg, vars verksamhet bygger på samverkan mellan olika aktörer. Ett annat undantag är statliga myndigheter som uppger att de samverkar i lika liten utsträckning med andra statliga myndigheter som med andra aktörer.

De fyra nyckelaktörerna ingår bland de aktörer som respondenterna i störst utsträckning uppger att de samverkar med av de 32 listade aktörerna i enkäten. Socialtjänsten i form av individ- och familjeomsorg är den aktör flest uppger att de samverkar med (70 procent av respondenterna). Polis ligger på nästan lika hög andel, 69 procent. Inom socialtjänst finns dock stor skillnad då funktionshinderomsorg (FO) och äldreomsorg (ÄO) placerar sig på 17:e respektive 18:e plats, genom att 44 respektive 40 procent av respondenterna uppger att de samverkar med dem. Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen placerar sig i slutet av listan av aktörer, 32, 28 respektive 23 procent av aktörerna uppger att de samverkar med dessa tre myndigheter. Några fler (37 procent) uppger att de samverkar med Migrationsverket, vilket placerar dem något högre på listan. Se bilaga 4 för en fullständig lista.

I de öppna svaren rörande samverkanspartners framkommer att respondenterna även samverkar med bland annat djurskyddsinspektörer från Länsstyrelsen i Västra Götalands län, andra frivilligorganisationer, Kompotten²⁰ samt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Inom området hedersrelaterat våld och förtryck lyfts även Gryning Vård AB och när det gäller området prostitution och människohandel för sexuella ändamål nämns KAST²¹ och prostitutionsgruppen i Göteborgs Stad.

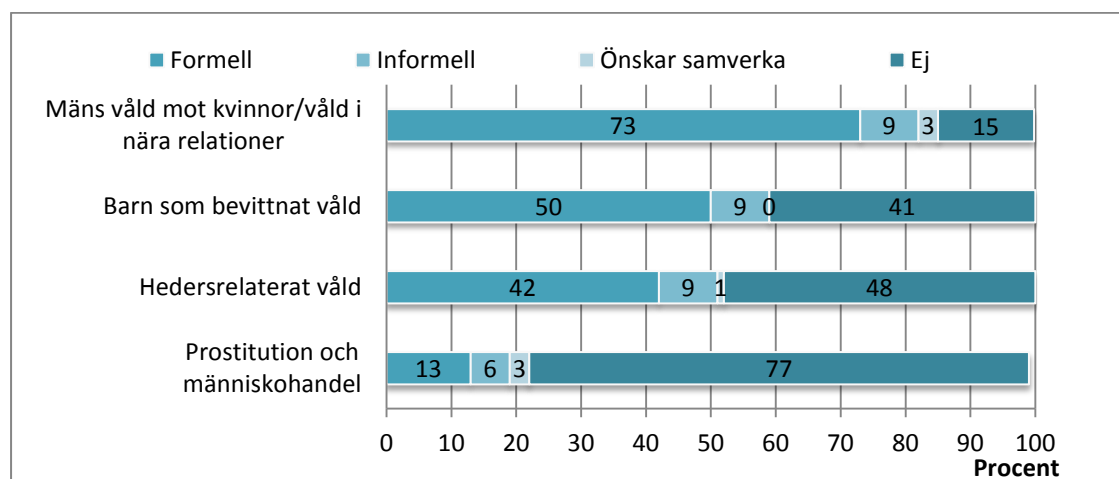
I enkäten tillfrågades aktörerna om deras samverkan med andra aktörer i både formell och informell mening och det visar sig att informell samverkan är vanligare än formell samverkan. Nästan samtliga aktörer samverkar dock formellt med någon annan aktör rörande *något* av problemområdena. Fördelen med att det finns en formell samverkan i *någon* utsträckning är att det medför att det finns strukturer där samverkan kan utvecklas till att gälla fler problemområden och fler samverkansaktörer. Formell samverkan uppger respondenterna att de i lägst utsträckning har med vårdcentraler, övriga statliga myndigheter och socialtjänst.

Med polis, Länsstyrelsen och Åklagarmyndigheten svarar respondenterna att samverkan är formell i högre utsträckning än informell. Det är även med dessa aktörer samverkan beskrivs i störst utsträckning som mycket bra, detta gäller främst inom problemområdet mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Detta tyder på att ju mer formell samverkan är, desto bättre fungerar den.

²⁰ *Kompotten* är ett nationellt nätverk som ska underlätta för kommuner att finna bostad åt våldsutsatta.

²¹ *KAST – köpare av sexuella tjänster*, en samtals- och behandlingsmottagning inom Göteborgs Stad som vänder sig till sexmissbrukare eller köpare av sexuella tjänster.

Figur 16 Svar per problemområde rörande formell och informell samverkan

Kommentar: Resultaten presenteras i procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken. Graden av informell samverkan räknas enbart om formell samverkan saknas, det vill säga det senare har räknats som den överordnade formen av samverkan.²²

Upplevelse av samverkan

Majoriteten av respondenterna uttrycker att samverkan fungerar bra. Av samtliga samverkansaktörer uppger störst andel (cirka två tredjedelar) att de samverkar med individ- och familjeomsorg (IFO) rörande området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och drygt 80 procent uppger att samverkan med IFO fungerar bra, varav hälften tycker att den fungerar mycket bra.

Av de respondenter som uppger att de samverkar med vårdcentraler uppger 76 procent att samverkan fungerar bra. Psykiatrin skiljer ut sig som det område inom hälso- och sjukvården²³ som minst andel är nöjd med samverkan med. Socialtjänsten, som i störst utsträckning uppger att de samverkar med psykiatrin, är de som i störst utsträckning är nöjda med den samverkan.

Samverkan med Migrationsverket fungerar enligt den samlade bedömningen sämst, med 15 procent som uppger att den fungerar ganska dåligt eller mycket dåligt. När det gäller området barn som bevittnat våld är dock fler nöjda med samverkan med Migrationsverket och Skatteverket än med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Fler är dessutom nöjda med samverkan med hälso- och sjukvården när det gäller området barn som bevittnat våld än med samverkan med samma aktör kring området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

²² Enkäten är utformad så att när respondenter svarar att de ingår i formell samverkan så inkluderar detta informell samverkan. Då respondenterna uppger att de ingår i informell samverkan innebär det att formell samverkan saknas. Utifrån detta är analys och resultat sammanställt.

²³ Att Hälso- och sjukvården används här hänger samman med att det är ett flertal aktörer inom Hälso- och sjukvården som respondenterna fått svara på om de samverkar med. Här är det alltså fler aktörer än vårdcentraler.

Samverkan med aktörer inom rättsväsendet beskrivs fungera bättre vad gäller området hedersrelaterat våld och förtryck än området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Färre respondenter är nöjda med samverkan med socialtjänsten rörande hedersrelaterat våld och förtryck än området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Huvudresultat: Omfattning och upplevelse av samverkan

Följande huvudresultat framkom vad gäller omfattning och upplevelse av samverkan:

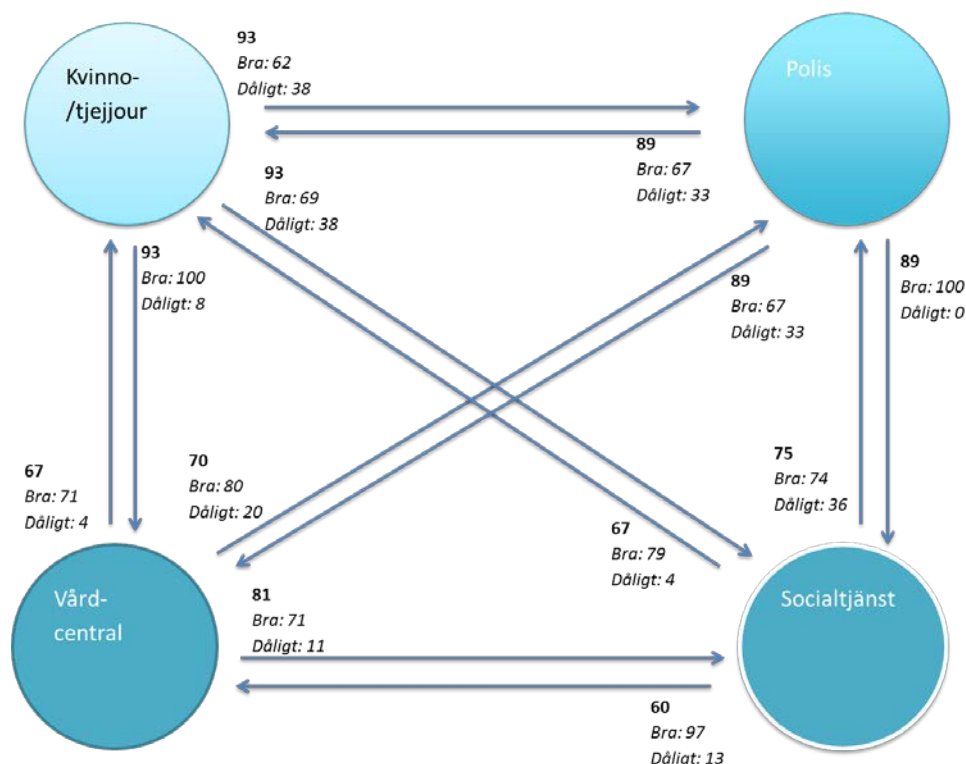
- Aktörerna uppger att samverkan mellan aktörerna till största delen fungerar bra.
- Informell samverkan är vanligare än formell samverkan. Samtidigt tycks det finnas ett samband: ju högre grad av formell samverkan, desto bättre fungerar samverkan.
- Nästan samtliga aktörer samverkar formellt med någon aktör inom något av problemområdena.
- Samverkan sker till största del inom respektive verksamhetsområde.
- Utväg samt kvinno-/tjejjourer samverkar med flest aktörer.
- Nyckelaktörerna ingår bland de verksamheter som flest respondenter, undantaget äldreomsorg och funktionshinderomsorg, uppger att de samverkar med.

Nyckelaktörers samverkan med varandra

Kvinno-/tjejjourer uppger i störst utsträckning (93 procent) att de samverkar med övriga nyckelaktörer, oavsett problemområde. Polis uppger i något mindre utsträckning (83 procent) att de samverkar med övriga nyckelaktörer. Vårdcentralernas samverkan varierar mest, beroende på vilken aktör som avses. De samverkar mest med socialtjänst (81 procent) och minst med kvinno-/tjejjourer (67 procent).

Socialtjänst är den nyckelaktör som övriga beskriver att de samverkar mest med. Samtidigt är socialtjänst den av de fyra nyckelaktörerna som i minst utsträckning uppger att de samverkar med andra. Här framkommer stora skillnader mellan de tre verksamhetsområdena, där individ- och familjeomsorg (IFO) samverkar i större utsträckning än äldreomsorg (ÄO) och funktionshinderomsorg (FO).

Figur 17 Illustration av grad av samverkan mellan fyra nyckelaktörer samt hur samverkan uppges fungera sammantaget alla problemområden

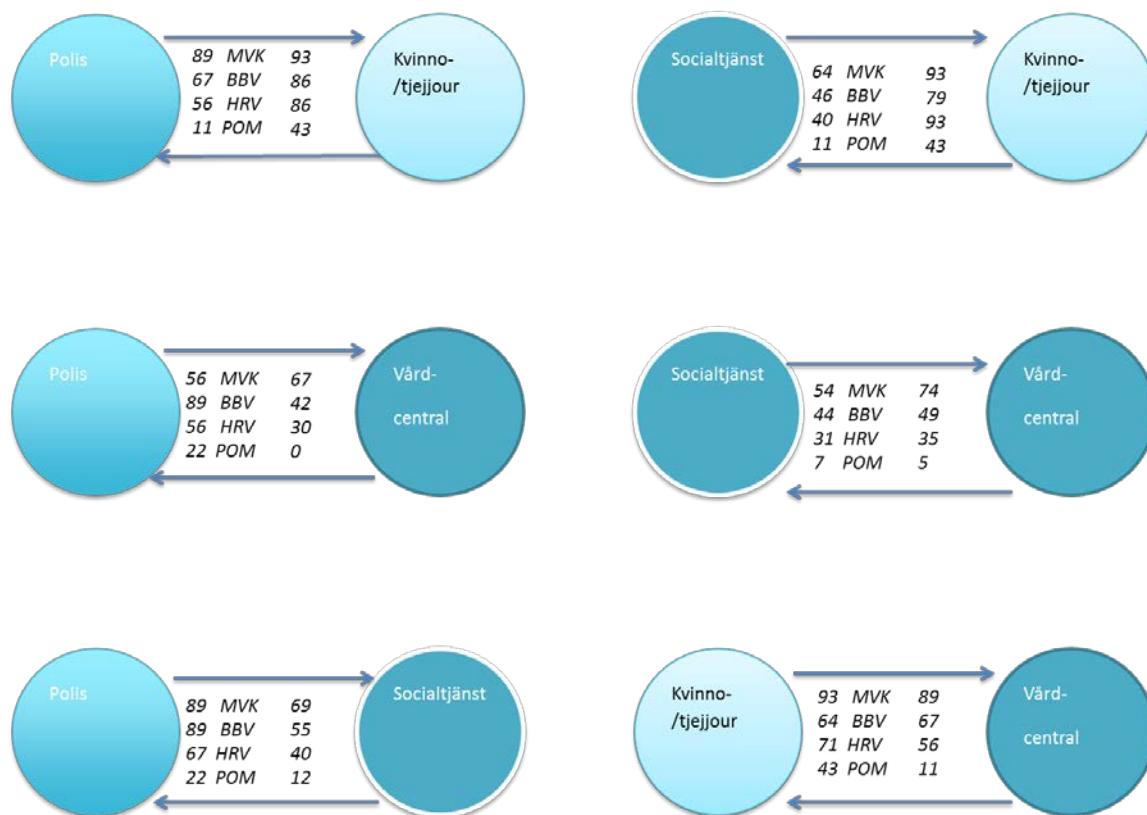

Kommentar: Resultaten presenteras i procent och baserar sig på samtliga nyckelaktörer som besvarat enkäten: socialtjänsten 114, polis 9, kvinno-/tjejjourer 14 och vårdcentral 43 stycken. De olika aktörerna kan redovisa både bra och dåliga erfarenheter av samverkan med respektive nyckelaktör och inom de olika problemområdena därför kan andelen positiva och negativa bedömningar tillsammans överstiga 100 procent.

Kvinno-/tjejjour uppger i störst utsträckning att de samverkar med övriga nyckelaktörer. Ett sätt att tolka det är att samverkan i högre grad är en förutsättning för deras arbete som frivilligorganisationer. I enkäten 2007 tog dock kvinno-/tjejjourer upp dels att de ofta hamnade utanför kommunernas samverkan, dels att de upplevde att deras kunskap och arbete inte togs på allvar. Detta lyftes inte på samma sätt i 2011 års enkät.

Polis och socialtjänst uppger i störst utsträckning att de samverkar med varandra inom samtliga problemområden. Vårdcentral är den aktör som i minst utsträckning uppger att de samverkar med övriga nyckelaktörer, detta gäller inom samtliga problemområden. I stort sett följer samverkansnivån samma mönster som tidigare, det vill säga att aktörerna främst samverkar inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och att samverkan minskar i fallande ordning gällande barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Polisen frångår mönstret genom att samverka med vårdcentral i större utsträckning när det gäller området barn som bevittnat våld än när det gäller området mäns våld mot kvinnor. Polis uppger även att de samverkar med socialtjänst i lika stor utsträckning när det gäller områdena barn som bevittnat våld samt mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Figur 18 Samverkansgraden mellan nyckelaktörer inom respektive problemområde

Kommentar: Resultaten presenteras i procent och baserar sig på samtliga nyckelaktörer som besvarat enkäten: socialtjänsten 114, polis 9, kvinn-/tjejourer 14 och vårdcentral 43 stycken. Bilden visar i vilken grad nyckelaktörerna uppgett att de samverkar med varandra inom respektive problemområde. Förkortningarna står för: MVK- Mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer; BBV - barn som bevittnat våld; HRV - hedersrelaterat våld och förtryck; POM -prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Delas socialtjänsten upp på IFO, ÄO och FO framkommer att ÄO:s samverkan är marginell; mindre än 10 procent har uppgett att de samverkar med någon nyckelaktör rörande området barn som bevittnat våld. För FO uppger en knapp tredjedel av respondenterna att de samverkar kring området barn som bevittnat våld. IFO:s samverkan med polis rörande området barn som bevittnat våld är snudd på hundra procentig men samverkan uppges inte finnas i samma utsträckning med vårdcentral och kvinn-/tjejour. ÄO:s samverkan är obefintlig kring området prostitution och människohandel för sexuella ändamål och marginell rörande området hedersrelaterat våld och förtryck.

Sammantaget uppger nyckelaktörerna i relativt stor utsträckning att samverkan fungerar bra:

- Socialtjänsten uppger att samverkan fungerar bra i störst utsträckning med vårdcentral (bra: 97 procent) och att samverkan fungerar sämst med polis (dåligt: 36 procent).
- Kvinno-/tjejjour uppger att samverkan fungerar bäst med vårdcentral (bra: 71 procent) och sämre med polis och socialtjänst (dåligt: 38 procent).
- Vårdcentraler uppger att samverkan fungerar bra i störst utsträckning med kvinno-/tjejjourer (bra: 100 procent) och sämst med polis (dåligt: 20 procent).
- Polis uppger att samverkan fungerar bra i störst utsträckning med socialtjänst (bra: 100 procent) och sämre med kvinno-/tjejjour samt vårdcentral (dåligt: 33 procent vardera).

Flest respondenter har svarat att samverkan med kvinno-/tjejjour fungerar bra. Polis tycks vara den nyckelaktör som flest av de övriga nyckelaktörerna uppger att samverkan fungerar dåligt med.

Huvudresultat: Nyckelaktörers samverkan

Följande huvudresultat framkom vad gäller nyckelaktörernas samverkan:

- Kvinno-/tjejjourer uppger i störst utsträckning att de samverkar med övriga nyckelaktörer inom samtliga problemområden.
- Individ- och familjeomsorg är den aktör som övriga nyckelaktörer uppger att de samverkar med i störst utsträckning.
- Nyckelaktörerna uppger att samverkan fungerar bäst med kvinno-/tjejjourer och sämst med polis.
- IFO är den aktör som flest uppger att de samverkar med. IFO är även den del av socialtjänsten som i högst utsträckning samverkar med andra aktörer.
- Området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer är det område där respondenterna uppger att mest samverkan sker. Minst samverkan sker inom området prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Hinder för samverkan

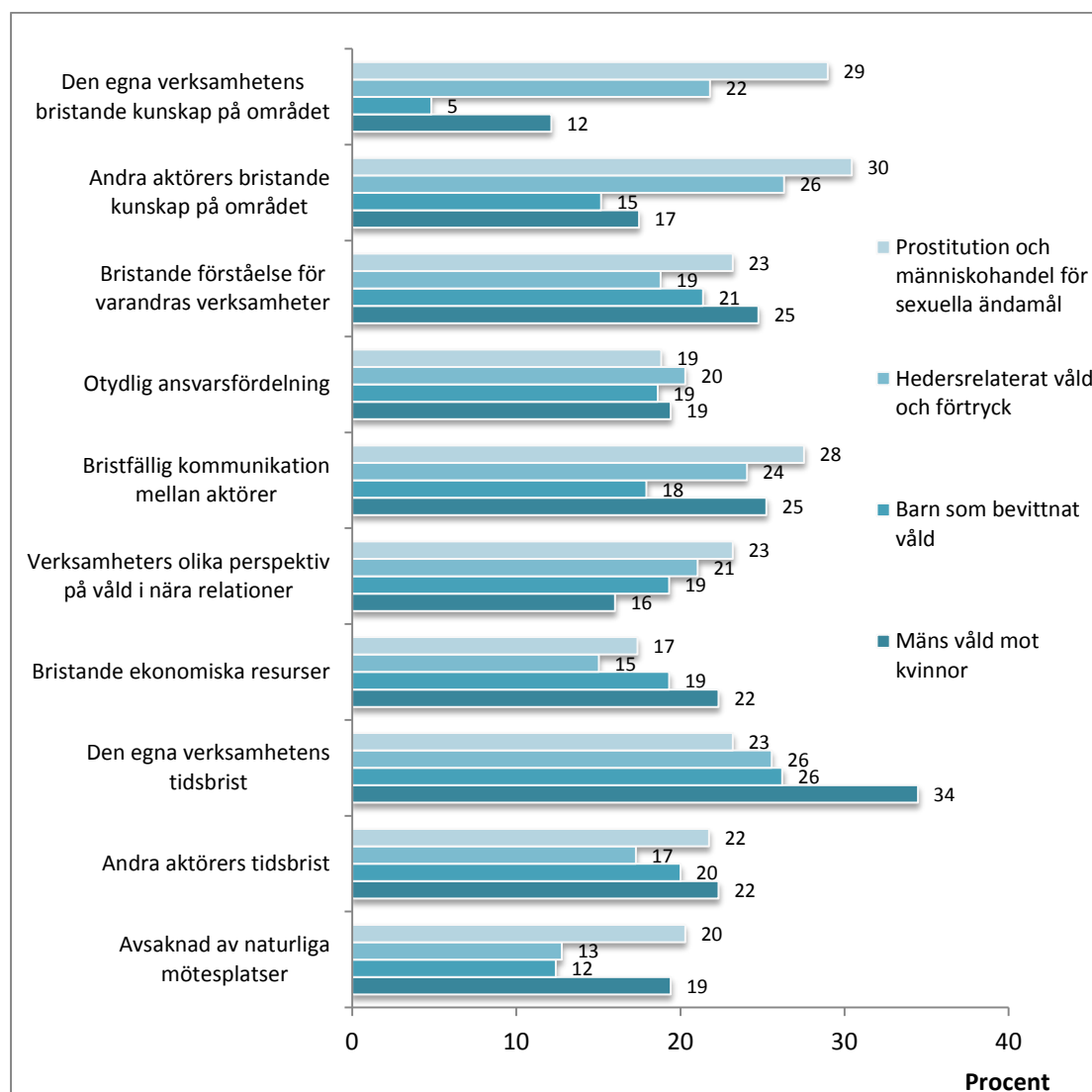
För att utveckla samverkan är det viktigt med kunskap om vad som uppfattas som hinder för samverkan av de samverkande aktörerna. Utifrån denna kunskap kan Länsstyrelsen i Västra Götalands län bättre stötta samverkan i länet.

Den egna verksamhetens tidsbrist uppges vara det största hindret för samverkan rörande områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och barn som bevittnat våld. Inom områdena prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt hedersrelaterat våld och förtryck uppges kunskapsbrist – både inom den egna verksamheten och hos andra aktörer – vara det största hindret för samverkan.

Enkäten 2007 visade att respondenterna såg större hinder i samverkanspartnernas kompetens än i sin egen; denna uppfattning nyanserades vid konferensen 2008 (se sid 10), och i 2011 års enkät framkommer inte samma mönster utan den egna organisationens kompetens och andra aktörers kompetens gällande olika områden uppges som hinder i nästan lika stor utsträckning.

Området barn som bevittnat våld är dock ett undantag, där andra aktörers bristande kunskap upplevs som ett klart större hinder än den egna verksamhetens kompetens på området.

Figur 19 Upplevt stort hinder för samverkan kring olika problemområden

Kommentar: Resultaten avser procent och baserar sig på de respondenter som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde: mäns våld mot kvinnor 206, barn som bevittnat våld, 145, hedersrelaterat våld och förtryck 133 samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål 69 stycken. Resultaten visar andelen som svarat 'ganska stort hinder' eller 'mycket stort hinder'. Kommuner som inte besvarat frågan eller svarat 'vet ej' ingår i procentbasen.

En femtedel upplever att de som lyfts som möjliga hinder i enkäten är hinder för samverkan för dem. Svaren ger en bild av att det är relativt jämnt mellan de olika alternativen som uppfattas som hinder. I enkäten fanns även möjlighet att fritt kommentera andra hinder. Det som då lyftes fram var tidsaspekter, till exempel när man ska transportera barn till förhör långa sträckor för att komma till Polisens särskilda förhörssrum för barn. Andra hinder som lyftes var att tingsrätten endast kan diskutera formalia samt bristen på en övergripande sammanhållande organisation för samverkan om fortbildning. Dessutom lyftes den sekretess

som åligger myndigheterna i deras arbete som hinder samt svårigheter att hitta nya boendekommuner för våldsutsatta.

I enkäten 2007 efterfrågades samverkan med bostadsbolag för att lösa akut bostadsbrist. Den aspekten lyftes ej i enkäten för 2011. I den enkäten lyftes även bristande samsyn som en försvårande omständighet. I svaren 2011 framstår inte en bristande samsyn som ett särskilt stort hinder (mellan en knapp femtedel och en knapp fjärdedel). Det har tidigare i resultatdelen problematiserats kring skriftliga svar som ifrågasatt vikten av att alls arbeta med frågor som rör mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. Nedan följer ett exempel på dessa skriftliga svar:

Tråkigt att tom Länsstyrelsen BARA är inriktade på Mäns våld mot kvinnor, när ni säger att ni arbetar med våld i nära relation. I äldreverksamheten är Mäns våld mot kvinnor det absolut lättaste att upptäcka och det finns färdiga metoder och vägar att driva detta. Men i äldreverksamheten finns mycket större bekymmer med Kvinnor som psykiskt utövar våld på män, barn som slår sina föräldrar och utnyttjar dem ekonomiskt, gode män som skaffar sig ekonomiska fördelar i sitt uppdrag, makar som nedvärderar sin make/maka pga fysiska tillkortakommanden m.m. m.m., listan kan göras lång. Men ni fokuserar bara på en sak!

Det är problematiskt att de som behöver samverka för att möta en utsatt målgrupp ska hindras på grund av bristande samsyn och förståelse för området. Utifrån kommentaren ovan och liknande kommentarer som lyfts tidigare i rapporten kan det tyckas oväntat att respondenterna inte i större utsträckning svarat att olika perspektiv på våld i nära relationer (vilket var ett svarsalternativ) framstår som ett hinder för samverkan. Kanske kan detta bero på att de som uttrycker ett starkt ifrågasättande av arbetet inom området ofta inte ingår i den samverkan som finns.

Ur ett övergripande perspektiv och för att utveckla en heltäckande samverkan där alla aktörer med särskilt ansvar för området finns med, kan bristande samsyn vara ett större hinder för samverkan än vad respondenterna uppgett i enkätsvaren. Utmaningen för Länsstyrelsen blir därmed att hitta arenor att möta aktörer som i dag inte innefattas av samverkansstrukturer. Utöver det blir stödet för fortsatt kompetensutveckling viktigt för att synliggöra samband mellan det som uppfattas som mäns våld mot kvinnor och övrigt som uppfattas som våld i nära relationer eller det som uttrycks av respondenter som våld som de upplever exkluderas.

Vinster med samverkan

På samma sätt som det är viktigt att veta vilka hinder aktörerna ser för samverkan är kunskap om vinsterna med samverkan viktig för att kunna utveckla densamma.

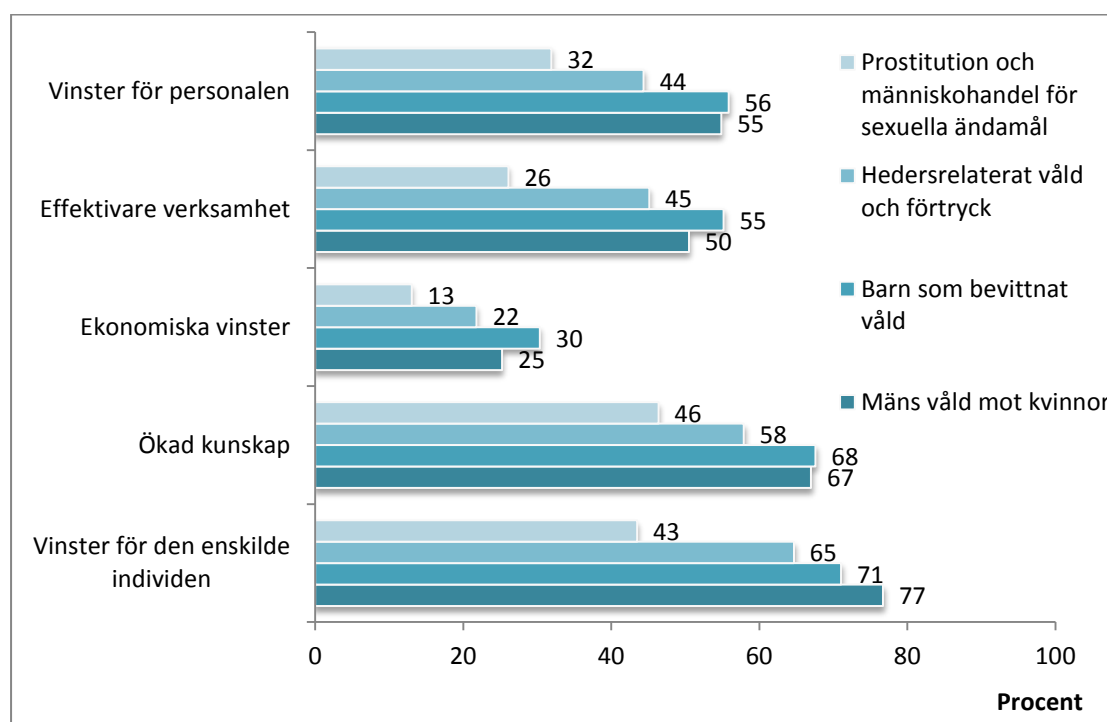
Vinsterna med samverkan framstår som större än hindren. Främst uppger respondenterna att vinsterna är för den enskilde individen, tätt följt av vinster i form av ökad kunskap och effektivare verksamhet. Av de fem alternativa vinster som angavs i enkäten uppger respondenterna att samverkan i minst utsträckning leder till ekonomiska vinster.²⁴ I det öppna svaret rörande andra vinster beskrivs att man vet vem som gör vad, när och hur och att det är

²⁴ De vinster som angavs i enkäten var: vinster för personalen, effektivare verksamhet, ekonomiska vinster, ökad kunskap vinster för den enskilde individen.

en grund för effektivitet. Samverkan ses därmed som något som skapar ökad trygghet rörande ansvar och skyldigheter.

Den positiva effekten av samverkan beskrevs 2007 i första hand som vinster för personalen. I enkäten 2007 ställdes dock inte frågor om ”vinster”, utan vad som ”fungerade bra” när det gäller samverkan, vilket inte möjliggör någon exakt jämförelse mellan svaren i 2007 och 2011 års enkäter. Samtidigt beskrev respondenter 2007 att något som var bra med samverkan var att den våldsutsatta fick bättre hjälp. Kvinno-/tjejjourer beskrev samverkan som en förutsättning för att ge våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld så bra stöd som möjligt och Kriminalvården uttryckte att det kan bli något ”otroligt kraftfullt” när samverkan fungerar. Detta ligger helt i linje med att samverkan skapar vinster för den enskilda individen, vilket uttrycktes som den största vinsten i 2011 års undersökning.

Figur 20 Upplevda vinster med befintlig samverkan kring olika problemområden

Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på svar från de aktörer som uppgett att de kommer i kontakt med respektive våldsområde; svarsunderlaget per område är 206, 145, 133 respektive 69 respondenter. Resultaten visar andelen som svarat 'ganska stora vinster' eller 'mycket stora vinster'. Kommuner som inte besvarat frågan eller svarat 'vet ej' ingår i procentbasen.

Huvudresultat: Hinder för och vinster med samverkan

Följande huvudresultat framkom vad gäller hinder för och vinster med samverkan:

- Tidsbrist framstår som det största hindret för samverkan när det gäller områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och barn som bevittnat våld.
- Inom områdena prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt hedersrelaterat våld och förtryck framstår kunskapsbrist, både inom den egna organisationen och hos andra, som det största hindret mot samverkan.

- Aktörerna lyfter fram fler hinder än vinster med samverkan. Samtidigt framstår vinsterna med samverkan vara större än hindren med samverkan.
- Vinsterna för den enskilda individen framstår som den största vinsten med samverkan.
- Bilden av hinder för och vinster med samverkan har delvis ändrats mellan 2007 och 2011. Den största skillnaden tycks vara att hindren inte främst uttrycks som bristande kompetens hos andra aktörer eller bristande samsyn.
- Föreställningar om "våldsområdet" är troligen ett större hinder för en heltäckande samverkan än vad aktörerna uppger i enkätsvaren.

Sammanfattande diskussion: Samverkan

Majoriteten är nöjda med samverkan, och vinsterna kring samverkan framstår som större än hindren. Kvinno-/tjejjourer samt Utväg uppger att de samverkar med flest andra aktörer medan individ- och familjeomsorg, tätt följt av polis, är de aktörer som flest andra tillfrågade uppger att de samverkar med.

I enkäten 2007 lyfte kvinno-/tjejjourer fram att de inte ingick i kommunernas lokala nätverk som ett problem. Om någon förändring har skett inför 2011 års undersökning är oklart eftersom frågan inte finns med i enkäten och inte heller lyfts av kvinno-/tjejjourer själva. Däremot framstår jourerna vara den aktör som själva uppger att de samverkar i störst utsträckning. Jourernas centrala roll vad gäller möjligheten att dels erbjuda akut boende och vara ett alternativ till myndigheterna gör att de även borde ingå i lokala samverkansgrupper. I denna undersökning framstår dessutom samverkan med kvinno-/tjejjour vara den som fungerar bäst av samverkan mellan nyckelaktörerna.

Samverkan sker i störst utsträckning inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer. De fyra nyckelaktörerna återfinns bland de aktörer som flest andra aktörer samverkar med. Även om problemområdet barn som bevittnat våld är ett område nyckelaktörerna samverkar i relativt hög utsträckning tycks det finnas behov av att utveckla samverkan, eftersom myndighetspersoner enligt socialtjänstlagen *ska* och övriga *bör* anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa. Detta borde medföra en mer eller mindre hundra procentig samverkan på området, vilket inte är fallet i dag.

Upplevelsen av vinster med och hinder för samverkan har delvis förändrats sen 2007. Vinsterna med samverkan beskrivs främst som vinster för den våldsutsatta, vilket är en förändring sen 2007 då vinster med samverkan främst beskrevs som vinster för personalen genom att exempelvis de fick större kunskap. De hinder som presenterades i delrapporten 2007 var främst brist på gemensamma arenor, bristande samsyn och andra aktörers bristande kompetens. I resultatet 2011 framstår dessa brister inte genomgående som de mest omfattande områdena. Samtidigt kvarstår de som hinder att beakta för att utveckla samverkan.

Ett hinder som lyfts i relativt hög utsträckning är tidsbrist inom den egna organisationen, vilket är ett problem eftersom samverkan kräver tid och engagemang för att utvecklas och bli framgångsrik. Det är inte heller säkert att effekter av samverkan blir synliga omgående utan samverkan måste processas fram, vilket tar tid och engagemang i anspråk. Länsstyrelsens roll är att stötta det arbete som sker lokalt och ett sätt att stötta lokal samverkan kan vara att besöka lokala nätverk och stimulera erfarenhetsutbyte.

Det finns samband mellan kunskap och samverkan, eftersom de områden där respondenterna uppgett att de har mest kompetens även är de områden där det sker mest samverkan. Här har

Länsstyrelsen möjlighet att underlätta för samverkan i länet genom att erbjuda kunskapsutveckling inom olika områden. Därtill antyder kartläggningen att formell samverkan leder till bättre samverkan och att det även finns möjlighet att sprida erfarenheter mellan aktörerna.

Även om det inte tydligt framgår i enkätsvaren, blir olika tolkningar av området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer tydliga vid sammanställning av enkäten. Olika perspektiv på våld riskerar att vara ett hinder för att utveckla samverkan till att bli heltäckande.

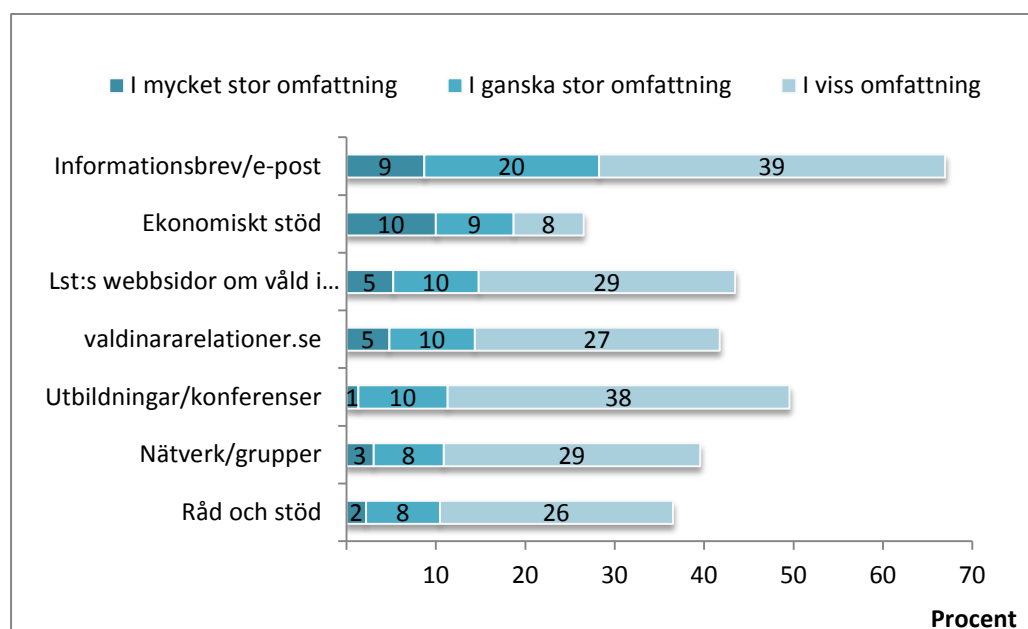
Del III – Länsstyrelsens insatser

Sedan 2007 har Länsstyrelsen i Västra Götalands län genomfört ett antal insatser, vilka till stor del har initierats dels utifrån de behov som framkom i kartläggningen 2007 och dels utifrån tidigare regeringsuppdrag. Insatserna har utvärderats av deltagarna i direkt anslutning till respektive aktivitet. Genom frågorna i enkäten som ligger till grund för denna rapport får Länsstyrelsen en fördjupad bild av hur insatserna mottagits. Dessutom ingick frågor om i vilken utsträckning aktörerna upplevde att Länsstyrelsen fungerar som stöd i arbetet på området. Frågorna ställdes till samtliga 230 respondenter.

Deltagande i Länsstyrelsens insatser

Informationsbrev framstår som den insats flest respondenter tagit del av (68 procent). Detta följs av utbildningar, webbplatser, nätverk samt råd och stöd. När det gäller vad aktörerna har tagit del av åtminstone ”i ganska stor utsträckning” hamnar fortfarande informationsbrev i topp (29 procent) följt av ekonomiskt stöd (19 procent).

Figur 21 Deltagande i Länsstyrelsens insatser 2010-2011

Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på samtliga 230 respondenter. Områdena är rangordnade efter andelen som svarat ”I mycket...” eller ”I ganska stor omfattning”.

Aktörer vars verksamhet är särskilt inriktad mot området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, till exempel Utväg och kvinno-/tjejjourer, uppger i störst utsträckning att de tagit del av Länsstyrelsens satsningar 2010–2011. Vårdcentraler har gjort det i klart mindre utsträckning. I de öppna svaren rörande Länsstyrelsens insatser framhåller en vårdcentral att de använder sig av Västra Götalandsregionens kunskapscenter om våld i nära relationer (VKV) och att man därför inte har tagit del av Länsstyrelsen i Västra Götalands läns arbete på området. Samma sak kan gälla fler vårdcentralerna. Samtidigt är vårdcentraler den nyckelaktör som i minst utsträckning har uppgett att de kommer i kontakt med våldsutsatta.

Det ekonomiska stöd som Länsstyrelsen fördelat har varit utformat så att en kommun måste stå bakom ansökan samtidigt som samverkan med ideella verksamheter har uppmuntrats. Socialtjänst och kvinno-/tjejjourer är de aktörer som uppger att de i stor utsträckning tagit del av ekonomiskt stöd. Dessutom har främst kvinno-/tjejjourer tagit del av råd och stöd. Kopplingen här emellan kan vara att det ekonomiska stödet har inneburit en ingång till Länsstyrelsen, vilket i sin tur har lett vidare till kontakt inom andra delar. Detta lyfts av en respondent i ett öppet svar om Länsstyrelsens insatser som en oväntad vinst av kontakten med Länsstyrelsen rörande ett projekt:

Utifrån beviljade utvecklingsmedel så har jag haft flera kontakter med Länsstyrelsen och förstått vilken enorm resurs Länsstyrelsen är, och då menar jag inte bara ”pengar”.

Detsamma gäller enkäten, vilken medfört stöd i att analysera den egna organisationen samt kunskap om Länsstyrelsens arbete på området, vilket framkommer i öppna svar rörande Länsstyrelsens insatser samt i e-postsvar:

Lovvärt arbete där bara att svara på denna enkät ger medvetenhet om att de finns kunskapsbrister i vår verksamhet.

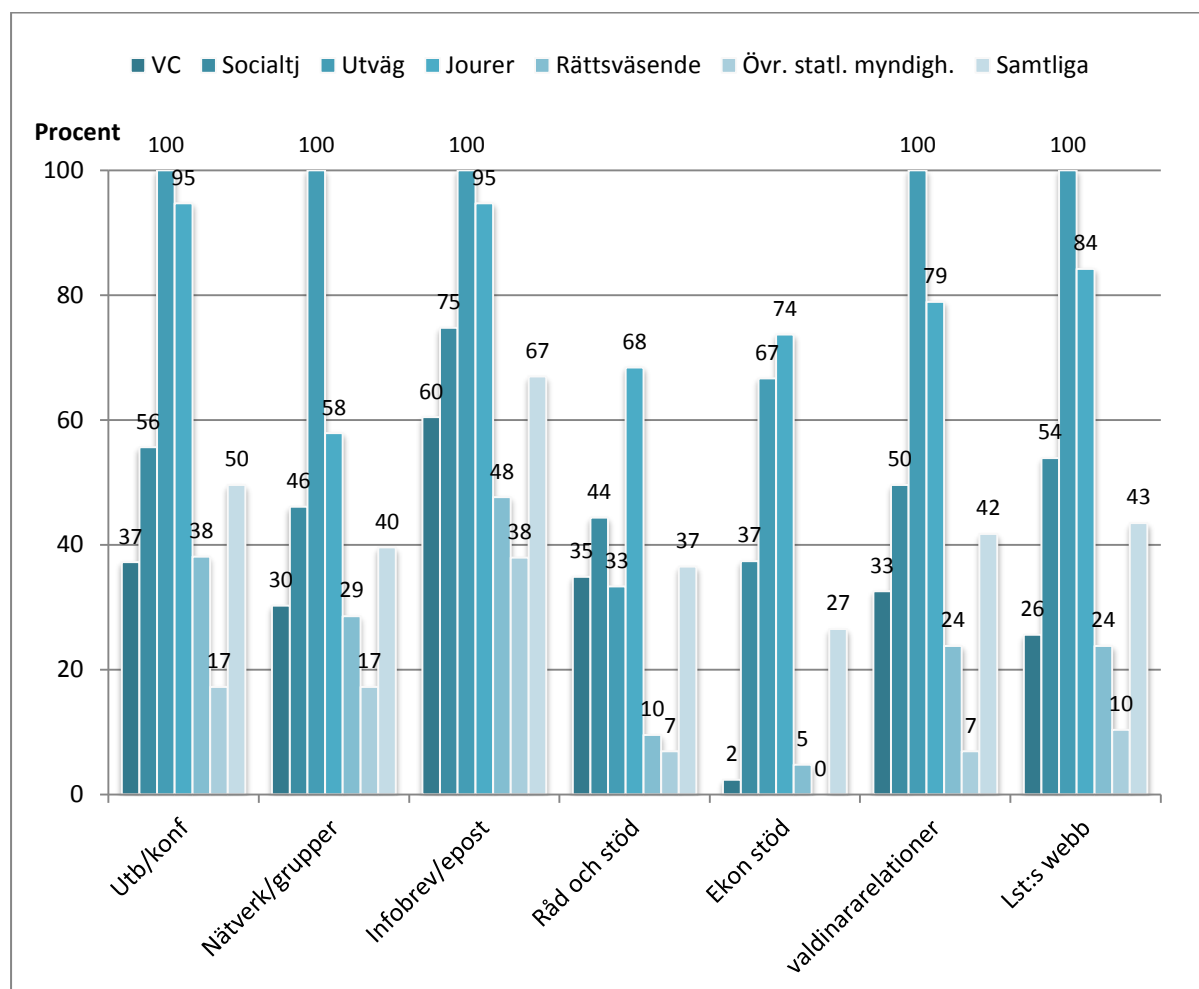
Jag vill veta mer. Jag vill att hela (områdets) personal får en utbildningsdag i vår.

Jag upplever att vi inte pratar om detta överhuvudtaget i vår organisation. Jag har i vart fall inte hört något. Däremot är jag väldigt engagerad i ämnet och skulle gärna vilja att vi fick en dag i vår med både våld i nära relationer, hedersrelaterat våld ex. Vad har ni för uppdrag mot oss?

Utöver Utväg och kvinno-/tjejjourer är det socialtjänsten som i störst utsträckning har tagit del av Länsstyrelsens insatser.

Övriga statliga myndigheter är de som i minst utsträckning tagit del av Länsstyrelsens insatser. När de tagit del av insatserna har det främst handlat om informationsbrev. Till viss del har de deltagit i utbildningar och nätverk men i övrigt har man tagit del av Länsstyrelsens insatser i ytterst liten omfattning.

Figur 22 Aktörers deltagande 2010-2011 i Länsstyrelsens insatser i minst viss utsträckning, per verksamhetstyp

Kommentar: Resultaten avser procent av den sammanlagda andelen som svarat att de "I mycket...", "I ganska..." eller "I viss omfattning" har deltagit eller tagit del av de olika insatser som Länsstyrelsen organiserat eller initierat under perioden 2010–2011. Övriga svarsalternativ var "Inte alls" och "Vet ej", vilka båda ingår i procentbasen. "valdinarrelationer" avser webbportalen valdinarrelationer.se; "Lst:s webb" avser "Länsstyrelsens webbsidor om våld i nära relationer". Svårunderlaget per verksamhetstyp är begränsat och varierar stort: Vårdcentral 43; Socialtjänst (som även inkluderar ett kommunalförbund) 15; Utväg 3; Kvinno-/tjej-/brottsjourer 19; Rättsväsende 21; Övriga statliga myndigheter 29.

Huvudresultat: Deltagande i Länsstyrelsens insatser

Följande huvudresultat framkom vad gäller deltagandet i Länsstyrelsens insatser:

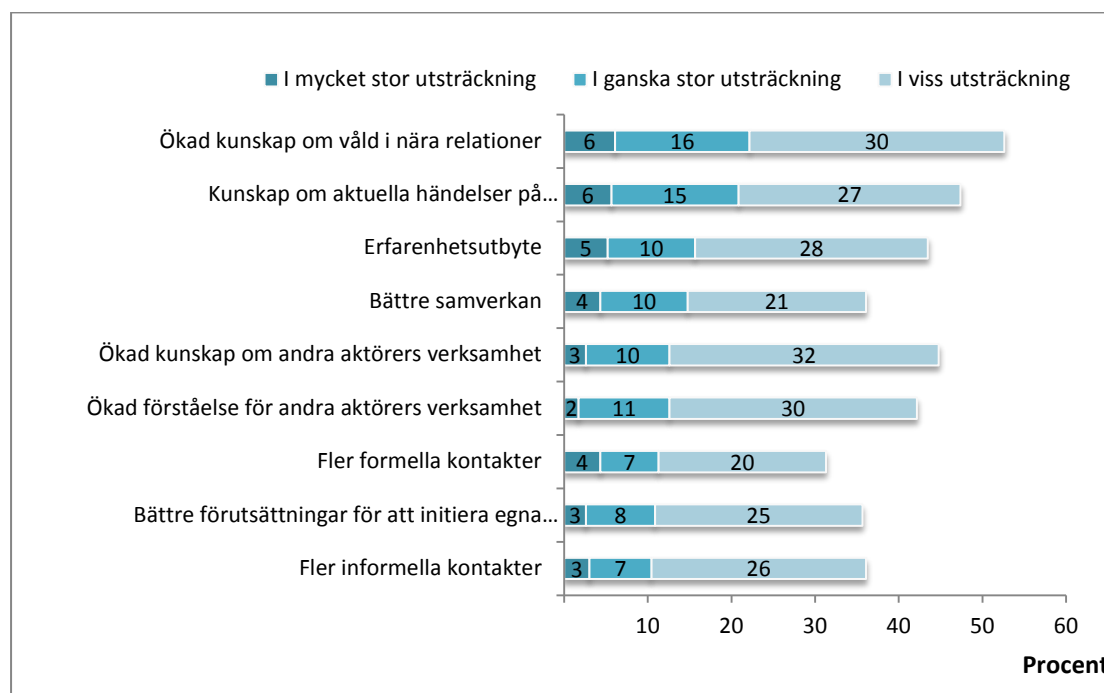
- Informationsbrev är den insats som flest respondenter tagit del av och det är även den insats de uppger att de tagit del av i störst omfattning.
- Kvinno-/tjejjourer och Utväg följt av individ- och familjeomsorg, har i störst utsträckning tagit del av Länsstyrelsens insatser.
- Socialtjänst och kvinno-/tjejjourer uppger i högst utsträckning att de tagit del av ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen.
- Olika insatser, till exempel enkäter och fördelning av medel, genererar kunskap om Länsstyrelsens arbete och fler kontakter mellan aktörer och Länsstyrelsen.

- Övriga statliga myndigheter uppger i minst utsträckning att de har tagit del av Länsstyrelsens insatser. De insatser de tar del av i störst utsträckning är informationsbrev, utbildningar och nätverk, vilket betyder att kontakt finns som över tid kan utvecklas.

Effekter av Länsstyrelsens insatser hos aktörerna

Aktörerna beskriver att de insatser de tagit del av främst har medfört att den egna verksamheten har fått ökad kunskap. Ökad kunskap är också det område där flest svarat att de tagit del av Länsstyrelsens satsningar i ganska stor och mycket stor utsträckning. Det är generellt sett relativt jämnt mellan de olika områdena, där 10–20 procent ser ganska stor eller stor nytta av insatserna. Av de som svarat ganska stor eller mycket stor utsträckning har jourerna²⁵ tagit del av insatserna i störst utsträckning och Utväg har angett fem av nio områden. Minst nytta ser övriga statliga myndigheter av Länsstyrelsens insatser.

Figur 23 Länsstyrelsens insatsers effekt på aktörernas verksamheter

Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på samtliga 230 respondenter. De olika områdena är rangordnade efter "stor utsträckning", det vill säga efter andelen som svarat "I mycket stor..." eller "I ganska stor utsträckning". Frågans svarsalternativ inkluderar även "Inte alls" samt "Vet ej"; dessa svar är inkluderade i procentbasen.

²⁵ Här inkluderas brottsofferjour utöver kvinno-/tjejour.

Huvudresultat: Effekterna av Länsstyrelsens insatser

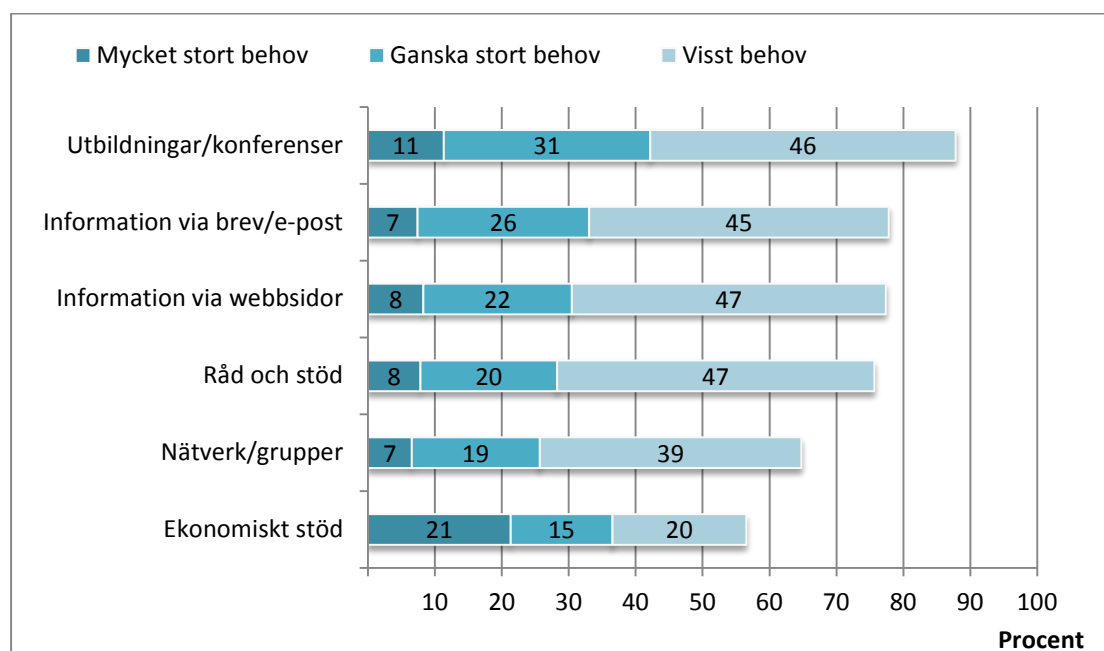
Följande huvudresultat framkom vad gäller effekterna av Länsstyrelsens insatser:

- Respondenterna uppger att insatserna främst har lett till ökad kunskap. I minst utsträckning uppges de har lett till nya formella kontakter. I övrigt är effekterna relativt jämna vad gäller den egna verksamheten.
- Det är främst kvinno-/tjejjourer som uppger att Länsstyrelsens insatser gett stora eller ganska stora effekter i sin verksamhet.

Aktörernas behov av fortsatt stöd från Länsstyrelsen

Respondenterna uttrycker att de behöver Länsstyrelsens insatser i större utsträckning än vad de hittills tagit del av. Behovet av insatser från Länsstyrelsen uttrycks främst vad gäller utbildning och konferenser. En majoritet uppger därtill att de har behov av insatser inom de områden som lyfts i enkäten.

Figur 24 Aktörers behov av insatser från Länsstyrelsen framöver

Kommentar: Resultaten avser procent och baseras på samtliga 230 respondenter. Frågan ingår i ett avsnitt om "Länsstyrelsens insatser på området". De olika områdena är rangordnade efter "stort behov", det vill säga efter andelen som svarat "Mycket stort..." eller "Ganska stort behov". Frågans svarsalternativ inkluderar även "Inget behov" samt "Vet ej"; dessa svar är inkluderade i procentbasen.

Uppdelat på aktörer och utifrån vilka som i ganska eller mycket stor utsträckning upplever behov inom respektive insatsområde utmärker sig kvinno-, tjej- och brottsofferjourer, vilka ser ett stort behov av ekonomiskt stöd. När det gäller behovet av insatser uppger jourer²⁶ och socialtjänst att de i störst utsträckning behöver stöd inom samtliga områden. Utväg, som tagit

²⁶ Här inkluderas utöver kvinno-/tjejjour även brottsofferjour.

del av Länsstyrelsens insatser i relativt stor utsträckning, anser sig dock inte ha så stort behov av Länsstyrelsens insatser. Detta kan förstås av att de driver regionala samverkansgrupper och nätverk och redan har en organisation som täcker in flera av de insatsområden som Länsstyrelsen lyfter i enkäten.

I de öppna svaren om Länsstyrelsens insatser framkommer önskemål om stöd för att hålla och kvalitetssäkra utbildningar samt önskemål om att de insatser som genomförs inte bara centreras till Göteborg. Andra lyfter vinsten med att Länsstyrelsen på en övergripande nivå medverkar till ett operativt samverkansarbete för att skapa möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan kommuner.

En brottsofferjour lyfter att de upplever svårighet med att få del av det ekonomiska stöd som fördelats av Länsstyrelsen och efterlyser förståelse för att de möter många våldsutsatta och behöver regionala och statliga medel för att utveckla sin verksamhet och kunna utveckla stödet till våldsutsatta.²⁷

Andra önskar hjälp med att upprätta handlingsplaner samt med hur statistik förs och hur medarbetarperspektivet kan synliggöras. Några uttrycker i sina svar behov av samlad information om vad Länsstyrelsen gör och vad Länsstyrelsen kan bidra med inom området. Några respondenter önskar att Länsstyrelsen fungerar som samtalspartner och bollplank när man tar fram dokument och när man vill nå ut till olika beslutsfattare. Andra önskar att Länsstyrelsen arbetar med aktörer i hela länet samt att Länsstyrelsen har ett större fokus på äldreomsorg och kan fungera som stöd i enskilda ärenden.

Huvudresultat: Behov av kommande insatser

Följande huvudresultat framkom vad gäller behovet av kommande insatser:

- Aktörerna behöver fortsatta och ökade insatser, särskilt när det gäller utbildning.
- Ekonomiskt stöd är det område där störst andel uppger att behovet är mycket stort och kvinno-/tjejjourer samt socialtjänst är de aktörer som är representerade i störst utsträckning.
- I de öppna svaren lyfter aktörerna att Länsstyrelsen kan bidra med övergripande strukturer för utbildning och nätverk samt fungera som bollplank i enskilda frågor och för lokala aktörer.

Sammanfattande diskussion: Länsstyrelsens insatser

Länsstyrelsens insatser tycks leda till bättre förutsättningar för samverkan, även om insatserna skulle kunna ske i större omfattning för att möta behov och efterfrågan. Respondenterna uttrycker större behov av insatser från Länsstyrelsen än vad de uppger att de hittills tagit del av. Respondenterna uppger även behov av att utveckla samverkan.

Den insats flest aktörer (närmare 90 procent) uttrycker behov av är utbildning och konferenser, och utbildning är även det som gett störst positiv effekt på aktörernas verksamheter. Utbildning är ett återkommande utvecklingsområde och det signaleras att området är fortsatt

²⁷ Länsstyrelsens uppdrag att fördela statsbidrag rörande mäns våld mot kvinnor har sedan 2012 övergått till Socialstyrelsen.

viktigt på både bas- och spetsnivå, trots många insatser hittills. Länsstyrelsen uppmuntras även att arrangera utbildningar på flera håll i länet.

Ett antal respondenter efterfrågar att Länsstyrelsen står för övergripande strukturer för att säkerställa kvaliteten på utbildningar och för samverkan. Andra vill att Länsstyrelsen finns med som stöd i enskilda ärenden rörande specifika frågor, exempelvis arbetet med att ta fram handlingsplaner.

Den insats som flest tagit del av är informationsbrev. Sammantaget är kvinno-/tjejjour den aktör som i störst utsträckning uppger att de har tagit del av Länsstyrelsens insatser, att insatserna har haft effekt i verksamheten och de ser behov av ytterligare insatser framöver. Det är positivt att kvinno-/tjejjourer så tydligt är med i denna kartläggning, då de i 2007 års undersökning lyfte just att de ofta inte fick vara med i samverkansgrupper lokalt, som ett hinder för samverkan.

Utväg uppger att de ser behov av Länsstyrelsens insatser i både stor och liten utsträckning. Detta kan bero på att deras verksamhet bygger på en etablerad samverkan med flera av de aktörer som fått besvara enkäten. Länsstyrelsens arbete framstår därför som viktigt, men inte centralt, för Utvägs verksamhet.

Övriga statliga myndigheter är de aktörer som i minst utsträckning tagit del av Länsstyrelsens insatser. Samtidigt tar de del av informationsbrev och utbildning i viss utsträckning, vilket är en förutsättning för än mer effektiv samverkan över tid med dessa aktörer.

Länsstyrelsen har möjlighet att stötta lokalt, inte bara genom enskilda insatser utan även genom att besöka kommuner och aktörer som önskar stöd. Detta är ett sätt att underlätta för de delar av länet som ligger avståndsmässigt långt från Göteborg.

4 Avslutande diskussion

Det framkommer att det har skett en positiv utveckling mellan 2007 och 2011 i Västra Götalands län vad gäller arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor. I många avseenden har förutsättningarna för samverkan blivit bättre vad gäller kartläggning av arbetet, strategier och insatser som leder till minskat våld. Dessutom uppger respondenterna att de har handlingsplaner och att de tagit del av kompetensutveckling i större utsträckning 2011 än 2007. Fler respondenter 2011 än 2007 uppger att de kommer i kontakt med områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Detta är ett viktigt steg för att minska mörkertalet och för att fler våldsutsatta ska kunna erbjudas stöd och hjälp från samhället.

Samverkan uppfattas till största del fungera bra och respondenterna menar att detta främst gynnar de våldsutsatta. Vinsterna med samverkan upplevs dessutom som större än hindren. Respondenterna uppger att de önskar fortsatta insatser från Länsstyrelsen. De insatser som genomförts i form av informationsbrev, webb och nätverk har lett till ökad kunskap, nya kontakter och bättre omvärldsbevakning.

Omvärldsbevakningen kan lyftas fram som en viktig del eftersom den positiva utvecklingen i länet har skett i ett sammanhang där parallella nationella, regionala och lokala satsningar genomförts. Dessa ingår inte alltid i Länsstyrelsens uppdrag men de är ändå viktiga för aktörerna i länet att känna till och ta del av.

Samtidigt som mycket positivt skett återstår en hel del arbete för att upptäcka våldsutsatta, säkerställa ett jämnt stöd och minska alla former av mäns våld mot kvinnor i Västra Götalands län. Dels handlar det om att aktörer måste uppmärksamma våldsutsatta för att ge stöd, eller hjälpa dem vidare i större utsträckning än vad som framkommit i denna enkät. Dels handlar det om fortsatta insatser från Länsstyrelsen där behov av basutbildningar och allmän kunskap inom respektive område framstår som en central del.

Efter kunskapsbrist framstår tidsbrist inom den egna organisationen som det största hindret för samverkan. Det är en utmaning att möta eftersom samverkan är en process som tar tid i anspråk – både i form av enskilda möten och över tid för att nå resultat. Här blir förankringen i aktörernas organisationer avgörande för hur hindret ska hanteras. Länsstyrelsen skulle exempelvis kunna underlätta för aktörer att delta på utbildningar och nätverksträffar genom att förlägga aktiviteter på olika håll i länet eller genom möjlighet att delta via webbkamera, vilken även efterfrågas av kommunerna.

I rapporten lyfts fyra problemområden – mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer, barn som bevittnat våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Uppställningen med frågor uppdelade på de fyra problemområdena har varit ett sätt att synliggöra kontakterna med respektive område, förutsättningar för samverkan samt hur samverkan ser ut inom respektive område. Ett tydligt mönster har framträtt rörande kontakt med områdena, strategiskt arbete, kompetensutveckling och samverkan där området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer framstår som det mest etablerade. Samtidigt avser lagstiftning, konventioner och uppdrag samtliga problemområden och stöd och hjälp ska omfatta våldsutsatta – oavsett bakgrund eller förutsättningar. Därför är viktigt att utbildning som gäller särskild utsatthet för våld tydligt finns med i arbetet.

Det är angeläget att särskilt uppmärksamma barn som bevittnat våld. En del av detta handlar om att begreppet ”bevittna våld” riskerar att osynliggöra barn som självständigt subjekt. Då blir bevittnandet en konsekvens av våld mot mamman, vilket kan osynliggöra och förminska barnets egen utsatthet och barnets behov av stöd och hjälp. Myndigheter är skyldiga att anmäla om de misstänker att barn far illa. Utsätts en förälder för våld är det att betrakta som misstanke om att barn far illa och anmälan ska göras till socialtjänsten. Utifrån detta är det oroande att siffrorna gällande samverkan inom detta område inte är hundra procentig mellan socialtjänsten och nyckelaktörerna. Ett hinder som lyfts för denna samverkan gäller bristande kunskap på området. Detta bör analyseras vidare. Kanske kan samverkan underlättas genom gemensamma utbildningar med erfarenhetsutbyte vad gäller varandras verksamheter.

Kvinno-/tjejjourer samt polis är de aktörer som oftast uppger att de kommer i kontakt med området hedersrelaterat våld och förtryck. Det är det område som oftast hamnar på tredje plats utifrån de fyra områden som rapporten fokuserar på. Kunskapsbrist lyfts av respondenterna som ett större hinder än när det gäller områdena mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer samt barn som bevittnat våld. Här blir återigen vikten av kunskap synlig, eftersom få av aktörerna kommer i kontakt med området och har kunskap om det. Glappet mellan dem som har kunskap och dem som inte har kunskap skapar hinder för samverkan.

Området prostitution och människohandel för sexuella ändamål är genomgående det område som minst andel uppger att de kommer i kontakt med, arbetar strategiskt med och samverkar inom. Det är även det område där minst andel tagit del av kompetensutveckling. Samtidigt tycks det finnas en mindre grupp aktörer som utför ett strategiskt arbete och som har formell samverkan och kompetens. Detta skapar möjlighet att utveckla samverkan till att omfatta fler aktörer.

Ett flertal kommentarer har berört begrepp och problemområden i de öppna enkätsvar. En del framhåller vikten av att arbeta med mäns våld mot kvinnor och de menar att enkäten i sig medfört en analys av deras verksamhet, vilken varit nyttig. Några respondenter har menat att vissa begrepp varit exkluderande och andra respondenter framhåller att de inte alls upplever sig berörda av problemområdet mäns våld mot kvinnor. Någon har framställt Länsstyrelsen som trångsynt. Liknande kommentarer framkom i 2007 års enkät. En viktig del av en väl fungerande samverkan är gemensamma begrepp och en gemensam förståelse av ”problemet”. Det är därför oroande att vissa respondenter uttrycker ett starkt motstånd mot att arbeta med frågorna. Detta blir i sig ett hinder för samverkan, vilket är angeläget att bemöta. Mäns våld mot kvinnor är ett paraplybegrepp som är dynamiskt och begreppet omfattar fler delar än vad orden gör rent språkligt. Länsstyrelsen använder begreppet i linje med internationella konventioner och den nationella politiken. Länsstyrelsens arbetar på uppdrag av regeringen för att implementera jämställdhetspolitiken och det särskilda insatsområdet mäns våld mot kvinnor.

Flera personer har uppdrag att själva på sin arbetsplats utveckla verksamheten inom området mäns våld mot kvinnor. Detta har lyfts upp som ett problem i både 2007 och 2011 års undersökningar. Här är Länsstyrelsens nätverk viktiga som stöd och som en möjlighet att byta erfarenheter, få perspektiv och träffa personer i liknande situationer med sakkunskap.

Analysen i rapporten är relativt generaliserande men det finns en strävan efter att lyfta fram nyanser. När det gäller de aktörer som arbetar med problemområdena framkommer det att gruppen övriga statliga myndigheter i klart lägre utsträckning än övriga aktörer arbetar med

dessa frågor. Bland nyckelaktörerna polis, socialtjänst, vårdcentral samt kvinno-/tjejjour är det oftast vårdcentraler som uppger att de arbetar minst med frågorna.

Samtidigt framstår nyckelaktörerna som aktörer med relativt hög aktivitet inom samtliga områden. Utväg är den aktör som totalt sett, följt av kvinno-/tjejjour och socialtjänst, uppgett att de samverkar samt tar del av Länsstyrelsens insatser i högst utsträckning. Dock är variationen stor vad gäller Utvägs svar om vad Länsstyrelsens insatser lett till och vilket behov man har av fortsatta insatser. En anledning till detta kan vara att Utvägs verksamheter bygger på samverkan och att själva ge råd och stöd till sina samverkanspartners.

Utifrån rapportens resultat blir det tydligt att det är av stor vikt att Länsstyrelsen fortsätter sitt arbete med att stimulera kunskapsutveckling och samverkan i länet. Situationen är skör och för att frågorna inte ska försvinna måste insatser pågå över lång tid. Inte minst märks detta genom den stora efterfrågan på allmän kunskap och kontinuerliga insatser på basnivå vad gäller kompetensutveckling.

Utifrån denna övergripande kartläggning är det värdefullt att Länsstyrelsen fortsatt lyssnar in lokala aktörer för att få en djupare kunskap av hur insatser bör prioriteras i länet. Kartläggningen ger dock tydliga signaler genom de mönster som framkommit vad gäller problemområdena och olika aktörers arbete på området, vilket pekar ut vad Länsstyrelsen bör fortsätta att arbeta med framöver.

5 Källförteckning

Brottsförebyggande rådet (2002) *Våld mot kvinnor i nära relationer – En kartläggning*, Rapport 2002:14.

Brottsförebyggande rådet (2009) *Våld mot kvinnor och män i nära relationer*, Rapport 2009:12.

Eriksson, Maria & Näsman, Elisabet (2011) *När barn som upplevt våld möter socialtjänsten – om barns perspektiv, delaktighet och giltiggörande*, Gothia förlag, Stockholm.

de los Reyes, Paulina och Mulinari, Diana (2005) *Intersektionalitet: Kritiska reflektioner över (o)jämlighetens landskap*, Liber, Stockholm.

Enander, Viveka (2010) *Våldsamma kvinnor? Den akademiska diskussionen om kvinnors användande av våld i heterosexuella relationer*, i VKV-rapport 2010:3 *Könsforskning pågår (I)*.

Heimer, Gun & Sandberg, David (2008) *Våldsutsatta kvinnor - samhällets ansvar*, Studentlitteratur, Lund.

Länsstyrelsen i Gotlands län (2012) *Medel mot våld – om statsbidrag för kvinnofrid på Gotland*, Rapport 2012:9.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (2008) *Samordning och samverkan i arbete mot våld i nära relationer i Västra Götalands län*, delrapport, Rapport 2008:33.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (2009) *Samordning och samverkan i arbete mot våld i nära relationer i Västra Götalands län*, slutrapport, Rapport 2009:87.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (2012) *Social hållbarhet – Arbetet vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2011* Rapport 2012:46.

Nationellt centrum för kvinnofrid (2009) *Våld i samkönade relationer – en kunskaps- och forskningsöversikt*, Rapport 2009:2.

Nationellt centrum för kvinnofrid (2010) *Nationell kartläggning om hur mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer beaktas i utbildningar vid universitet och högskolor*, delrapport 2, Rapport 2010:3

Näsman, Elisabeth i Olsen, Lena (red) (2004) *Barns Makt – barn som aktörer*, Iustus Förlag, Uppsala.

Polislagen (1984:387) 3 §.

Regeringens proposition 1990/91:113 *Om en ny jämställdhetslag mm.*

Regeringens proposition 1993/94:147 *Jämställdhetspolitiken: Delad makt – delat ansvar.*

Regeringens proposition 1997/98:55 *Kvinnofrid.*

Regeringens proposition 2006/07:38 *Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor.*

Regeringens skrivelse 2007/08:39 *Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.*

Regeringens skrivelse 2011/12:3 *Jämställdhetspolitikens inriktning 2011–2014.*

Regleringsbrev för budgetåret 2012 rörande länsstyrelserna, punkt 80. Regeringen Socialdepartementet. Regeringsbeslut IV:11, 2011-12-15.

Socialstyrelsen (2011) *Våld – Handbok om socialnämndens ansvar för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.*

Socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap. § 1 samt 3 kap. 4 §.

SOU 1995:60 *Kvinnofrid.*

SOU 2004:117 *Nytt nationellt kunskapscentrum – ombildning av RCK.*

SOU 2006:65 *Att ta ansvar för sina insatser. Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor.*

Sveriges Kommuner och Landsting (2011) *Våldsförebyggande arbete med män – en kunskapsöversikt*, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholm.

Bilaga 1. Enkät

Välkommen till Länsstyrelsen i Västra Götalands läns enkät om våld i nära relationer!

Syftet med enkäten är att öka kunskapen om det arbete som bedrivs i kommuner, andra myndigheter och frivilligorganisationer i länet för att motverka våld i nära relationer. Kartläggningen syftar även till att synliggöra den utveckling som skett på området sedan 2007, då Länsstyrelsen i Västra Götalands län genomförde en liknande studie.

Särskilt fokus riktas på Länsstyrelsens uppdragsområden: mäns våld mot kvinnor, barn som bevittnar våld, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Enkäten riktar sig till de aktörer i länet som - direkt eller indirekt - är berörda av arbetet mot våld i nära relationer och vi vänder oss i första hand till verksamhetsansvariga.

Svaren kommer att ligga till grund för Länsstyrelsens fortsatta insatser på området för att på bästa sätt stödja och främja samordning och samverkan i länet samt främja utbytet av kunskap och goda erfarenheter på området.

Vi är medvetna om att frågorna kommer att ta er tid i anspråk. Vi hoppas ändå att ni genom att besvara denna enkät vill hjälpa oss att utföra vårt uppdrag på ett sådant sätt att det tillgodoser era behov och stärker arbetet för att motverka våld i nära relationer.

Vi är tacksamma om ni besvarar enkäten så snart som möjligt.

På nästa sida följer praktisk information för att ni enkelt ska kunna besvara enkäten.

Enkäten är uppdelad på fyra områden, med gemensamma inledande och avslutande frågor. Uppdelningen är gjord utifrån de olika problemområden som återfinns inom våld i nära relationer, såsom mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Antalet frågor som ni ombeds besvara beror på vilka problemområden er verksamhet kommer i kontakt med. Varje område består av ett tiotal frågor. Vi beräknar att enkäten tar mellan 30-60 min att besvara.

Vi vill med denna uppdelning inte ge sken av att arbetet med de olika problemområdena bör bedrivas fränskilda varandra, utan den syftar till att ge oss den information som krävs för att vi ska kunna arbeta för en helhetssyn rörande våld i nära relationer.

Uppdelningen medför att verksamheter som arbetar med samtliga problemområden, gemensamt, får upprepa sina svar och vi hoppas att ni har överseende med detta.

Det går bra att besvara enkäten och därefter stänga ner fönstret för att fortsätta senare, varje gång ni trycker på "nästa" så sparas era svar. Det är också möjligt att backa och ändra tidigare svar.

Ni kan även vidarebefordra länken till en kollega, som då kan gå in och svara på frågor i samma enkät som ni påbörjat. Ni kan dock endast skicka in ett gemensamt svar. För att slutgiltigt skicka svaren, gå till sista frågan i enkäten och välj "skicka".

Om ni har några frågor kontakta gärna Elin Engström på telefon 031-60 71 39 eller via e-post: elin.engstrom@lansstyrelsen.se

Centrala begrepp i enkäten definierar vi enligt följande:

Våld är varje handling som genom att den skrämmer, smärftar, skadar får en person att göra något mot sin vilja, eller avstå från att göra något den vill.

Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom syskon- och andra familje- och släktrationer.

Hedersrelaterat våld och förtryck har många likheter med andra former av våld i nära relationer. Det skiljer sig dock från övriga våldsformer genom dess kollektiva karaktär, vilket innebär att det kan finnas flera förövare av båda könen och att offren kan vara både kvinnor och män samt flickor och pojkar.

Prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Prostitution innebär försäljning och byte av sexuella tjänster i utbyte mot droger, saker, pengar, boende, att bli accepterad, få bekräftelse.

Människohandel är en handelsåtgärd, till exempel transport eller rekrytering, som vidtas genom otillbörligt medel i syfte att utnyttja den brottsutsatta. Syftet med människohandel för sexuella ändamål kan till exempel vara våldtäkt, sexuellt tvång och utnyttjande i prostitution eller pornografi.

Prostitution och människohandel för sexuella ändamål inbegriper i denna studie även barn och unga som får ersättning för sex, vilket vanligen benämns som "sexuell exploatering av barn".

Kvinnlig könsstympning kallas även kvinnlig omskärelse. Det finns olika former av kvinnlig könsstympning, med det gemensamma att det i många fall handla om kontroll av kvinnors sexualitet.

Gift mot sin vilja är en person i ett äktenskap som påverkats att gifta sig genom straffbart tvång eller andra påtryckningar. Gifta mot sin vilja avser i denna kartläggning personer under 18 år.

Kontaktuppgifter (kommer endast att användas för att se vilka som svarat på enkäten och inte användas vid analys):

Verksamhet:

Uppgiftslämnarens namn:

Befattning:

E-post:

Inledningsvis några frågor om er verksamhet

Vilken verksamhet representerar ni?

☐ Arbetsförmedling	☐ Migrationsverket
☐ Brottsofferjour	☐ Omsorg om personer med funktionsnedsättning
☐ Försäkringskassan	☐ Polisen
☐ Hovrätten	☐ Skatteverket
☐ Hälso- och sjukvård	☐ Social resursförvaltning, Göteborg

☐ Individ- och familjeomsorg: allmänt	☐ Tingsrätt
☐ Individ- och familjeomsorg: vuxen (Borås)	☐ Tjejjour
☐ Individ- och familjeomsorg: familj/barn (Borås)	☐ Utväg
☐ Kommunalförbund	☐ Åklagarmyndighet
☐ Kriminalvård	☐ Äldreomsorg
☐ Kvinnojour	☐ Annan, namnge:
____
☐ Mansjour	

Vilket geografiskt område i Västra Götalands län omfattar er verksamhet? (Det går att markera flera alternativ.)

☐ Hela Västra Götalands län	☐ Herrljunga	☐ Strömstad
☐ Hela Fyrbodalen	☐ Hjo	☐ Sotenäs
☐ Hela Göteborgsregionen	☐ Härryda	☐ Stenungsund
☐ Hela Skaraborg	☐ Karlsborg	☐ Tanum
☐ Hela Sjuhärad	☐ Kungälv	☐ Tibro
☐ Hela Älvsborg	☐ Lerum	☐ Tidaholm
☐ Ale	☐ Lidköping	☐ Tjörn
☐ Alingsås	☐ Lilla Edet	☐ Tranemo
☐ Bengtsfors	☐ Lysekil	☐ Trollhättan
☐ Bollebygd	☐ Mariestad	☐ Töreboda
☐ Borås	☐ Mark	☐ Uddevalla
☐ Dals-Ed	☐ Mellerud	☐ Ulricehamn
☐ Essunga	☐ Munkedal	☐ Vara
☐ Falköping	☐ Mölndal	☐ Vårgårda
☐ Färgelanda	☐ Orust	☐ Vänersborg
☐ Grästorp	☐ Partille	☐ Åmål
☐ Gullspång	☐ Skara	☐ Öckerö
☐ Göteborg	☐ Skövde	☐ Annat, namnge:
____
☐ Götene	☐ Svenljunga	

Vilken stadsdel omfattar er verksamhet? (Det går att markera flera alternativ.)

☐ Samtliga stadsdelar	☐ Lundby	☐ Östra Hisingen
☐ Angered	☐ Majorna-Linné	☐ Örgryte-Härlanda
☐ Askim-Frölunda-Högsbo	☐ Norra Hisingen	☐ Östra Göteborg
☐ Centrum	☐ Västra Göteborg	☐ Annat område, namnge:
____

Vilken stadsdel omfattar er verksamhet? (Det går att markera flera alternativ.)

- Samtliga stadsdelar

- Stadsdel Norr
- Stadsdel Väster
- Stadsdel Öster
- Annat område, namnge:

Frågor om er verksamhets kontakt med våld i nära relationer i Västra Götalands län

Vilka problemområden kommer er verksamhet - direkt eller indirekt - i kontakt med? Markera även de problemområden som ni kommer i kontakt med mindre ofta. (Det går att markera flera alternativ.)

- Mäns våld mot kvinnor
- Barn som bevittnat våld
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Prostitution och människohandel för sexuella ändamål
- Våld i samkönade relationer
- Könsstympning
- Giftna mot sin vilja
- Vi kommer aldrig i kontakt med något av ovanstående problemområden

Vilka av följande särskilt utsatta grupper kommer er verksamhet - direkt eller indirekt - i kontakt med? Markera även de grupper som ni kommer i kontakt med mindre ofta. (Det går att markera flera alternativ och samma person kan förekomma i flera grupper.)

- Hemlösa kvinnor utsatta för våld i nära relationer
- Kvinnor med funktionsnedsättning utsatta för våld i nära relationer
- Kvinnor med missbruksproblematik utsatta för våld i nära relationer
- Kvinnor med utländsk bakgrund utsatta för våld i nära relationer
- Äldre kvinnor (över 65 år) utsatta för våld i nära relationer
- Vi kommer aldrig i kontakt med någon av ovanstående grupper

Avsnitt om mäns våld mot kvinnor

Arbetsätt

Har er verksamhet en aktuell handlingsplan/program (uppdaterat senast 2007) för arbetet med mäns våld mot kvinnor? (Det går att markera flera alternativ.)

- Ja, specifikt för mäns våld mot kvinnor
- Ja, en övergripande handlingsplan/program för våld i nära relationer
- Nej

Hur ofta följer er verksamhet systematiskt upp och utvärderar ert arbete med mäns våld mot kvinnor?

- Minst varje halvår En gång per år Vartannat år Mer sällan Aldrig

I vilken utsträckning genomför er verksamhet förebyggande insatser rörande mäns våld mot kvinnor?

- Inte alls Viss uträkning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

I vilken utsträckning arbetar er verksamhet med förövare i ert arbete med mäns våld mot kvinnor?

- Inte alls Viss utsträckning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för mäns våld mot kvinnor, totalt, som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011.

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för mäns våld mot kvinnor ur följande särskilt utsatta grupper som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011. (Samma person kan förekomma i flera grupper.)

Hemlösa kvinnor	<input type="text"/>
Kvinnor med funktionsnedsättning	<input type="text"/>
Kvinnor med missbruksproblematik	<input type="text"/>
Kvinnor med utländsk bakgrund	<input type="text"/>
Äldre kvinnor (över 65 år)	<input type="text"/>
Kvinnor i samkönade relationer	<input type="text"/>

För ni systematiskt statistik över ert arbete med kvinnor utsatta för mäns våld?

- Ja Nej

Samverkan inom Västra Götalands län

Vilka av följande myndigheter samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande mäns våld mot kvi
 Formell samverkan: formella sätt att organisera sig, till exempel i nätverk, referens- eller arbetsgrupper Informel
 samverkan: informella och spontana kontakter som tas när ett aktuellt ärende skapar ett direkt behov

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samverkan?			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Länsstyrelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Migrationsverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polisen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsförmedling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skattemyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åklagarmyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tingsrätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriminalvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer inom hälso- och sjukvården samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - röra
 kvinnor?

	Samverkan?				Om "ja", hur funge		
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Gansl dålig
Akutvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Särskild mottagning för våldsutsatta kvinnor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ungdomsmottagning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vårdcentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psykiatri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnavårdscentral/mödravårdscentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annan primärvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande mäns våld mot kvinnor?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samve			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Myc dåli
Förskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grundskola/gymnasieskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vuxenutbildning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostadbolag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Individ- och familjeomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Funktionshinderverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldreomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskt bistånd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fältassistenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skyddat boende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnojour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brottsofferjour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriscentrum/Utväg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Svenska kyrkan eller annat religiöst samfund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
RFSU/RFSL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andra samverkansaktörer, namnge:

Vilka kommuner/kommunalförbund inom Västra Götalands län samverkar er verksamhet med rörande mäns våld mot kvinnor? (Det går att markera flera alternativ.)

- Inga kommuner/kommunalförbund
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund
- Sjuhärads kommunalförbund
- Skaraborgs kommunalförbund
- Enskilda kommuner, namnge:

I vilken utsträckning upplever ni i er verksamhet att följande förhållanden utgör hinder för samverkan rörande mäns våld mot kvinnor?

	Inget hinder alls	Visst hinder	Ganska stort hinder	Mycket stort hinder	Vet ej
Den egna verksamhetens bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande förståelse för varandras verksamheter	☐	☐	☐	☐	☐
Otydlig ansvarsfördelning	☐	☐	☐	☐	☐
Bristfällig kommunikation mellan aktörer	☐	☐	☐	☐	☐
Verksamhetens olika perspektiv på våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐

Bristande ekonomiska resurser	☐	☐	☐	☐	☐
Den egna verksamhetens tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Avsaknad av naturliga mötesplatser	☐	☐	☐	☐	☐

Andra hinder:

Vilka vinster ser ni i er verksamhet med befintlig samverkan rörande mäns våld mot kvinnor?

	Inga vinster alls	Vissa vinster	Ganska stora vinster	Mycket stora vinster	Vet ej
Vinster för personalen	☐	☐	☐	☐	☐
Effektivare verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiska vinster	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad kunskap	☐	☐	☐	☐	☐
Vinster för den enskilda individen	☐	☐	☐	☐	☐

Andra vinster:

Avsnitt om barn som bevittnat våld

Arbetsätt

Har er verksamhet en aktuell handlingsplan/program (uppdaterat senast 2007) för arbetet med barn som bevittnat våld? (Det går att markera flera alternativ.)

- Ja, specifik för barn som bevittnat våld
- Ja, en övergripande handlingsplan/program för våld i nära relationer
- Nej

Hur ofta följer er verksamhet systematiskt upp och utvärderar ert arbete med barn som bevittnat våld?

- Minst varje halvår
- En gång per år
- Vartannat år
- Mer sällan
- Aldrig

Uppskatta ungefär hur många barn som bevittnat våld, totalt, som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011.

För ni systematiskt statistik över ert arbete med barn som bevittnat våld?

- Ja
 Nej

Samverkan inom Västra Götalands län

Vilka av följande myndigheter samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande barn som bevittna
 Formell samverkan: formella sätt att organisera sig, till exempel i nätverk, referens- eller arbetsgrupper
 Informell samverkan: informella och spontana kontakter som tas när ett aktuellt ärende skapar ett direkt behov

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samverkan?			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Länsstyrelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Migrationsverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polisen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsförmedling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skattemyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åklagarmyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tingsrätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriminalvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer inom hälso- och sjukvården samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - röra våld?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar		
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt
Akutvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Särskild mottagning för våldsutsatta kvinnor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ungdomsmottagning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vårdcentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psykiatri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnavårdscentral/mödravårdscentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annan primärvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - barn som bevittnat våld?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samve			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Myc dåli
Förskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grundskola/gymnasieskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vuxenutbildning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostadbolag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Individ- och familjeomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funktionshinderverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldreomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskt bistånd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fältassistenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skyddat boende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnjour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brottsofferjour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriscentrum/Utväg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Svenska kyrkan eller annat religiöst samfund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
RFSU/RFSL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andra samverkansaktörer, namnge:

Vilka kommuner/kommunalförbund inom Västra Götalands län samverkar ni med rörande barn som bevittnat våld? (Det går att markera flera alternativ.)

- Inga kommuner/kommunalförbund
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund
- Sjuhärads kommunalförbund
- Skaraborgs Kommunalförbund

Enskilda kommuner, namnge:

▲
▼

I vilken utsträckning upplever ni i er verksamhet att följande förhållanden utgör hinder för samverkan rörande barn som bevittnat våld?

	Inget hinder alls	Visst hinder	Ganska stort hinder	Mycket stort hinder	Vet ej
Den egna verksamhetens bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande förståelse för varandras verksamheter	☐	☐	☐	☐	☐
Otydlig ansvarsfördelning	☐	☐	☐	☐	☐
Bristfällig kommunikation mellan aktörer	☐	☐	☐	☐	☐
Verksamheters olika perspektiv på våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande ekonomiska resurser	☐	☐	☐	☐	☐
Den egna verksamhetens tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Avsaknad av naturliga mötesplatser	☐	☐	☐	☐	☐

Andra hinder: ▲
▼

Vilka vinster ser ni i er verksamhet med befintlig samverkan rörande barn som bevittnat våld?

	Inga vinster alls	Vissa vinster	Ganska stora vinster	Mycket stora vinster	Vet ej
Vinster för personalen	☐	☐	☐	☐	☐
Effektivare verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiska vinster	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad kunskap	☐	☐	☐	☐	☐
Vinster för den enskilda individen	☐	☐	☐	☐	☐

Andra vinster: ▲
▼

Avsnitt om hedersrelaterat våld och förtryck

Arbetsätt

Har er verksamhet en aktuell handlingsplan/program (uppdaterat senast 2007) för arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck? (Det går att markera flera alternativ.)

- Ja, specifikt för hedersrelaterat våld och förtryck
- Ja, en övergripande handlingsplan/program för våld i nära relationer
- Nej

Hur ofta följer er verksamhet systematiskt upp och utvärderar ert arbete med hedersrelaterat våld och förtryck?

- Minst varje halvår En gång per år Vartannat år Mer sällan Aldrig

I vilken utsträckning genomför er verksamhet förebyggande insatser rörande hedersrelaterat våld och förtryck?

- Inte alls Viss utsträckning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

I vilken utsträckning arbetar er verksamhet med förövare i ert arbete med hedersrelaterat våld och förtryck?

- Inte alls Viss utsträckning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck, totalt, som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011.

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck ur följande grupper som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011. (Samma person kan förekomma i flera grupper.)

Flickor under 18 år	<input type="text"/>
Pojkar under 18 år	<input type="text"/>
Kvinnor 18 år eller äldre	<input type="text"/>
Män 18 år eller äldre	<input type="text"/>
Personer som lever i en hbt-relationer	<input type="text"/>
Personer med funktionsnedsättning	<input type="text"/>
Personer med missbruksproblematik	<input type="text"/>

För ni systematiskt statistik över ert arbete med personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck?

Ja

Nej

Samverkan inom Västra Götalands län

Vilka av följande myndigheter samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande hedersrelaterat våld och förtryck? Formell samverkan: formella sätt att organisera sig, till exempel i nätverk, referens- eller arbetsgrupper Informell samverkan: informella och spontana kontakter som tas när ett aktuellt ärende skapar ett direkt behov

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samverkan?			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Länsstyrelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Migrationsverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polisen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsförmedling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skattemyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åklagarmyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tingsrätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriminalvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer inom hälso- och sjukvården samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande hedersrelaterat våld och förtryck?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar sam			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	M d
Akutvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Särskild mottagning för våldsutsatta kvinnor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ungdomsmottagning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Vårdcentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Psykiatri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Barnavårdscentral/mödravård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Annan primärvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Vilka av följande aktörer samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande hedersrelaterat våld och

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samve			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Myc dåli
Förskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grundskola/gymnasieskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vuxenutbildning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostadbolag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Individ- och familjeomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funktionshinderverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldreomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskt bistånd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fältassistenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skyddat boende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnojour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brottsofferjour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriscentrum/Utväg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Svenska kyrkan eller annat religiöst samfund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
RFSU/RFSL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andra samverkansaktörer, namnge:

Vilka kommuner/kommunalförbund inom Västra Götalands län samverkar ni med rörande hedersrelaterat våld och förtryck? (Det går att markera flera alternativ.)

- Inga kommuner/kommunalförbund
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund
- Sjuhärads kommunalförbund
- Skaraborgs kommunalförbund
- Enskilda kommuner, namnge:

I vilken utsträckning upplever ni i er verksamhet att följande förhållanden utgör hinder för samverkan rörande hedersrelaterat våld och förtryck?

	Inget hinder alls	Visst hinder	Ganska stort hinder	Mycket stort hinder	Vet ej
Den egna verksamhetens bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande förståelse för varandras verksamheter	☐	☐	☐	☐	☐
Otydlig ansvarsfördelning	☐	☐	☐	☐	☐
Bristfällig kommunikation mellan aktörer	☐	☐	☐	☐	☐
Verksamhetens olika perspektiv på våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande ekonomiska resurser	☐	☐	☐	☐	☐
Den egna verksamhetens tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Avsaknad av naturliga mötesplatser	☐	☐	☐	☐	☐

Andra hinder:

Vilka vinster ser ni i er verksamhet med befintlig samverkan rörande hedersrelaterat våld och förtryck?

	Inga vinster alls	Vissa vinster	Ganska stora vinster	Mycket stora vinster	Vet ej
Vinster för personalen	☐	☐	☐	☐	☐
Effektivare verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiska vinster	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad kunskap	☐	☐	☐	☐	☐
Vinster för den enskilda individen	☐	☐	☐	☐	☐

Andra vinster:

Avsnitt om prostitution och människohandel för sexuella ändamål

Arbetsätt

Har er verksamhet en aktuell handlingsplan/program (uppdaterat senast 2007) för arbetet med prostitution och människohandel för sexuella ändamål? (Det går att välja flera alternativ.)

- Ja, specifik för prostitution och människohandel för sexuella ändamål
- Ja, en övergripande handlingsplan/program för våld i nära relationer
- Nej

Hur ofta följer er verksamhet systematiskt upp och utvärderar ert arbete med prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

- Minst varje halvår En gång per år Vartannat år Mer sällan Aldrig

I vilken utsträckning genomför er verksamhet förebyggande insatser rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

- Inte alls Viss utsträckning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

I vilken utsträckning arbetar er verksamhet med förövare i ert arbete med prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

- Inte alls Viss utsträckning Ganska stor utsträckning Mycket stor utsträckning Vet ej

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål, totalt, som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011.

Uppskatta ungefär hur många personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål ur följande grupper som er verksamhet kommit i kontakt med under år 2011. (Samma person kan förekomma i flera grupper.)

Flickor under 18 år	<input type="text"/>
Pojkar under 18 år	<input type="text"/>
Kvinnor 18 år eller äldre	<input type="text"/>
Män 18 år eller äldre	<input type="text"/>

För ni systematiskt statistik över ert arbete med personer utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

- Ja Nej

Samverkan inom Västra Götalands län

Vilka av följande myndigheter samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål? Formell samverkan: formella sätt att organisera sig, till exempel i nätverk referens- eller arbetsgrupper Informell samverkan: informella och spontana kontakter som tas när ett aktuellt ärende skapar ett direkt behov

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samverkan?			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Länsstyrelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Migrationsverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polisen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsförmedling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skattemyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åklagarmyndigheten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tingsrätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriminalvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer inom hälso- och sjukvården samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar		
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt
Akutvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Särskild mottagning för våldsutsatta kvinnor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ungdomsmottagning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vårdcentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psykiatri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnvårdscentral/mödravårdscentral	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annan primärvård	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilka av följande aktörer samverkar ni med - alternativt önskar samverka med - rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

	Samverkan?				Om "ja", hur fungerar samve			
	Ja, formell	Ja, informell	Nej, ingen	Nej, men önskar samverka	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Förskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grundskola/gymnasieskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vuxenutbildning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostadbolag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Individ- och familjeomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funktionshinderverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldreomsorg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskt bistånd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fältassistenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skyddat boende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvinnojour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brottsofferjour	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kriscentrum/Utväg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Svenska kyrkan eller annat religiöst samfund	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
RFSU/RFSL	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andra samverkansaktörer, namnge:

Vilka kommuner/kommunalförbund inom Västra Götalands län samverkar ni med rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål? (Det går att markera flera alternativ.)

- Inga kommuner/kommunalförbund
- Göteborgsregionens kommunalförbund
- Fyrbodals kommunalförbund
- Sjuhärads kommunalförbund
- Skaraborgs kommunalförbund
- Enskilda kommuner, namnge:

I vilken utsträckning upplever ni i er verksamhet att följande förhållanden utgör hinder för samverkan rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

	Inget hinder alls	Visst hinder	Ganska stort hinder	Mycket stort hinder	Vet ej
Den egna verksamhetens bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers bristande kunskap på området	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande förståelse för varandras verksamheter	☐	☐	☐	☐	☐
Otydlig ansvarsfördelning	☐	☐	☐	☐	☐
Bristfällig kommunikation mellan aktörer	☐	☐	☐	☐	☐

Verksamhetens olika perspektiv på våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐
Bristande ekonomiska resurser	☐	☐	☐	☐	☐
Den egna verksamhetens tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Andra aktörers tidsbrist	☐	☐	☐	☐	☐
Avsaknad av naturliga mötesplatser	☐	☐	☐	☐	☐

Andra hinder:

Vilka vinster ser ni i er verksamhet med befintlig samverkan rörande prostitution och människohandel för sexuella ändamål?

	Inga vinster alls	Vissa vinster	Ganska stora vinster	Mycket stora vinster	Vet ej
Vinster för personalen	☐	☐	☐	☐	☐
Effektivare verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiska vinster	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad kunskap	☐	☐	☐	☐	☐
Vinster för den enskilda individen	☐	☐	☐	☐	☐

Andra vinster:

Övergripande frågor om kompetensutveckling på området våld i nära relationer

Inom vilket eller vilka områden har er verksamhet haft kompetensutveckling under perioden 2010-2011?

	Ja, har haft kompetensutveckling	Nej, har inte haft kompetensutveckling
Mäns våld mot kvinnor i nära relationer	☐	☐
Barn som bevittnat våld	☐	☐
Hedersrelaterat våld och förtryck	☐	☐
Prostitution och människohandel för sexuella ändamål	☐	☐
Våld i samkönade relationer	☐	☐
Könsstympning	☐	☐

Gift mot sin vilja	☐	☐
Hemlösa kvinnor utsatta för våld i nära relationer	☐	☐
Kvinnor med funktionsnedsättning utsatta för våld i nära relationer	☐	☐
Kvinnor med missbruksproblematik utsatta för våld i nära relationer	☐	☐
Kvinnor med utländsk bakgrund utsatta för våld i nära relationer	☐	☐
Äldre kvinnor (över 65 år) utsatta för våld i nära relationer	☐	☐

Inom vilket eller vilka områden har er verksamhet för närvarande behov av kunskap (allmän kunskap eller metodkunskap)?

	Allmän kunskap	Metodkunskap	Både allmän- och metodkunskap	Inget behov alls
Mäns våld mot kvinnor i nära relationer	☐	☐	☐	☐
Barn som bevittnat våld	☐	☐	☐	☐
Hedersrelaterat våld och förtryck	☐	☐	☐	☐
Prostitution och människohandel för sexuella ändamål	☐	☐	☐	☐
Våld i samkönade relationer	☐	☐	☐	☐
Könsstympning	☐	☐	☐	☐
Gift mot sin vilja	☐	☐	☐	☐
Hemlösa kvinnor utsatta för våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐
Kvinnor med funktionsnedsättning utsatta för våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐
Kvinnor med missbruksproblematik utsatta för våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐
Kvinnor med utländsk bakgrund utsatta för våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐
Äldre kvinnor (över 65 år) utsatta för våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐

Annat område:

Frågor om Länsstyrelsens insatser på området

I vilken omfattning har er verksamhet deltagit i eller tagit del av följande som Länsstyrelsens organiserat eller initierat under perioden 2010-2011?

Inte alls	Viss omfattning	Ganska stor omfattning	Mycket stor omfattning	Vet ej
-----------	-----------------	------------------------	------------------------	--------

Deltagit vid utbildningar/konferenser	☐	☐	☐	☐	☐
Deltagit i nätverk/grupper	☐	☐	☐	☐	☐
Tagit del av informationsbrev/e-post	☐	☐	☐	☐	☐
Tagit emot råd och stöd	☐	☐	☐	☐	☐
Fått ekonomiskt stöd	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt webbportalen www.valdinararelationer.se	☐	☐	☐	☐	☐
Besökt Länsstyrelsens webbsidor om våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐

I vilken utsträckning har Länsstyrelsens arbete på området inneburit att er verksamhet fått:

	Inte alls	Viss utsträckning	Ganska stor utsträckning	Mycket stor utsträckning	Vet ej
Ökad kunskap om våld i nära relationer	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad kunskap om andra aktörers verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Ökad förståelse för andra aktörers verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Fler formella kontakter	☐	☐	☐	☐	☐
Fler informella kontakter	☐	☐	☐	☐	☐
Bättre samverkan	☐	☐	☐	☐	☐
Erfarenhetsutbyte	☐	☐	☐	☐	☐
Kunskap om aktuella händelser på verksamhetsområdet	☐	☐	☐	☐	☐
Bättre förutsättningar för att initiera egna nätverk/grupper	☐	☐	☐	☐	☐

Vilket behov har er verksamhet av följande:

	Inget behov	Visst behov	Ganska stort behov	Mycket stort behov	Vet ej
Utbildningar/konferenser	☐	☐	☐	☐	☐
Nätverk/grupper	☐	☐	☐	☐	☐
Information via brev/e-post	☐	☐	☐	☐	☐
Råd och stöd	☐	☐	☐	☐	☐
Ekonomiskt stöd	☐	☐	☐	☐	☐
Information via webbsidor	☐	☐	☐	☐	☐

Annat:

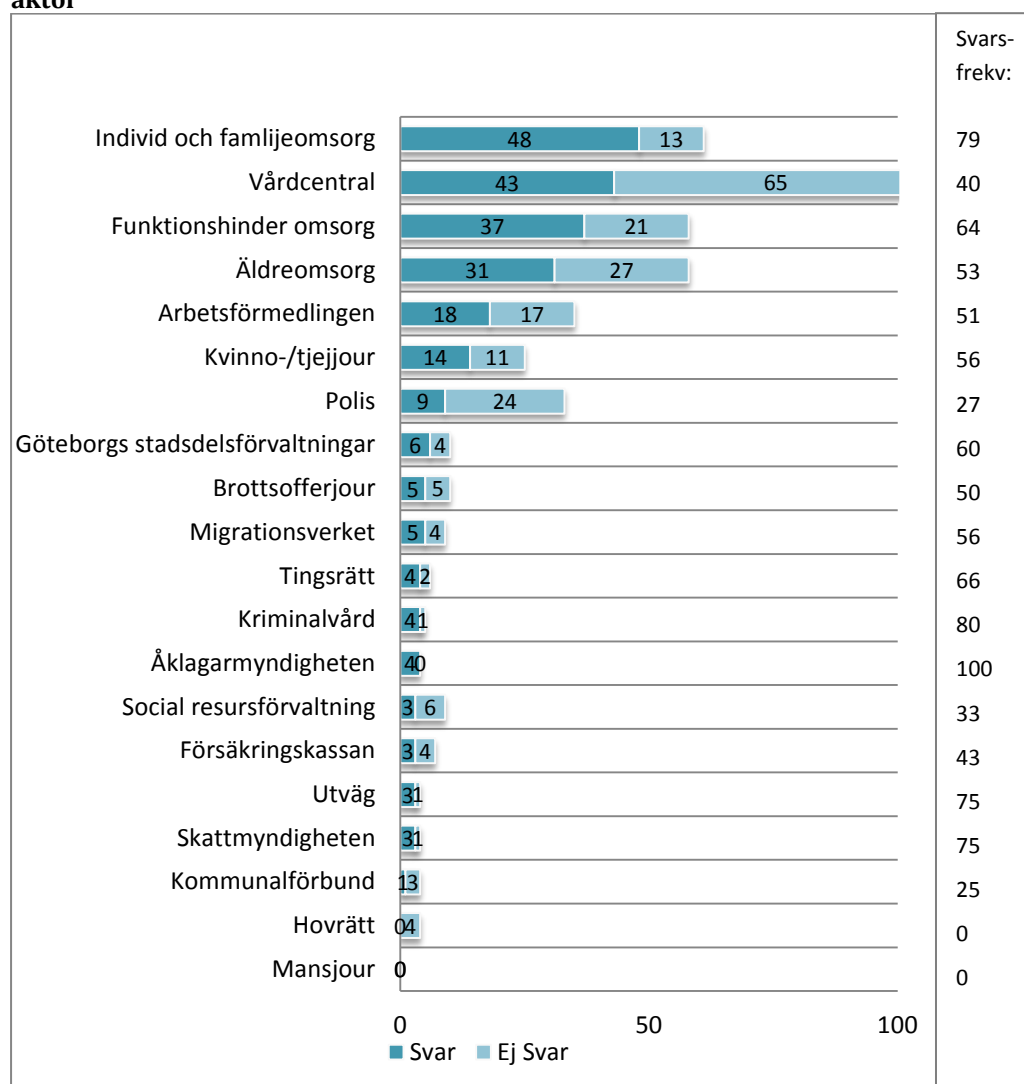
Har ni synpunkter eller önskemål rörande Länsstyrelsens insatser på området våld i nära relationer?

Om ni har några kommenterar till någon av de frågor ni besvarat eller synpunkter på enkäten som helhet tar vi gärna del av dem:

Tack för er medverkan!

Talieh Ashjari, Enhetschef
Enheten för Social hållbarhet
Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Bilaga 2 – Antal utskickade enkäter, antal inkomna svar, samt svarsfrekvens i procent, per aktör

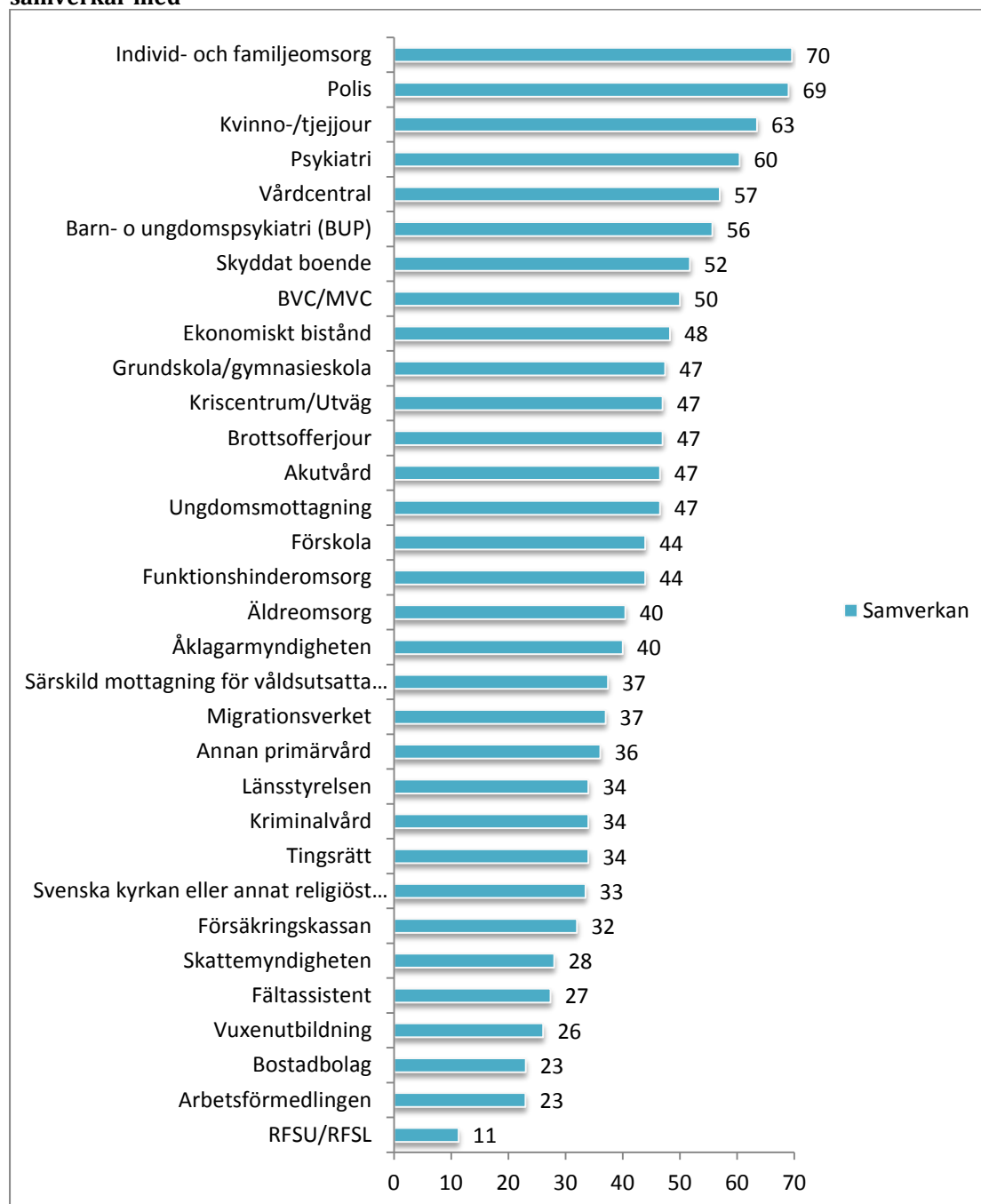
Kommentar: Underlaget baserar sig på samtliga 430 aktörer som enkäten skickats ut till. Listan visar antal inkomna svar och antal som ej svarat. Den högra spalten visar svarsfrekvens i procent. Hög svarsfrekvens är därmed inte detsamma som flest antal inkomna svar.

Bilaga 3 – Översikt av andel inom respektive aktör som uppger att de kommer i kontakt med problemområden

	Mäns våld mot kvinnor/ Våld i nära relationer	Barn som bevitnat våld	Hedersrelaterat våld och förtryck	Prostitution och människohandel för sexuella ändamål	Våld i samkönade relationer	Könsstympning	Gifta mot sin vilja
Individ- och familjeomsorg	100	100	81	48	52	33	46
Funktionshinderomsorg	68	65	41	27	27	16	24
Äldreomsorg	97	16	16	3	10	0	3
Arbetsförmedlingen	44	5	33	11	17	17	22
Brottsofferjour	100	40	60	20	60	0	20
Försäkringskassan	33	33	33	33	33	33	33
Vårdcentral	95	65	51	12	23	35	30
Kommunalförbund	100	100	100	0	100	0	100
Kriminalvård	100	100	100	100	100	0	75
Kvinnoförhjälp	100	100	93	57	57	50	79
Migrationsverket	100	60	100	80	20	60	100
Polis	100	100	89	56	67	11	22
Skatteverket	33	33	33	33	0	0	66
Social resursförvaltning (Göteborg)	100	100	66	33	100	66	66
Tingsrätt	100	25	100	50	50	25	25
Utväg	100	100	100	66	100	0	66
Åklagarmyndigheten	100	75	100	75	100	75	75

Kommentar: Resultaten avser procentandelar av samtliga 230 respondenter som svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde.

Bilaga 4 – Samverkansgrad listad efter den aktör som flest respondenter uppgett att de samverkar med

Kommentar: Bilden visar graden av samverkan som respondenterna uppgett med respektive aktör, uppställt efter den aktör som flest uppgett att de samverkar med, sammantaget de fyra problemområdena. Underlaget baserar sig på de som inledningsvis svarat att de kommer i kontakt med respektive problemområde.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN